

מזל התאחדותנו

יוצא לאור

ע"י התאחדות אברכים חסידי סאטמאר

בנשיאות כ"ק מרן רבינו הגדוק שליט"א

בני ברק - אלעד

ט"ו אייר תשס"ט

אמור

שנה י"ג גליון תר"ט

בגילה ורעדה

ביום שלישי הבעל"ט יעלו המוני בני ישראל לדונן את עפר הקדוש, מבחר קבר"ך מקום אש לחבת, ציון המצוינת של התנא האלוקי רשב"י ז"ע.

גזיל אילו רקיע, קני כל חורשתא, דיו אילו ימו ודיירי ארעא ספרי, לא יספיקו ולא יכילו להעלות עלי גליון את גודל ההתעוררות והשמחה אשר מתעורר בהאי יומא קדישתא, עת תאין ומתבנשין לשמחה בשמחת פני האדון ה' ביום שמחתו ומועדו, אשר כבר נודע בין החיים מה דהמליצו הני מליצי' יוש"ר בתיאור החילולא במירון, **"בפנים המערה - יום כיפור בעת נעילה, ובחצר המערה - שמחת תורה"**.

ואמנם כי כן, כאשר בפנים המערה נשמעים זעקת תפילה, נהלי נהרי דמועות נגרות על אבני ציון הקדש, שוטחים עליהם אלפים ורבבות צרות ישראל, בבכיות ותחינות, בד' אמותיו של רשב"י אשר יכול לפטור את העולם כולו מן הדין, ולבכות נמסים השערים נפתחים לרוחה, שערי הלב, שערי דמעה, שערי אנהא ואנקת.

ובהאי עידנא, אתם יהודים נשברים, יוצאים אל מחוץ למערה, בחצר הקדש, מה יתרונו לבם בשמחה עילאה, בגיל ורגן יסובכו במחול, וירקדו ברגליהם, ופיהם מלא שיר ושבה, בששון ושמחה, בדיצה וחודו, בדביקות פנימית אשר מעטים הם רגעי שמחה קדושה שכאלו, במושך השנה, וכמה דכבר העיד הגה"ק בעל בני יששכר ז"ע, **"נתאמת לנו מאנשי אמת, אשר השמחה ביום הזה על ציון רשב"י, היא שלא בדרך הטבע, דכתיב, אור צדיקים ישמח"**.

והרי לפנינו את תיאורו המלבב של הגה"ח רבי מנחם מנדל ראב"ן זצ"ל בספרו 'מוסע מירון' אשר השתתף בחילולא דרשב"י לפני למעלה ממאה שנה, ושת לבו למראה הגדול הזה, השילוב הנפלא בין קולות הבכי בקדש הקדשים וניגוני השמחה בעזרה, ואחרי אשר מתאר באריכות גדול את אלה מזה ואלה מזה הוא מסיים בלשונו: **"אין קץ לקול הבכי אשר מבפנים, ואין כלות להשמחה אשר בחוץ תרונה"**.

והאמת היא כאשר נתבונן לרגע קט, חיל ורעדה יאחזו, כאשר נעמד על אדמת קודש, מצבת אבן אשר עמדו לפניה עמודי העולם הקדושים, תנאים ואמוראים, גאונים וקדושים, הבית יוסף, הרמ"ק, הארי"ל עם גוריו דילי' קדושי עליון אשר עמו, ולאחריהם הני שרפי מעלה ראשונים ואחרונים, עד לדורות לפנינו תלמידיו ותלמידיו תלמידיו של הבעשט"ק ז"ע, כאן במקום הזה נגלה שכינה לחויד וצוריק, אין זה כי אם בית אלוקים וזה שער השמים.

ובכן, אשרינו מה טוב הלכנו, אשר זוכים אנו לעלות מירונה ברננה, ומאמינים אנו באמונת אומן שהצדק האלוקי יורד אלינו בהאי יומא קדישא ומושפיע עלינו כל טוב בכלליות ובפרטיות להחיש גאולתינו ופדות נפשינו בביאת גוא"צ ומלכינו מרן רביה"ק שליט"א בראשינו בב"א.

תוכן הענינים

לקח טוב.....עמוד ג'	שבת בשבתו.....עמוד ה'	דבש תמרים.....עמוד ז'	בשפתי צדיקים.....עמוד ט'	פרפראות לחכמה.... עמוד י"א	ודרשת וחקרת..... עמוד י"ג	פניני התורה.....עמוד ט"ו	על הפרק.....עמוד ט"ז	חוקים להורות.....עמוד י"ט	חילולא דצדיקיא.....עמוד כ'	דבר בעתו.....עמוד כ"ט	משולחן מלכים.....עמוד ל"א	דברות קודש.....עמוד מ"ד
---------------------	-----------------------	-----------------------	--------------------------	----------------------------	---------------------------	--------------------------	----------------------	---------------------------	----------------------------	-----------------------	---------------------------	-------------------------

להכנסת מודעות, ברכות מזל טוב,

הנצחת שם, לעילוי נשמת

ולכל שאר עניני המערכת

הארות והעדות וכדו'

אפשר לפנות

לח"ד יושע פאליק שווארץ הי"ו

011-972-527617061

התאחדות אברכים ד'סאטמאר

בנשיאות כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

קרית יואל - בני ברק

ב"ה

אשר לנו מה טוב חלקנו בהיכל לאדבר ייחאי

הננו להודיע בזה לכל הקהל הקודש הע"י

כי אנו מארגנים נסיעה מיוחדת של אנ"ש למירון

ביום ל"ג בעומר - יום שלישי בבוקר בשעה 8.00

תפילת שחרית בשעה 6.45 והציאה מיד לאחמ"כ מבית מדרשינו בשיכון

ואי"ה בשעה 1.30 **בצהריים** אחרי אמירת תהלים נתאסף בצוותא חדא

לחגוג ריקודין של מצוה לכבוד התנא האלוקי זי"ע

בזמירות ושירים ע"י המשוררים דקהילתנו הק'

בחצר הריקודין המרכזי שבקדמת מערת הרשב"י

המקום אדמת קודש שם רקדו צדיקי קדמאי נב"מ לכבודו של יום

בראשות מורינו הגה"צ ראש ישיבתנו שליט"א

כמון כן תיערך שם חגיגת תגלחת ילדי אנשי שלומינו שיחיו

ובשעה 2.15 חוזרים אי"ה לבני ברק

מחר הנסיעה לנרשמים עד יום א' = 60 ש"ח

"ההרשמה חובה" אצל:

הר"ר מאיר צבי ווייס הי"ו

054.8448548

אוטובוס מיוחד תעמוד למען משפחות אנ"ש ובני ביתם שיחיו

בכבוד רב

הגבאים

לִקְחָטוֹב

לִיקוּטִים יְקָרִים, מִפִּי סוֹפְרִים וְסִפְרִים עִיד מוֹסֵר וְחִסְדוֹת נֶאֱמָרִים

ספיר ויהלום, כי סגולת המנין של ספירת העומר היא הסרת הרע כדוגמת תספורת וממילא יזכה לבהירות בכל דרכיו.

(תולדות אהרן)

☆

וספרתם לכם ממחרת השבת, תכלית הספירה היא הצפיה וההמתנה למועד קבלת התורה, כך שהאדם הוא בגדר שומר מצוה הממתין לקיומה, שעליו נאמר "שומר" מצוה לא ידע דבר רע לפיכך "וספרתם לכם" למוכתכם. (מי השילוח)

☆

עד ממחרת השבת השביעית תספרו חמישים יום, חלילה לו לאדם מיאוש שהרי אפי' כבר הגיע ליום האחרון של הספירה "עד ממחרת השבת השביעית" בכוחו להאיר "תספרו" (מלשון ספיר ויהלום) ולתקן את כל ימי הספירה בבת אחת "חמישים יום". (דעת משה)

☆

תספרו חמישים יום, אף שהספירה הוא רק ארבעים ותשע יום, נאמר "חמישים יום" להורות לאדם שכל החשוב שהשלם את עצמו אלא מוטל עליו עדיין להוסיף שהרי המצוה לא נסתיימה. (באר משה)

☆

והקרבתם מנחה חדשה לה', בין כך ובין כך עליך להתחדש בעבודתו ית' שהרי אם הנך מרוחק הימנו, בוודאי שחייב אתה להתקרב ובכך להתחדש, ואם זכית להיות קרוב הרי ברור לך שעדיין נותר מה לחדש בה "מנחה חדשה לה'". (בית אהרן)

☆

ממושבותיכם תביאו להם תנופה וגו', ירמוז הקרא למעלת התנועות ודיבור חברים, כידוע מדרך הבעש"ט הק ותלמידיו זיע"א, כי מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד, שנעשה עי"ז עת רצון כענין אמרם ו"ל כל בי עשרה שכינתא שריא, וירמוז בקרא "ממושבותיכם" כשתשבו בצוותא חדא "תביאו להם תנופה" להם בנימי מול"א שתמשיכו מולא עילאה והתרוממות מולת ישראל. (רזא רשבת)

זו בלבד אלא דרכו עוברת ההשפעה אליהם, "כי את לחם אלקיך הוא מקריב".

(תולדות אדם)

☆

והבחן הגדול מאחיו, "והבחן הגדול" גדולתו של הצדיק היא "מאחיו" בהיותו כח המאחד את כלל ישראל בינם לבין עצמם, ובינם לבין אביהם שבשמים, ובהם הבחן מתרבה גדולתו והו' עיקר עבודת הצדיק לקרב את ישראל לאביהם שבשמים, ולדאוג שיהיו כולם באחדות כאחים.

☆

ומן המקדש לא יצא, בדרך כלל בשעה שאדם עוסק בתורה או בתפי' או בכל דבר שבקדושה או הוא יכול גם לעשות אותה בהתלהבות ולחיות דבוק בהש"ת, אך כיון שגמר את המצוה נתקרה והולך ולא יזכור מקודם איך דבקה נפשו בהש"ת ועל זה הוזהר חכ' "ומן המקדש לא יצא" דעל האדם להזהר שלא יסיד דעתו מהש"ת ויהיה תמיד דבוק בקדושה. (בעל שם טוב)

☆

דבר אל אהרן ואל בניו וינזרו מקדשי בני ישראל ולא יחללו את שם קדשי אשר הם מקרישים, גדולת הכהנים "וינזרו" מלשון נזר ועטרה אינם בזכות עצמם אלא "מקדשי בני ישראל" מבחם של עם ישראל העושים מצות ובהם נותנים כח להם וחלילה לחשוב "אשר הם מקדשים לי" שגדולתם בא מבחם ובזכותם כי במחשבה זו "יחללו את שם קדשי".

(בת עין)

☆

או שבור או חרוץ וכו' לא תקיבו אלה לה', "או שבור" הן זה השרוי בעצבות ויאוש "או חרוץ" והן אותו המתיימר בחכמתו והריצות, שניהם יחד אינם מסוגלים להתקרב לעבודתו ית' "לא תקיבו אלה לה'". (דברי ישראל)

☆

וספרתם לכם ממחרת השבת, "וספרתם" ספירה מתפרשת בשלשה אופנים מנין, תספורת ובהירות מלשון

לנפש לא יטמא בעמיו, ייתכן אולי למצוא פסול ביחיד מישראל, אבל חלילה להפיל את הכלל כולו, שהרי בכלל נמצאים תמיד צדיקים וכשרים ולכן "לנפש" אף שאתה יכול לדון לכף חובה את האדם היחיד, אבל "לא יטמא בעמיו" עדיין אין עליך לטמא את העם והיינו הכלל.

☆

לנפש לא יטמא בעמיו, ו"ל בדרך רמז כי ישראל אינ"פ שחטא ישראל הוא, ולכן אין לרדק מן הכלל אף שהוא חוטא, ולזה מרמו הכתוב "לנפש לא יטמא" אסור להרחיקו ולפסול אותו "בעמיו" כל עוד החוטא מכנה עצמו בשם ישראל, אלא צריך לקרבו למצות ולתשובה ולא תשא עליו חטא.

☆

לנפש לא יטמא בעמיו, וברש"י בעוד שהמת בתוך עמיו יצא מת מצוה, החובה על האדם לסור מהרע, לפי שהוא מושרש היטיב בקרבו, והוא שנרמו "בעוד שהמת בתוך עמיו" כי "המת" היינו רמז להעבירות שנשרש בקרבו והוא בתוך עמיו, ולכן צריך לסור מרע, "יצא" אחרת היא כאשר שב בתשובה מאהבה דאז נהפך ודונות לזכות, והרע נהפך לטוב, אז "מת מצוה" שהמת הרומו הרע נהפך להיות דבר טוב "מצווה". (דברי שמואל)

☆

לא יקרה קרחה בראשם, הו' וזהירם שלא לעשות כמעשיהם של קרה ועדתו "לא יקרהו קרחה שחלקו על הראש והמנהיג "בראשם". (דברי ישראל)

☆

וקדשתו כי את לחם אלוקיך הוא מקריב, ישראל חייבים להיות וזהירם במעשיהם, שלא יפגמו בקדושתו של הצדיק "וקדשתו" משום שקדושתו תלויה בהם, ואם חוטאים אז זה גם עושה פגם להצדיק, והצדיק עושה חיל, ע"י עשיית מעשים טובים בישראל, וכך גם כתוב לפרש חפ' והבחן הגדול מאחיו, שהבחן נעשה גדול מאחיו היינו ממעשי העם, ולא

הכּונו !!!

הכּונו !!!

בעזה"ש"ת

אחים לדעה
תושבי בארא-פארק

!!! הכּונו !!!

למסיבה השנתית
למען החזקת כוללנו הק'

**כולל "עצי חיים"
צדקת רבי מאיר בעל הנס**

המתנוסס לתפארת בבני ברק יצ"ז

אשר תתקיים אי"ה

ביום חמישי פ' במדבר כ"ז אייר

באולם המפואר "הילמאן פלאזא" קומה ב'

5301 14TH AVE.

בהשתתפות כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

ידידים וחסידיים מוקירי תורה ולומדיה

התכוננו ביקרא דאורייתא

להחזקת

מבצר התורה ועמוד ההוראה

אשר בצל כנפיה חוסים כמאה אברכים ת"ח נוופלגים
והוגים בתורה מתוך הדחק על טהרת הקודש

ואלקא דמאיר יעננו !

אמרות קודש בעניני שבת נאמרים על פרשת השבוע ערובים וסדורים

שבת בשבתו

יקדש השבת כ"כ שיהא ניכר בכל המקומות

וביום השביעי שבת שבתון וכו' שבת היא לך בכל מושבותיכם, י"ל שתקדש עצמך כ"כ שע"י השבת שאתה שומר למטה תקן את השבת העליון שיהא שבת שבות שלם, שבת היא לך בכל מושבותיכם פ"י בכל מקום שאתם יושבים יהא ניכר ונראה הקדושה והאור של השבת הן בבית והן בחוץ בכל מקום יאיר ויזהיר האור של השבת קודש בכח קדושתם הגדולה. (נועם אלימלך)

ביום השבת שישו ושמחו

כל מלאכה לא תעשו שבת הוא לך בכל מושבותיכם, נ"ל דמוכא בס' בוציא דנהורא פ"א נתארח אצל הה"צ ר' ברוך ממזבז איש חשוב ונכבד שבא מעיה"ק וחשיבתו היתה ניכרת בפני הר"ר ברוך כי ה' מקרבו ביותר ובלייל שבת ה' יושב אל שולחן הרב והאיש הזה ה' מן אותם המתאבלים תמיד על ציון וירושלים כאשר דרכם להיות תמיד ביגון ואנחה, וכאשר אמר הרב כל מקדש אוהבי ה' המחכים בבנין אריאל הביט הרב אל האורח וראה אותו דואג ונאנח כדרכו בחול שבק הרב את הניגון מהזמר וגער בו - אוהבי ה' המחכים בבנין אריאל ביום השבת שישו ושמחו - ואח"כ חזר לומר בניגון הרגיל, ובס' אוהל נפתלי כ' כי הצדיק ר' נפתלי מראפשיטץ ה' רגיל להאריך בניגות וזמירות בשלש סעודות של שבת שחל בו ת"ב והוא ה' אומר שבת הוא אורח יקר ונכבד נעכב אותו אצלנו מעט, ואתה תש"ב תוכל להמתין הלאי ולא היית בא אצלנו אינך אצלנו מן האורחים החשובים המתין שם ואנו נתעלס עם השבת המלכה וגומר לכבודה זמירות ה', ע"כ. תמצית הדברים שיהי' אדם בשבת בשמחה, והקרא הנ"ל כל מלאכה לא תעשו לומר אותנו שלא לעשות מלאכה בשבת אבל אינם יוצאים עוד בזה ידי חובתם רק ישמרו את השבת בחדוה ובשמחה, וזו שבת היא לך בכל מושבותיכם ר"ל הגם שלא תעשו מלאכה בכ"ז אינו די בזה רק תשתדלו שביום השבת יהי' מקום לה' הלשרות שכינתו וזאת א"א להשיג רק ע"י שמחה כי אין השכינה שורה אלא מתוך שמחה. (זכור ושמור)

מצוה לענג את השבת אף שלא לש"ש

וספרתם לכם ממחרת השבת. ידוע רמזה לנו תורה"ק את רום מעלת המענג את השב"ק אשר כל דבר ודבר אפילו מצרכי הגופניות והגשמיות, כשאדם עושה אותה לכבוד עונג שבת הוא עולה במעלת הק' ביתר שאת ויתר עז, ואדרבה שהיא חיובא דאורייתא, שמחויב וצריך האדם בכל מה דאפשר, להתאמץ להרבות לעצמו נ"ר ולהתענג בתענוגים והנאות בש"ק בכל מה דאפשר, כל המרבה בעונג שבת ה"ז משובח, הן באכילה והן בשתיה והן בשינה לכבוד עונג ש"ק, ואפילו עדיין אין יד שכלו מגעת להיות כל תענוגיו והנאותיו צלולים וזכים לש"ש עם כל הכוונות והיחודים התלויים בה, ולא מפני זה ימנע

עצמו ח"ו מלהיות נהנה ומתענג בש"ק, כי זאת מה שנהנה ומתענג זאת בעצמו היא מצוה גדולה ונוראה עד אין שיעור ותכלית כידוע, ולא כאכילות ושתיית ושינות דחול יתחשבו אכילות ושתיית ושינות דש"ק, כי בששת ימי המעשה אם אין ידו משגת להיות פועל במאכלו ומשתתו וכיוצא בו, כדבר המלך ודתי, אזי מהראוי ומחויב הוא למעט בתענוגו ורק להשתמש מהן מן ההכרח והצורך לחיותו ולקיומו, אבל בש"ק לא כן הוא, רק כל המרבה בהנאות ותענוגים לכבוד עונג שבת כקטן כגדול ואפילו העניי שבעניים ה"ז משובח ומפאר, וזה רמז אמרי תורה"ק וספרתם לכם היינו התאמצות הבהירות בהנאתם ותענוגיו הגופניות הנקראים בשם לכם כידוע, שיהיו כ"כ צלולים וזכים לש"ש דווקא, ובכל הכוונות והיחודים התלויים בהם, וזה לשון וספרתם כספיר את תהי' ממחרת השבת היינו בחול בששת ימי המעשה, אמנם בש"ק אפילו מי שאין יד שכלו משגת לכוון בכוונות ויחודים הראויים לכוון ולייחד בהם עכ"ז לא מפני זה ימנע ח"ו במאכלים ומשתיות ותענוגים לנוח בו ולשמוח בתענוג אכול ושתו לכבוד ש"ק, כי זה בעצמו מצוה גדולה ונוראה עד אין שיעור וערך ושכר הרבה מאד.

(פתגמי קדישין בשם הרה"ק מבארדיטשוב ז"ט)

בשבת נתקן התפילות של כל השבוע

ביום השבת יערכנו. בכל תפלה יש בירור ניצוצין חדשים, רק ביום השבת יערכנו, ר"ל התפלות של כל השבוע אינם עולים רק ביום השבת יערכנו הכהן לפני ה', הכהן העובד עבודה במוסף יום השבת, בקדושת כתר עולין כל התפלות, כמבואר בכתבים, ושמעתי זה ממורי, והבן.

להוסיף מחול על הקודש לכה"פ רבע שעה

ביום השבת ביום השבת יערכנו לפני ה' תמיד, צ"ב כפל הלשון ביום השבת גם להבין הרמז של הטעם הנכתב על תיבת ביום השבת הא' קדמא ואזלא ועל הב' מונח רביעי, ואפשר דהכ' הורה לנו בזה מה דקיי"ל דצריך להוסיף מחול על הקודש בכניסתו ויציאתו והיינו חוץ מכה"ש שהוא שיעור י"ג רגעים וחצי קודם צה"כ, מחויב להוסיף עוד איזה זמן ודאי חול והוא לכה"פ רגע א' וחצי והוא ס"ה ט"ו רגעים שהוא רביעית שעה קודם צה"כ, וזה הרמז על טעם קדמא ואזלא ופ"י ביום השבת בכניסתו צריך להקדים זה קדמא ואזלא ושיעור ההקדמה הוא לכה"פ מונח רביעי היינו לנוח ממלאכה בע"ש קודם צה"כ לכה"פ רביעית שעה, וזה הנכתב הטעם מונח רביעי, וכ"ז הוא בכניסת שבת, וכ"ש במוש"ק באפוקי יומא שחמיר כמבואר בפוסקים בודאי חייבין לעשות תוס' מחול על הקודש, ואפשר שבאפוקי יומא יעשה התוס' רבע שעה מן ודאי חול היינו לאחר יציאת הכוכבים ינוח עוד ממלאכה רביעית שעה זה שרמו הטעם מונח רביעי על ביום השבת הב' היינו במוצ"ש יניח ממלאכה רביעי שעה לאחר צה"כ לתוס' שבת. (נטיע נאמנים)

מכתב קודש מכ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

למען החזקת צדקת רבי מאיר בעל הנס כולל עצי חיים בארה"ק

אהרן טייטלבוים

אבדק"ק סאטמאר

ב"ה

אשא עיני אל ההרים אל ההרים מוסדי דור ודור, ידוע ומפורסם עד כמה יגעו וטרחו אבותינו ורבותינו הק' מאורי הדורות נבג"מ למען צדקת ארץ ישראל קופת רבי מאיר בעל הנס להחזיק ידי יוצאי מדינתם יושבי אוהל לומדי תורה בטהרה בארה"ק ת"ו, שיסודתה בהררי קודש ה"ה מרן הכית יוסף והאלשיך הק' זי"ע ואחריהם כל רישי כלה וכל רישי גלוותא שגילו בה סגולות יקרות רבות ונכבדות, ובעצמם עמדו על הפקודים כגבאי קודש העושים ומעשים למען צדקה קדושה זו, ובמשך הדורות לא פסקה מעל שולחנם בזמני ששון ושעת רצון ובכל עת ומצוא, וכבר נודע בין החיים לסגולה בדוקה ומנוסה להצלחה ולהוושע בכל מיני ישועות.

ותחת אחד השיחים שמעתי מכ"ק אאמו"ר הגה"ק זללה"ה הכ"מ, שא"ז מרן בעל קדושת יו"ט זללה"ה צוה לפני פטירתו לא"ז מרן בעל עצי חיים זללה"ה לייסד כולל מיוחד לתמיכת אנשי שלומי תושבי ארה"ק, ופקודתו שמרה רוחו הטהורה ובשנת תרס"ט לפ"ק עלה בידו במסי"נ להקים כולל מיוחד לעדת מרעיתו ולחם והגון בעדה בכל תוקף ועוז, ובעצמו התעסק בקדשים בשליחות כסף הקדשים לארה"ק.

ומעשה אבות סימן לבנים, כן בקודש חזיתי אצל כ"ק מרן אאמו"ר הגה"ק שמואד כלתה נפשו להמשיך מסורה זו, על כן יסד כולל עצי חיים לאנ"ש בבני ברק יע"א שמראשית יסודה בצל כנפי יחסיון אברכים יקרים יוצאי ישיבתנו הק', ת"ח מופלגים בעלי ברכי ילדים בליעה"ר הלומדים תורה מתוך הדחק על טהרת הקודש, וקראו ע"ש אביו א"ז מרן הגה"ק בעל עצי חיים זללה"ה, ובכל לב ובכל נפש ומאודו נשא בעול החזקתה בסכומים הגונים מידי חודש בחדשו, וראה בזה המשכת קיום צוואת אבותיו הק'.

ואחרי שהורם הנזר והוסרה העטרה בפטירת כ"ק מרן אאמו"ר הגה"ק זללה"ה חשבתי דרכי לילך בעקבות ראשונים ולחזק את כוללני ולהטיל את נזר נשיאות הכולל על שכמ אחי יקירי איש אמונים הרה"צ ר' שלום אליעזר שליט"א אשר היה חביב מאוד בעיני כ"ק אאמו"ר הגה"ק זללה"ה ואשר היה באמנה אתו לכל עניני צדקות ובפרט לעניי ארה"ק שנתחלקו על ידו סכומים עצומים, על כן אקוה שאלקי אבי יהא בעזרו ויעלה בידו לחזק את כוללני ולהוסיף על הראשונים ביתר שאת ויתר עוז, והיה מעשה הצדקה שלום.

ובכן נפשי בשאלתי מול אנ"ש היקרים שיחיו צאי לך בעקבי הצאן ושאו ידיכם לשקול שקלי הקודש לתת את תרומת ה' לטובת כוללני קופת רבי מאיר בעל הנס ולהחזיק קופת הצדקה בתוך ביתו אל תוך בתיכם להניח ברכה. ואלקא דמאיר יענינו בצירוף זכות אבותינו הק' מייסדי כוללני להוושע בדבר ישועה ורחמים בבני בריכי חיי אריכי ומוזני ריחי, רב ברכות ושובע שמחות, חיי נחת וכט"ס, עדי נזכה לראות בישיעתן של ישראל וציון במשפט תפדה ושיבה בצדקה כב"א.

וע"ז בעה"ח עש"ק לסדר ואיש את קדשיו לו יהיו תשס"ו לפ"ק

אשר יצאנו אליו

דבש תמרים

פנינים יקרים, מבאר חפרוה שרים, רבותינו הקדושים עצי התמרים

ולילה ללילה יחווה דעת ללמדינו כי בכל יום ויום יש עבודה מיוחדת ואם לא יתקן בכל יום אשר עליו לתקן הוי מעוות לא יוכל לתקן ולא יהיה בידו לקיים מצות אמור אל הכהנים. (ברך משה)

☆

וספרתם לכם וכו' שבע שבועות תמימות תהיינה. ובמדרש אימתי הן תמימות בזמן שישראל עושין רצונו של מקום, וי"ל דאחז"ל שכר מצוה בהאי עלמא ליכא והקי המפוי דהרי הקב"ה שומר משמרתה של תורה וכתוב ביומו תתן שכרו, ותי' לפי מה שדרשו חז"ל עה"כ מי הקדמנו ואשלם מי עשה לפני מזוזה ומעקה עד שלא נתתי לו בית וכו' וכיון שכל המצות נעשו ע"י מעשה השי"ת מקודם אינו צריך לשלם בעולם הזה, וכתב בראש דוד כי כמדת היראה לא שייך מי הקדמנו ואשלם כי הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים וא"כ על יראת שמים איכא שכר בעוה"ז, ומבואר במס' קידושין דהשכר שיש בעוה"ז הוא אריכות ימים, וז"ש יראת ה' היא תוסיף ימים, שע"י יראת ה' זוכין לאריכות ימים שזה מתנת עוה"ז, וה ביאור המדרש דכתבו בספח"ק דשבע שבועות תמימות מרומזים על שבעים שנות חייו של אדם בעוה"ז אימתי הן תמימות האיך יוכה האדם לאריכות ימים בעוה"ז שהוא שכר מצוה והרי שכר מצוה בהאי עלמא ליכא, בזמן שעושה רצונו של מקום דהוא יראת שמים ע"ד הכתוב מה הי"א שואל מעמך כי אם ליראת, ובזמן שעושים רצונו של מקום אפשר לזכות לשכר בעוה"ז. (כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א)

עמנו לבניו כדי להשריש בקרבם האמונה בה' אז יושפע עליו ג"כ שפע קודש להתחזק באמונת איתן, וזהו וידעתם היינו האבות המספרים לבניהם גם הם ידעו כי אני הי' ע"י שתספר באוני בנך וכו', ומעתה יתבאר שפיר דברי רש"י אמור ואמרת להזהיר גדוליים שגם המה יתעוררו להיות זריזין וזהירין במצוות ה', ע"י על הקטנים כי כמה שיעוררו את הקטנים לחנכם להפרישם מעבירה תצמח מזה תועלת להאבות, וזהו ואמרת עליהם דבזה יקבע גם בהם הזהירות כנ"ל. (דברי יוא"ל)

☆

ויאמר ה' אל משה אמור אל הכהנים ואמרת אליהם וגו' ובמדרש הה"ד הכתוב יום ליום יביע אומר ולילה ללילה יחווה דעת, והביאור הוא לפי מה דאיתא בזהר עה"פ ואברהם זקן בא בימים, כי בכל יום ויום צריך האדם לעבוד את בוראו ולתן את אשר עליו לתקן ביום ההוא, ואם לא תיקן ביום אחד את אשר צריך לתקן בו, הרי חיוס ההוא חסר מימי חייו ועתיד ליתן את הדין על זה, וזה שאמר ואברהם זקן בא בימים, היינו שבא למעלה עם כל הימים שלו ולא נחסר לו אף יום אחד, כי בכולם עבד את ה' אלקיו בתורה ועבודה ומעשים טובים ע"י"ש, וכן מבואר בכתבי האר"י ז"ל כי בכל יום ויום יש עבודה חדשה ואינו דומה עבודת יום אחד לחבירו, והנה כתב בתולדות יעקב יוסף שכל התרי"ג מצוות נהוגות בכל אדם ובכל זמן, וגם מצות אמור אל הכהנים וכו' קאי על כל עובדי ה' הנקראים כהנים שעליהם לעבוד את השי"ת, ולזה הסמך המדרש יום ליום יביע אומר

ויאמר ה' אל משה אמור אל הכהנים בני אהרן ואמרת אליהם לנפש לא יטמא בעמיו. וברש"י להזהיר גדולים על הקטנים, הענק שהוא אזהרה לאיש אשר הולך בגדולות ונפלאות לעסוק תמיד במלאכת שמים במעשה מרכבה, וכל דרכיו ומעשיו המה בדרך הנסתר בלתי נגלה לכל, ולפעמים ימצא שיעשה דבר שינגד לחוקי השו"ע בחשבו בדעתו לאשר שהוא עוסק במלאכת שמים קה"ק וככל עת הוא בגדולת המוחין אינו מזדקק לדיני השו"ע כמו בעניני ק"ש ותפילה ושאר ענינים אשר יסיר מדרכי השו"ע, והרי אלו באזהרה לשמור מזה שכל יוזו מדיני השו"ע אף זו כל שהוא, וזה ירמוז כאן להזהיר גדולים על הקטנים, עפ"מ"ש בגמ' דבר גדול מעשה מרכבה דבר קטן הויות דאב"י ורבא, וזה אמרו להזהיר גדולים היינו המקובלים שעוסקים במשעך מרכבה, על הקטנים שאל יסורו מהויות דאב"י רבא ודיני השו"ע לשמור ולעשות ולקיים ככל האמור בו. (קדושת יו"ט)

☆

ויאמר ה' אל משה אמור אל הכהנים בני אהרן ואמרת אליהם וגו' וברש"י אמור ואמרת להזהיר גדולים על הקטנים, ונראה דהנה האב המדריך את ביתו בדרך ישרה לתורה ולמעשים טובים, הרי הוא עצמו זוכה ג"כ לילך בדרך הטוב, וכפי שפירש השר שלום מבעלזא ז"ע הכתוב למען תספר באוני בנך וכו' וידעתם כי אני ה', ולכאורה חז"ל וידעו כי אני ה' ומהו וידעתם, וביאר דזה כולל האב ג"כ דכאשר יספר הנסים ונפלאות שעשה ה'

כי תקדמנו ברכות טוב

בשם רבני ולומדי הכולל שליט"א

נקדם ביקרא דאורייתא

הני קרואי מועד אנשי שם רמי מעלה,

אנ"ש ידידים וחסידיים המפורסמים לשם ולתהילה,

תומכים נכבדים

של כוללינו הק'

צדקת רבי מאיר בעל הנס

עם כמאה רבניה ולומדיה ת"ח מופלגים שליט"א

אשר באו מכל קצוי תבל להילולא דבר יוחאי

צאתכם לשלום עם ישועות ורפואות בעדכם ובעד כל אשר לכם, וזכותא דבר יוחאי
תלוה אתכם, ואך טוב וחסד ירדפוכם, כל ימי חייכם, ואלקא דרבי מאיר בעל הנס
יענכם, להתברך באושר ואושר בכל גבולכם,

המקבלים פניכם בברכת התורה

הנהלת הכולל רבני ולומדי הכולל

סיפורי צדיקים, בביאור הפסוקים המלאים זיו ונוגה מפיקים

בשפתי צדיקים

עד ממחרת השבת השביעית תספרו חמישים יום

הרה"ק מאוסטראווצא הי' ידוע בחריפתו הנפלאה פע"א נפגש עם הגאון ר' חיים עוזר מווילנא וביקש ממנו שיאמר לו דבר תורה והרה"ק הנ"ל אמר לו דבר חידוש, ר' חיים עוזר התפעל מאוד מהחידוש, ואמר מתוך התרגשות "הרי כבוד תורתו הוא גברא רבא אמיתי", השיב לו הרה"ק מאוסטראווצא "עוד לא די בזה להקרא גברא רבא אלא במה שמקילין סבל מישראל", וראי' לזה ממה שאחז"ל (מכות כ"ב:) אמר רבא כמה טפשאי שאר אנשי דקיימי מקמי ספר תורה ולא קיימי מקמי גברא רבה, דאילו בספר תורה כתיב "ארבעים יכנו" ואתו רבנן בצרו חדא, ותמוה הרי אותו הדבר אפשר ללמוד מספירת העומר, שבתורה נאמר "תספרו חמישים יום" וחכמים העמידו רק על ארבעים ותשעה, אלא שבספירה זה דרוש טוב (ס"א א שיינע פשעטיל), אבל במלקות מקילים ע"ז במכה אחת לישראל ומי שיכול להקיל סבל מישראל רק לו יקרא גברא רבא.

ולקחת סולת ואפית אותה

בימי האר"י הק' היה מעשה שאחד מן האנוסים שבא מפורטיגאל לגליל העליון בעיה"ק צפת ת"ו, ושמע מן הרב שבאחד מהקהילות קדושות אשר שם, שדרש מענין לחם הפנים שהיה במקדש מידי שבת בשבתו, וכפי הנראה אותו רב נאנח בדרשתו ונצטער מאוד ואמר: ועכשיו בעוונותינו הרבים אין לנו דבר מוכן כדי שיחול השפע גם על הבלתי מוכן, ואותו אנוס ששמע את הדבר הלך בתום לבבו לביתו, וצויה את אשתו שעכ"פ ביום השישי תכין לו שתי ככרות לחם מנופה י"ג פעמים, ושיהיה נילוש בטהרה ובכל מיני יפוי, ומבושל בטוב בתנור שבבית, לפי שהיה רוצה להקריבו לפני היכל ה', אולי יתעשת האלוקים לו, ויקבלם ויאכל את העולה ההיא.

ואכן כאשר דימה כן עשתה לו אשתו, ובכל יום השישי היה מוליך אותם שתי הלחם לפני היכל ה', והניח אותם לתוך הארון קודש, ומתפלל ומתחנן לפניו ית' שיקבלם ברצון טוב ויאכל אותם ויערב לו ויבושם לו וכיוצא מדברים הללו היה מדבר ומתחנן כבן המתחטא על אביו, והניח את הלחם והלך לו, והשמש היה בא ולוקח את שתי הלחם מבלי דרישה וחקירה מהיכן באו, ומי הביאם, ואוכל ושמח בהם כשמחה בקציר, ובשעת מעריב היה רץ אותו האיש ירא ה' אל היכל ה', וכיון שלא היה מוצא את הלחם היה שמח שמחה רבה בלבו והולך ואומר לאשתו: השבח והודאה להשי"ת כי לא בזה ענות עני, וכבר קיבל הלחם ואכלו חם, ולמען השי"ת אל תתשלי בעשייתם וזההרי מאוד, כי הואי ואין בידינו במה

לכבדו, ואנו רואין דלחם זה ערב לו, חובה עינו לעשות לו נחת רוח בהם, והיה הולך ומתמיד בזה זמן מה.

ויהי היום ויקר מקרה דאיתו רב שמדרשתו נתעורר האיש הזה לעשות כן, היה ביום השישי בבית הכנסת עומד על הבימה, וחוזר על הדרשה שהי' לו לדרוש למחרת ביום השבת קודש, והנה האיש הזה בא כמנהגו הטוב על שתי הלחם, וקרר אל הארון קודש והתחיל לסדר דבריו ותחינותיו כנהוג, באין מרגיש שהרב היה עומד על הבימה, מרוב התלהבות והשמחה שהיה לו בעת שהיה מביא דורון זה לפני המקום, והרב החריש לו והביט וראה ושמע את כל מה שהאיש דיבר ועשה, וחרה לו מאוד, וקראו וגער בו, ואמר לו: שוטה, וכי הקב"ה הוא אוכל ושותה, אמר לו האיש הרי הוא בעצמו רואה שנעלם ואיננו כי לקח אותו אלוקים, השיב לו הרב: בוודאי השמש לוקח אותו ואתה סבור שהקב"ה הוא המקבלם, וזה עון גדול לייחס שום גשמיות בהשי"ת שאין לו דמות הגוף ואינו גוף.

בעודו עומד ומשמיע לו דברי מוסר על כך נכנס השמש ובא כמנהגו לקחת את הלחם, והרב כשראה אותו קרא ואמר לו: תגידי את האמת בשבי מה באת, ומי היה לוקח את הלחם שזה האיש היה מביא בכל יום שישי פה בארון קודש, והשמש הודה ולא בוש, והאיש כששמע בדבר התחיל להיות בוכה, ואמר בפני הרב שימחול לו שטעה בדרשתו וחשב לעשות מצוה ולא עשה אלא עבירה כפי דבריו, בתוך כך בא לו להרב שליח מיוחד מאת האר"י ז"ל ואמר לו בשמו: לך לביתך וצו לביתך, כי למחר בעת שהיה לך לדרוש, מות תמות, וכבר יצא הכרוז על זה, הרב נבהל על השמועה אשר לא טובה, והלך אצל האר"י הק' שיגידי לו מה פשעו ומה חטאתו, והשיב לו האר"י ז"ל: שמעתי לפי שבטלת נחת רוח שהיה לו להקב"ה, שמיום שחרב הבית לה היה לו נחת רוח לפניו כמו באותה שעה שאנוס זה היה מביא הלחם בתמימות לבו ומקריבם לפני היכלו, וסבור היה שהשי"ת קבלם ממנו, ומפני כך שבטלת אותו מלהביאם נגזר עליך מיתה בלי שום פתח הצלה לפניך, והלך הרב בעל הדרוש ויצו לביתו, וביום שבת קודש בשעה שהיה לו לדרוש נפטר לבית עולמו כאשר הגיד לו איש האלוקים האר"י ז"ל.

(משנת חכמים)

לעני"נ הרה"ח ר' ישראל טרעגער ז"ל

ב"ר יעקב ארי' הסון ז"ל
גלביץ כ"א חשוון תשס"ט לפ"ק

זו"ה האר"ח מרת צירל צפורה ע"ה

ב"ר משה יודא ז"ל
גלביץ י"ט טבת תשס"ה לפ"ק

שבת של מי היתה

במסגרת מפעל "החזקת מלמד"

בשם אלפי בני ציון תלמידי המוסדות, ובשם מצדיקי הרבים אלו מלמדי תינוקות, שלוחה ברכתנו לכבוד הני אנשי שם קרואי מועד, אשר משמים זכו בזכות של כיתה שע"י מוסדותינו הק', ובעזרתם נוכל להחזיק מעמד, לחנך צאצאיו ע"ד המסורה לנו מרבנותה"ק על טהרת הקודש

פרשת אמור

מו"ה דוד לייבוש גוטמאן הי"ו

המלמד: הר"ר יעקב מיכאל היילברון שליט"א

מו"ה מרדכי גימפל וויינגארטען גי"ו

המלמד: הר"ר שמואל אלטער בנעט שליט"א

מו"ה שלום שווארטץ הי"ו

המלמדים: הר"ר עזרא בנעט שליט"א

והר"ר מרדכי מנחם שווארטץ שליט"א

מו"ה אברהם יצחק מארקאוויטש גי"ו

המלמד: הר"ר יוסף מאיר שווארטץ שליט"א

מו"ה חיים ברוך רייך הי"ו

המלמד: הר"ר שאול יחזקאל שווארטץ שליט"א

מו"ה ישראל חיים קאהן הי"ו

המלמדים: הר"ר יעקב מאיר ראזנבערג שליט"א

והר"ר דוד שלמה וואנאצקער שליט"א

מו"ה אברהם שמחה גאטליעב הי"ו

המלמד: הר"ר שמוען יואל בראך שליט"א

מו"ה ישראל פריעדמאן הי"ו

המלמדים: הר"ר צבי יודא ווייס שליט"א

והר"ר נפתלי צבי בראדי שליט"א

מו"ה מענדל פריעדמאן הי"ו

המלמד: הר"ר נפתלי פאלאטשעק שליט"א

מו"ה דוד הערש גראס הי"ו

המלמד: הר"ר יואל כץ שליט"א

מו"ה יואל יעקב ראזענבערג הי"ו

המלמד: הר"ר משה ראטה שליט"א

מו"ה מרדכי הערש גאלדמאן הי"ו

המלמד: הר"ר אהרן ווייסהויז שליט"א

מו"ה יואל ישעי' דייטש הי"ו

המלמד: הר"ר הערשל גראס שליט"א

מו"ה וואלף מארקאוויטש גי"ו

המלמד: הר"ר מאיר חיים שישא שליט"א

מו"ה ארי' לייב זילבערשטיין הי"ו

המלמד: הר"ר מנשה ברוך קליין שליט"א

מו"ה יעקב לייב סופר הי"ו

המלמד: הר"ר אברהם משה לאנדא שליט"א

מו"ה אברהם הערש פריעד הי"ו

המלמדים: הר"ר יואל וויינגערער שליט"א

והר"ר שמואל שאול גרינוואלד שליט"א

זכות כל השעות של תורה ותפילה שנלמדו במסגרת הכיתה, יוקף לזכותכם לעד ולנצח נצחים. עץ חיים הוא למחזיקים בה ותומכיה מאושר.

שבת של מי היתה, שבת של רבי אלעזר בן עזריה היתה, ובמה היתה הגדה היום, אמרו לו בפרשת הקהל, ומה דרש בה, הקהל את העם האנשים והנשים והטף, אם אנשים באים ללמוד נשים באות לשמוע טף למה באין, "כדי ליתן שכר למביאיהן". (חגיגה ג.)

מפעל החזקת מלמד

שע"י הנהלת המוסדות, פה בארה"ק

קול התאחדותינו

שע"י התאחדות האברכים דיסאטמאר בני ברק

מאמרים נחמדים, ע"ד דרוש מיוסדים, כפתור ופרח משוקדים

פרפראות להכמה

ויצא בן אשה ישראלית והוא בן איש מצרי. וברש"י אי' מהיכן יצא, מבית דינו של משה יצא מחויב, בא ליטע אהלו בתוך מחנה דן, אמרו לו מה טיבך לכאן, אמר להם מבנות דן אני, אמרו לו איש על דגלו באותות לבית אבותם כתיב ולא לבית אמותם, נכנס לבית דינו של משה ויצא מחויב, עמד וגידף, ולכאורה כל העובר כאן ישתומם וכי בשביל שאמרו לו "איש על דגלו לאותות לבית אבותם" קילל את ה', ונראה עפ"י דאיתא במדרש (ת"כ כאן פ"ט ה"ב) איש אשר יקלל את אביו ואת אמו, רבי עקיבא אמר את שחייב על קללת אביו חייב על קללת אמו, ואת שאינו חייב על קללת אביו אינו חייב על קללת אמו, ולפי"ז עכשיו שנדע לו שהוא בן אשה ישראלית ואביו היה גוי, אינו חייב אפילו על קללת אמו, והנה ידוע דברי הגמ' (סנהדרין נד.) אין עונשין אלא אם כן מזהירין, ולא מציינו שום אזהרה על קללת ה', וא"כ איך נענש על כך, אלא צריך לומר דלפינן מק"ז אם על קללת אביו ואמו הוא חייב על קללת האלוקים לא כל שכן, והנה כ כן עתה כשנדחה ממטה דן בשביל שאביו לא היה משראלי, וא"כ אינו חייב אפילו על קללת אמו, ושוב אינו חייב ג"כ על קללת ה', לפיכך "ויקוב בן האשה הישראלית את ה'".

☆

ויצא בן אשה ישראלית והוא בן איש מצרי. וברש"י אי' מהיכן יצא, מבית דינו של משה יצא מחויב, בא ליטע אהלו בתוך מחנה דן, אמרו לו מה טיבך לכאן, אמר להם מבנות דן אני, אמרו לו איש על דגלו באותות לבית אבותם כתיב ולא לבית אמותם, נכנס לבית דינו של משה ויצא מחויב, עמד וגידף, ולכאורה יפלא מה ענין "בית אבותם ולא לבית אמותם, למגדף את ה', ויל"פ עפ"י שמבאר בעל "צדור המור" ענין המגדף שרצה לעבוד עבודה זרה, יען כי בני דן נמשכו קצת אחריה, והיו יקוב בן האשה הישראלית את ה', ע"ד ויקוב חור בדלתו (מ"ב י"ב.) כי זה כפר בעיקר ועשה מאחד – אחר, לכן ויקוב חור בדלתו הוא פירוש "ויקוב בן האשה", דהיינו שנקב חור בדלתו של אח"ז, ועשה ממנו אח"ז, עיי"ש, והנה אי' בילקוט (פ' ואתחנן רמז תל"ח) בפסוק שמע ישראל וגו' שיעקב אבינו ע"ה אמר לבניו "אני מתירא שמא לאחר מותי תשתחוו לאלילים הרבה לפי שאתם בנים של ארבע אמהות, אמרו לו: אינו אומר למשפחות לבית אמותם, אלא לבית אבותם, כשם שאתה אחד ועובר לאל אחד, כך אין אנו עובדים אלא לאחד, הדיד" (מלאכי ב') הלא אב אחד כלולנו הלא אל אחד בראנו, נענה ואמר ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד, עכ"ל, ולפי"ז יובן דאם ה' באמת "למשפחות לבית אבותם" היה מורה היתר לעצמו לע"ז ולא היה מגדף, אבל כיון ששמע דילמשפחות לבית אבותם, וא"כ כשם שאין לנו אלא אב אחד כך אין לנו אלא אל אחד ואסור לעבוד ע"ז משום דכתיב ה' אחד, אז עמד וגידף ויקוב בן האשה הישראלית ויקוב חור בדלתו שמחק הדל"ת ועשה ר"ש כאמור, ולפיכך לא גידף עד אחר ששמע ד"למשפחות לבית אבותם".

אמור אל הכהנים בני אהרן לנפש לא יטמא בעמיו. ונראה לפרש בהקדם דברי הגמ' (נדה לא.) שלשה שותפין באדם הקב"ה ואביו ואמו, אביו נתן עצמות וגידים, ואמו עור ובשר, והקב"ה מפיו בו רוח ונשמה, והנה הנשמה שהיא חלק מהקב"ה אינה חפציה ברע, ורק מחלק האב והאב בא האדם לידו עבירה, (ובזה ביאר באהב ישראל מאמ"כ קדושים תהיו, שאתם מוכרחים להיות קדושים, והטעם, כי קדוש אני, כי יש בכך נשמה קדושה חלק אלוה ממעל, אך איש אמו ואביו תיראו שכל אחד יירא מחלק אב ואם שיש בו, שלא יבוא ע"י חלקם אלו לידו חטא), ולזה אמר "לנפש" היינו מצד הנפש, "לא יטמא" בודאי לא יטמא ולא יהיה בו שום שמץ ודופי, "כי אם לשארו" שהחשש הוא רק מצד שארו שהוא הגוף, "הקרוב אליו" והוא מתולדות העולם החומרי, "לאביו ולאמו" שאליהם נוטה טבע תולדות האדם.

☆

כל אשר בו מום לא תקריבו כי לא לרצון יהיה לכם. ואיש כי יקריב זבח שלמים תמים יהיה לרצון כל מום לא יהיה בו. ונל"פ עפ"י דא"י במדרש (ויק"ד ג' ה') מעשה בשור אחד שהיו מושכין אותו לקרבן ולא נמשך, בא עני ובידו אגודה אחת של טרוקסימא (מין ידק) והושיט לו ואכלה, וגעש השור, והוציא מחט ממנו ונמשך לקרבן, ובמל"כ שם ביאר שע"י הטרוקסימא נתעטש ויצא המחט מגורו, ואילו לא היה נטרף בו, ולכן לא היה נמשך מתחילה, ולא רצה ללכת, עיי"ש, וזה שאמר הכתוב "כל אשר בו מום לא תקריבו", שלא תוכלו להקריב אותו, "כי לא לרצון יהיה לכם", רצ"ל כי השור לא יהיה נמשך לקרבן, ולא ירצה ללכת, "ואיש כי יקריב זבח שלמים תמים", אם ירצה לדעת אם הוא תמים ואין בו אפילו מום שבסתר, אזי אם "יהיה לרצון" שהשור ילך לרצון, תדע כי כל מום לא יהיה בו.

☆

ויקוב בן האשה הישראלית את ה' ויקלל ויביאו אותו אל משה ושם אמו שלומית בת דברי למטה דן. וברש"י פי' מה שמזכיר שם שבט מפני שהרשע גורם גנאי לו גנאי לאביו גנאי לשבט, וי"ל בדרך אחר על פי מה שהביא רש"י להלן דגבי מקושש כתיב (במדבר טו ז') "ויניחו אותו במשמר כי לא פורש מה יעשה לו", וכאן אצל המקלל כתיב ויניחוהו בשמר לפרוש על פי ה', ביאור הדבר כי אצל המקושש יודעים היו שהוא חייב מיתה, אלא שלא היו יודעים באיזה מיתה, לכך אמר "כי לא פורש מה יעשה לו", אבל המקלל לא היו יודעים כלל אם הוא חייב מיתה אם לא, לכך נאמר "לפרוש על פי ה'" אם הוא חייב מיתה, והנה איתא במדרש עה"פ "והוקע אותם נגד השמש", דכל מי שהיה חייב מיתה היה הענן פולט, ולכאורה מזה ה' למשה לדעת שהוא חייב מיתה, אמנם הוא הדבר שבא הכתוב לומר בזה שהיה משבט דן שהן המה היו המאסף לכל המחנות, וא"י במדרש (תנחומא תצ"א) ששבט דן היה מחוץ למחנה, כי הענן ה' פולט לפי שהיה עמהם פסל מיכה, וא"כ ממילא היה המקלל מחוץ למחנה, ככל שבט דן, ולפיכך לא היה משה יכול לדעת אם הוא חייב מיתה או לא. (ליות חן)

יברך את בית ישראל"ל

בשם קרוב לאלפיים חניכי מוסדותינו ועשרות הכלי קודש,
נישא בזה אלומות גודש, בברכת מזל טוב, מריחוק מקום
וקירוב לב, קדם מע"כ ידידינו ומכובדינו האי גברא יקרא,
רודף צדקה וחסד תדירא, תומך נלהב למוסדותינו המעטירה,
וישראל' עושה חיל, נדיב ושוע לפדט ולכפף,

הרבני הנגיד היקר והמפואר

מוה"ד **שמעון ישראל קליין** הי"ד

מנכבדי קהילתנו הק' בווייליאמסבורג יע"א

לרגל השמחה שבמעונו, דוממות קל בגרנו

באירוסיו בנו הבה"ח מו"מ בתויד"ש ניו

עב"ג שתחי' בת הרבני היקר והנעלה

מוה"ד **יוחנן פליפ** הי"ד

ונכדת האשה החשובה צו"ח תומכת מוסדותינו רבות בשנים

מרת ווירצבערגער שתחי' לאויט"א

וצרופה ברכתנו המרובה, בכל לשון של הודאה וחיבה, שיזכה

לרוות מיוצ"ח תענוג ונחת, מתוך אושר ועושר והרחבת הדעת,

וימשיך לעמוד לימין מוסדותינו הקדושה, ובשכר זאת יתברך

בכר ברכאן דנפישא.

החותמים למען שמו בהוקרה והערכה

הנהלת מוסדות סאטמאר

קרית יואל - בני ברק יצ"ו

ענינים נפלאים, בסוגיות ובפלאפולים, שמקורותיהם בפרשת השבוע נמצאים

ודרשת והקרת

בענין כתיבה כדיבור לגבי ספירת העומר

כדיבור אי לאו דר' יהושע סבר כתיבה כדיבור (וכראיית החת"ס) ור"י סבר לאו כדיבור וע"כ הוצרך לומר ע"י שליח.

ובשו"ת רעק"א (אריח סי' כ"ט) מביא מכתב שכתב לו דודו הגאון ר' וואלף אייגער ז"ל ובו עולה ומסתפק אם אדם כתב מכתב בימי הספירה וכתב היום כך וכך לעומר, אם יצא בזה יי ספירת העומר או לאו, וכתב דלכא"ו תליא בפלוגתא אי כתיבה כדיבור ואי יצא י"ח או לאו – ומברר דאפי' אי נימא דכתיבה כדיבור דמי, מ"מ בספירת העומר לא יצא דכתיב ב"ה וספרתם, אף דאין הכרח במשמעות דבעי' ספירה בפה ושצריך להוציא בשפתיו כמו ספירת נדה דכתיב ב"ה נמי וספרה ולא מצינו בשום פוסק שצריך להוציא בשפתיו, מ"מ נראה מצד תקנה חכמים דלא יצא י"ח אם לא הוציא בשפתיו וראי' לזה ממ"ש ב"י (בסי' תל"ב) הטעם שתקנו לברך על בדיקת חמץ שהוא דרבנן ולא תיקנו על ביטול שהוא דאורייתא, ומסביר משום דביטול הוא בלב ואין מברכים על דברים שבלב, עיי"ש. וא"כ ה"ה בספירת העומר כיון שתקנו ברכה ממילא נשמע דצריך להוציא בשפתיו מנין הספירה דאל"ה הוי דברים שבלב ואין ראוי לברך עליו.

והנה הגאון רעק"א (בתשו"ס סי' ל') משיב לעומתו דמדברי הב"י ליכא שום ראי' דספירה בעי' בפה דווקא דאל"ה הוי דברים שבלב, ותמוה דהרי הכא אייבא בשכתב וא"כ הוי מעשה ול"ה דברים שבלב, וא"כ יכול לצאת בכתיבה, ואין אלו אלא דברי נביאות לומר שדרשו שיספור בפיו דהרי י"ל דדרשו שיספור במעשה הן ע"י דיבור והן בכתיבה והעיקר שלא רק ע"י מחשבה גרידא.

ועיי"ש באריכות (בסימנים הנ"ל בשו"ת רעק"א) שמאריכים במלחמתה של תורה בראיות וקושיות לכאן ולכאן, ובין הדברים מביא רעק"א ראי' נכוחה שכתביה לאו כדיבור דמי כתיבה כדיבור האין מותר לסופר לכתוב שם שם הוי"ה הרי הוא הוגה את השם באותיותיו דאין לו חלק לעולם הבא.

והרבה אחרונים תמחו על ראיית רעק"א דמשם אין ראי' דכתיבה חייב'ה רחמנא והוא גזיה"כ כדאיתא בקידושין זה שמי לעולם וכו' לא כשם שאני נכתב אני נקרא דצריך לכתוב כן למצוות כתיבת ס"ת.

ובשו"ת אבני נור (י"ד סי' ש"ו) מיישב עפ"י"ש בחת"ס (סי' רכ"ז) דמוציא שם שמים לבטלה שייך רק במוציא בשפתיו אבל בכתב ליכא בוין כלל, עיי"ש, וא"כ ה"ה אפ"ל בהוגה השם באותיותיו בכתב ליכא בוין, עיי"ש באריכות.

ולדינא נחלקו האחרונים בשו"ת קול אליהו (סי' ל') העלה עפ"י ראיות דכתיבה כדיבור וא"כ אם כתב יום הספירה אינו יכול לספור, ובן דורו החיד"א (בברכי אריח סי' תפ"ט) חולק וסבר דיכול לספור בברכה.

הנה בעצם הדין כי כתיבה כדיבור ממש אורק כהרהור נחלקו בה הפוסקים, החוות יאיר (בשו"ת חיד"י סי' קצ"ד) ס"ל דכתיבה כדיבור ממש לענין שבועה ונדר והשבועה יעקב (בשו"ת חיד"י סי' מ"ט) ס"ל דכתיבה לאו כדיבור הוי רק כהרהור, ובשו"ת בית שלמה (י"ד סי' פ"ו) כ' דתליא בפלוגתא תנאים, עיי"ש.

החוות יאיר הביא ראי'ה לשיטתו מהא דאיתא בגיטין (ע"א) מפיהם ולא מפי כתבם לגבי עדות, ולכא"ו אי כתיבה לאו כדיבור דמי מזהיבא תינתא דכתיבה יוכשר לגבי עדות, ומדבעינן קרא למעט, קמ"ל דכתיבה כדיבור דמי בכל שאר דיני התורה, עיי"ש.

והשבועה יעקב דחה ראיית החוות יאיר דלעולם כתיבה לאו כדיבור דמי, והא דבעי' קרא למעט בעדים, משום דקא סלקא אדעתין דכיון דכל הגדת עדות אינו אלא בגילוי מילתא בעלמא, שגילו דעתך לבי"ה, וע"כ קס"ד דבכתב סגיא, אבל אה"נ בשאר דוכתי פשיטא דכתיבה לאו כדיבור.

והחת"ס מיישב ראיית החוות יאיר דאדרבה הסבירא נותנת דדווקא עדות צריכין בפיהם ולא בכתבם דהרי הב"י צריך לחוקרם בפניהם האם האמת במצודתם או אתם תלין משוגתם ושקר בפיהם, ומובן לכל מבין שפנים אל פנים אפשר לחקור אבל לא בכתב, וע"כ דייקא בעדות בעינן שיהי' בפניהם, א"כ ראי'ה שפירתא ל' החוות יאיר שבשאר דוכתא כתיבה כדיבור דמי.

אמנם בשו"ת דברי חיים (י"ד ח"א סי' י"ז) דוחה ד' החת"ס ומביא ראי'ה, מגמ' בכריתות דעדות הוי רק גילוי מילתא בעלמא, וא"כ מה לי בכתב ומה לי בעל פה, ומסיק דאפי' דאפשר לחלוק ולומר כסברת החת"ס דבעדות דוקא בעי' בפניהם, מ"מ הרי אפ"ל איפכא וא"כ אין ראי'ה, ובסוף דבריו מסיים אך גלוי וידוע שאין בידינו הפעוטים להכריח להלכה נגד הגאון שבכתרא מרן החת"ס ז"ל וכו' עיי"ש באריכות.

ועוד ראי' נפלאה מביא החת"ס לשיטת החוות יאיר דכתיבה כדיבור דמי, דבפר' יתרו כתיב: 'ויאמר אל משה אני חותנך יתרו בא אליך, וכתב הרמב"ן ע"ז ששלח לו הדבר באגרת, דאי הוי ע"י שליח הוי ל' למימר יתרו חותנך בא אליך, ולא הלשון "אני" עכ"ל דע"י אגרת, עיי"ש ברמב"ן, (ועי' באריכות בל"ח פ' יתרו מש"כ).

ומוזה הביא החת"ס ראי' דלפ"ד הרמב"ן ה' ע"י אגרת, והרי כתיב "ויאמר" אל משה, ומשמע דכתיבה כדיבור דמי ע"כ כתב לשון אמירה.

ובשו"ת עמק שאלה (סי' ס"ז) מביא ד' ילקוט עה"פ הנ"ל ויאמר אל משה אני חותנך יתרו בא אליך, מובא בילקוט ר' יהושע אומר ע"י אגרת כתב לו ר' אליעזר המודעי אמר שלח לו ע"י שליח, וכתב העמק שאלה דפלוגתתם תליא אי כתיבה

ישיבת מהרי"ט דרבינו יואל מסאטמאר קרית יואל בני ברק

בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק שליט"א

ברוך שהחיינו וקימנו והגיענו לזמן הזה

בחד תורה

בלב מלא התרגשות ושמחה רבה ועצומה, ומעומק נפשינו ההומה, נביע בשפה ברורה ונעימה, ברכת התורה לבבית וחמה, ובשער בת רבים מוקירי תורה, נפרסם לשם לתהילה ולתפארה, ונעטר בזאת השורה, בחד תורה, בעוז ותפארה, כבוד הבחור היקר והחשוב, על כל מכיריו נערץ וחביב, ויהי דו"ד בכל דרכיו משכיל בהתמדתו וביגיעתו בתורה הק' יומם ולילה, נחמד למטה ואהוב למעלה, נזר יופי כליל תפארה לשיבתינו המהוללה,

החתן דוד מאיר יאקאב נ"ו

מפארי ומובחרי יוצאי ישיבתנו הק'

אשר לקראת סיום ימי הבחרות עם שנים מלאים בהתמדת ויגיעת התורה שהוסיף והקדיש יומם ולילה הצליח וגם עשה פרי וזכה בעזוהשו"ת לעומד בבור המבחן

על כל שו"ע יורה דעה

אצל כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

יורה יורה כדת של תורה, זה היום עשה ה' נגילה ונשמחה בחדוה ובאורה.

וצרופה בזה ברכותינו המרובות, שכשם שזכית ללמוד ההלכתא עד גמירא, כן תזכה לעלות מעלה על במתי התורה, ותבנה בנין עדי עד לשם ולתפארה, ומרן דבשמיא יסייע בידך, להמשיך בלימוד התורה לאורך כל ימי חיך, אמן.

החתמים למען שמו בכבוד ובשמחת התורה

הנהלת הישיבה

Tiferet Grefik

פנינים וחידושים בגמרא מס' חגיגה הנלמד במסגרת חבורת "סודי התורה"

נ"ז ע"י אחד המג"ש שליט"א

פניני התורה

לכבוד הילולא של התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי:

עליה למירון מעין מצות עליה לרגל

יראה כל זכורך את פני האדון ה' - מאן פני האדון ה' דא רשב"י

וזהו לא יהיה לך אלהים אחרים כו', וזהו לא תכיר פנים רוצה לומר שלא תחטא ולא תחשוב מחשבת חוץ, כדי שלא תרחק את הפנים ותתנכר ממך עכ"ל.

ויש לומר שזוהו ענין מצות עליה לרגל, שתלה אותו הכתוב בראיית פנים, כמו שאמר "שלוש פעמים בשנה יראה כל זכורך את פני ה' אלקיך", כי זהו תכלית הציווי שיבואו עם הפנים של ה' לבית המקדש, ולא יעבירו חס ושלוש פני צלם אלקים שעליהם, והכרת פנים תעיד עליהם שהם שלמים בצלם אלקים, ולזה אמר הוזהר "מאן פני האדון ה' דא רשב"י", כי איש אלקים קדוש ובגודל צדקת קדושתו היה לו צלם אלקים על פניו תמיד בשלימות, עכ"ל.

ובזה אפשר לפרש נאמר הכו"ל "חייב אדם לקבל פני רבו ברגל", הכוונה על צדיק שפניו כפני אלקים, דהייט שלא פגע בצלם דמות תבניתו, ונשאר לו צלם האלקים, אז הוא בבחינת "ברגל" כאילו עלה לרגל, כמבואר בזה"ק מאן פני האדון ה' דא רשב"י.

מסכת חגיגה עוסקת במצוות ראייה, שיש מצוה של "שלוש פעמים בשנה יראה כל זכורך את פני האדון ה'", כדברי ר' שמעון בתחילת המסכתא "הכל חייבין בראייה".

בזה"ק (פרשת בא דף ל"ח) כתב "רשב"י דאיהו פתח תרעין דרין דהכמתא, הוא פתח השערים של סודות ההכמה, ואיהו אתקין דרגין עלאין ומתקן מדרגות העליונות, וכתוב (שמות ל"ד) יראה כל זכורך את פני האדון ה', מאן פני האדון ה' דא רשב"י, דמאן דאיהו דכורא מן דכוריא שמי שהוא גבר מגברים דהיינו מוסר שבהכמים שיכול להשיג סודות התורה בעי לאתחזאה קמיה צידך להראות לפניו ללמוד ולשאוב מהכמתו ותורתו.

עליה למירון מעין מצות עליה לרגל

ומי יעמוד בסוד דברי הוזה"ק, כי במירון יש התגלות אלוקית, וכל העולה למירון יש בו ענין מעלה של עולה לרגל לבית המקדש בשלוש רגלים פסח, שבועות, וסוכות, ובימינו שאין בית המקדש קיים ובעונותינו הרבים חרב הבית אפשר לטעום מעין מה שהרגישו העולים לרגל בעליה לרגל למירון.

מנהג לעלות ג"פ בשנה למירון

ובאמת היה מנהג לנסוע ג' פעמים למירון, כמו שהובא בספר עדות ביהוסף וז"ל: וכמו ב' שעות מצפת יש מקום אחד ושמו מירון, שם יש מערה של רשב"י עם בנו רבי אלעזר... שלוש פעמים בשנה הולכים מכל המקומות של ארץ ישראל על קברו, פעם אחת בחודש אלול, ופעם אחת בחודש ניסן, ופעם אחת בל"ג בעומר, וזאת נקראת הילולא דרשב"י.

איש אלקים קדוש הוא

רעיון נחמד לפרש דברי הוזה"ק "מאן פני האדון ה' דא רשב"י", כתב רביה"ק (דברי יואל פרשת שופטים מהדורת) וז"ל בזה"ק הקדוש (פרשת בא) כתיב (שמות ל"ד כ"א) "יראה כל זכורך את פני האדון ה', מאן פני האדון ה', דא רבי שמעון בר יוחאי", והיא פליאה עצומה.

ויתבאר על פי מה שכתב בנועם אלימלך (פ' שופטים) על הכתוב ולא תכיר פנים במשפט, דהנה כתיב (שמות כ"ב) לא יהיה לך אלהים אחרים על פני, י"ל הפירוש כך דהנה הבורא ברוך הוא הוא הנקרא פנים של כל דבר, כי כל דבר יש לו חלק אלקות המהווה ומחיה אותה, ואם חס ושלוש אדם חושב איזה מחשבה זרה, או שהוא מסתכל איזה הסתכלות רע, אזי הוא מגרש ומרחק את הפנים מטנו, והמחשבות זרות וההסתכלות והרהורים רעים נקראים אלהים אחרים,

ת"ח שפירש מן התורה קשה לאדם להחזירו, דומיא דרוק דאחר שפירש מן הפה קשה להחזירו

בגמרא (ט"ז) "רשב"י אומר אין קורין מעוות אלא למי שהוא מתוק מתחלתו ונתעוות, ואי זה זה ת"ח הפורש מן התורה". י"ל מה טעם ש בדבר דאם היה בעל תורה ופירש דקשה להוור.

ונ"ל בס"ד ע"פ ששמעתי שאמר הנסיון להגאון מהר"י ז"ל, איך אתם ש לכם דינים שאין מתיישבים ע"פ השכל ואין להם טעם, ויאמר איך הוא, ויאמר לו אצלכם תולע שפירש יש לו דין שרץ השורץ על הארץ דחייבים עליו כמה מלקיות, ואם לא פירש מן הפה חשוב כפרי ואינו אסור (עין יו"ד סימן פ"ח), ואין השכל יסבול דבר זה דמה נשתנה גוף התולע ברגע זה שפירש.

ויקח הגאון מעל השלחן כף ריקן ויאמר לנסוך שירוק בתוכו וירק, ותקף ומיד א"ל שירחיק הרוק לתוך פיו וימאן הנסיון ויאמר נאמס זה עלי, ויאמר הנאון למה נאמס והלא ברגע זה היה תוך פיו, ומה נשתנה בהיותו בתוך הכף, ויאמר הנסיון שהיה בתוך פיו כיון שפירש נאמס עלי להתחזירו, ויאמר הנאון כי הוא הדבר הזה שדברת עליו שזה התולע בעודו בתוך הפה כיון שלא פירש אדם בולעו ואינו נאמס בו, אך כיון שפירש אפילו ברגע אחד נאמס, ולכן אמור ע"כ.

וכן הדבר כאן אצל ת"ח שפירש מן התורה בשאט הנפש בלי שום אונס, שחמדת התורה משכנה בלב, והוא כלי שלה, ואם פירש ברוצנו בלא אונס נבדיל ופירש חמדת התורה מלבו, ונמצא נאמס חמדתה אצלו ואחר שפרשה החמדה מלבו קשה לחזור לשכון בלבו, כמו הרוק שאחר שפירש מן הפה קשה לאדם להחזירו לתוך פיו, אבל אם פירש מן התורה מחמדת אונס, הנה חמדתה עומדת בדוקה ונאחזת בלבו, ודאי זה כמו הרוק אע"פ שנעקר ונתמלא פיו רוק ה"ז בולעו ואינו נאמס אצלו, כיון דעודנו בפיו, לכן לזה שפרש מאונס יש לו תקנה לחזור לה, אבל פירש בלא אונס אין לו תקנה, דדמי לרוק שיצא מן הפה דנאמס אצל האדם ואינו מחזירו לפיו.

(במהו – בעל הבא איש חי)

מאמרים יקרים, ע"ד מוסר וחסידות שזורים על סדר פרקי אבות נאמרים

על הפרק

פרק ד' משנה א'

איזהו עשיר השמח בחלקו

משתה רק לאנשים מאושרים

במשנה "איזהו עשיר השמח בחלקו". מסופר שמיד לאחר שתמו ימי אבל אחר מלך פרס, התמנה בנו לישב על כסא מלכותו. זמן קצר לפי התמנותו למלך, קראה המלכה האלמנה לבנה המלך החדש ושאלה אותו: "אמור לי בני: כיצד אתה חושב להנהיג ממלכתך? מה הן המטרות הנצבות לנגד עיניך? ענה לה: כל עוד

נשמה באפי, אפעל בכל כוחי להטיב לעם, אדאג לפרנסתם, לבריאותם, ולכל הצטרבותם, והעיקר שיהא העם מאושר!

האם שמע את הדברים וברכה אותו "מי יתן כי תזכה להגשים שאיפותיך". לאחר מכן בקשה ממנו דבר אחד: לרגל היום הגדול, יום ההכתרה תערוך משתה מפואר לכל אנשי המדינה מגדול ועד קטן. במשתה יהיו מייטב המאכלים, כסעודת שלמה המלך בשעתו, הכניסה יהיה חנם אין כסף, אמנם בתנאי אחד יכרחו לעמוד כל המשתתפים: להיות מאושרים! רק האיש המאושר, אשר כל דאגה אינה מציקה על חייו, יוכל ליהנות מהסעודה המפארת!

- בציווי המלכה: רק אדם מאושר יוכל להשתתף במשתה.
- המשתה נותר ריק מכל וכל.
- עושר, אינו נמדד על פי ממונו של אדם, לפי כמה בתים יש לו.
- העשיר אמיתי הוא מי שלא חסר לו מאומה.
- אמר להם הקב"ה כל זמן שאני מביא עליכם יסורים בעוה"ז, תזכרו כמה טובות ונחמות עתיד אני ליתן לכם לעתיד לבוא.

מהר המלך החדש לעשות כדבר אמו. והכין סעודה כיד המלך, והכל היה כבר מוכן ומזומן. אמנם איש לא נכנס! יצא המלך החוצה לראות האם יש שם אנשים, וראה הרבה אנשים עומדים ליד הדלת, אך אין מי אשר יעמוד בתנאי, שרק אדם מאושר יכול להשתתף בסעודה. האם אתה מאושר? שאל הממונה את הראשון בתור,

מנהל בנק מפורסם, מאנשים העשירים בעולם. "לא!" הוא עונה מיד "היום שוב נפל הדולר, ומי יודע מה יולד היום, כיצד אהיה מאושר. "ואתה" פונה אל הבא בתור, סוחר גדול שבאו לקנות בחנותו מכל חלקי העיר, "האם אתה מאושר?" "מאושר? ממש לא, האם לא שמעת על החנות שפתח השכן שמומול?" הפקיד המשיך והמשיך, אולם לא לא מצא בכל רחבי המדינה אף לא אדם אחד מאושר באמת. המשתה נותר ריק מכל וכל. "אין אדם מאושר בעולם?" שאל את עצמו המלך. "אין אדם מאושר בעולם!" עתה לעומתו אמו.

ויהי היום, אחרי איזה שנים חזר השר לביתו, ויאמר היהודי לאשתו אלך נא אל השר ואספר לו את החמס והבזיון שעשה לנו פקידו.

וילך האיש ויספר לפני השר את כל פעולותיו הרעות של פקידו, איך שגול וחמס את הכל, וגם ההכאות המשוונות אשר קבל מאתו על לא חמס בכפיו, וירע מאוד בעיני השר על גודל רשעת פקידו, ויכמרו רחמיו על היהודי.

ויאמר המלך להיהודי לכן תחת כל הכאה אני גוזר שיתן לך מאה דינרים, והנה יש לו חצר של ד' אלף דינרים, וחצי חצרו יהיה שלך.

וכראות אשתו של היהודי שבעלה נשתאה כ"ב בחצר, רצתה גם היא להצר לראות מה נעשה במשפט, ויהי כאשר באה לחצר יצא בעלה מחצר השר ופניו זועפים, ותאמר לו אהובי בעלי מה נעשה במשפטך? ויראה לה את הפסק דין שכתב לו השר שחצי החצר של פקידו יהיה שייך לו. ותאמר לו א"כ למה אתה דואג כ"כ, ויען ויאמר לה בין כך ובין כך כבר עבר כאב ההכאות, יותר טוב היה לי אם היה אז מכני ארבעים הכאות, והיה כל החצר שייך לי.

כן הדבר ממש, בעוד שהאדם מקבל היסורים בעוה"ז, הוא דואג ומצטער ע"ז מאוד, ואינו רוצה לסבלם כלל, אך כאשר יבוא לעולם הגמול ושם יקבל הרבה שכר תחת כל שעה ושעה של יסורים שסבל בעוה"ז, וכדאיתא במדרש רבה על הפסוק (דברים ל"ב) "זכור ימות עולם", "אמר להם הקב"ה כל זמן שאני מביא עליכם יסורים בעוה"ז, תזכרו כמה טובות ונחמות עתיד אני ליתן לכם לעתיד לבוא". יחשוב האדם אז בנפשו הלאי ויותר טובה היה לי אם היו לי אז יסורים יותר כי אז היה לו הרבה יותר עונג נצחי ע"ז. ובוה אפשר להבין דברי בן זומא "איזהו עשיר השמח בחלקו".

זה בא התנא ללמדנו "איזהו עשיר השמח בחלקו". עושר, אינו נמדד על פי ממנו של אדם, לפי כמה בנינים יש לו לאדם. העשיר אמיתי הוא מי שלא חסר לו מאומה.

הלא אם נשאל כל אחד, בשביל מה אתה רוצה להתעשר? תשובתו תהא "כדי שלא יחסר לי מאומה", "כדי שאוכל להשיג כל אשר אחפוץ".

אם כן העשיר אמיתי הוא זה שכבר הגיע למטרה, ששמח בחלקו, ואינו רוצה כלום מעבר ממנה שיש לו כבר.

אמנם נשאל השאלה איך יוכל האדם להיות בשמחה, אם יש לו רק לחם ומים בצמצום, או שאר מצוקות הסובבים אותו.

משל נאה הובא בזה בשם המגיד מוילנא:

יהודי אחד שכר 'קרעטשמע' משר אחד בשלש מאות דינרים לשנה, ושמר הישראל את זמן הפרעון לפרוע להשר דמי הדירה מדי שנה בשנה.

ויהי היום השר נסע למרחוק, והפקיד לאחז מעבדיו שיהיה ממונה על כל נכסיו, ובתוכם גם הקרעטשמע של אותו יהודי.

הפקיד ההוא היה רשע וקינא בישראל שמצליח בנכסיו, לכן הוסיף על המקח דמש מאות דינרים, ובבוא יום הפרעון שלח וקרא להיהודי בבוקר שיביא אותו כסף הפרעון, והנה חסר להיהודי אז עשרים דינר ויתונן לו כי ימתין לו איזה ימים, ולא רצה, אלא דוקא באותו היום יפרע לו.

וכראות הפקיד באותו היום שלא הביא לו כל הכסף, שלח וקראהו ויכהו בשוטים עשרים הכאות, תמורת העשרים דינרים, וכן עשה הממונה הזה עוד לכמה אנשים, וגזל ועשק אותם עד שבמשך הזמן נעשה עשיר גדול וקנה חצר לעצמו. וירע להיהודי מאוד על הבזיון והחמס שנעשה לו.

== קחו ברכה אל תוך בתיכם ==

נעמט אריון אין שטוב

דעם הייליגן רבי מאיר בעל הנס פושקע

פון כולל עצי חיים ד'סאטמאר בני ברק

צדקת רבי מאיר בעל הנס

רופט: 917-880-2712

קהל יטב לב דיסאטמאר

בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

בני ברק

להתן ולקבל צד"י תפוצה

ברגשי אהבה והודאה, נשגב בזה מעומקא דליבאה, ברכת מזלא טובא וגדיא יאה, אל ידידינו וידיה כל, העסקן היקר והנעלה, מופלא בכל מידה טובה ומעלה, ר"ן כצב"י להיטיב לכל אחד, בכל עת תמיד, מטה אוזן קשבת לכל אשר אליו פונה, עושה חסד לאלפים במסירות נאמנה, ובמיוחד משליך עצמו מנגד למען הרבות קרן קהילתנו, וזמם ולילה לא ישבות למען כל קדשינו, חביב ונערץ בקרב כל אנשי שלומינו

הר"ר הערשל האלצער הי"ו

נזר העסקנים בתוככי קהילתנו הק'

לרגל שמוחתו הכפולה, גילה אחר גילה, בעזר נורא עלילה, בהולדת בניו התאומים שיחיו

יה"ר שיוכה לראות ולרווח מהם ומכל יוצ"ח רב תענוג ונחת, מתוך שמחה והרחבת הדעת, ובשכר פעליו הכבירים וזכות הרבים אשר תלוי בו, ישלם ה' פעלו, וישוב לו בראשו גמולו, אושר ועושר בגבולו, חן וחסד לו ולכל אשר לו, פועל ידיו תרצה וברך ה' חילו, ותמיד נספר תהילתו ונחללו. עדי נוכח לביאת משיח צדיקנו, עם מלכנו כ"ק מרן רבינו הגד"ק שליט"א בראשינו, במהרה בימינו, אמן.

החותמים למען שמו באהבה ובהערכה

הנהלת הקהילה

Tiferet Grefik

קיצור דנים, מפסקי הראשונים והאחרונים עם תוספת ביאורים וטעמים שונים

הוקים להורותם

הלכות ברכות (ל"ג) אופני אכילה של פירות וירקות

נערך ונסדר ע"י הרב יחיאל מיכל אברהם פרידמאן שליט"א

פירות וירקות הנאכלים מבושלים

פירות וירקות שדרך אכילתן היא לאחר הבישול - האוכלם כשהם חיים מברך עליהם שהכל, וכשהם מבושלים מברכים עליהם ברכתם הראויה, והוא הדין כשהדרך לאוכלם כשהם אפויים, קלויים, או כבושים - האוכלם כשהם חיים מברך שהכל (כיון דעיקר מעלת הפרי הוא שהגיע לצורתו השלימה וזו הוא נחשב כפרי וראוי לברך עליהם "פרי" העץ או אדמה, ולכן כל פרי תלוי חשיבותו בדרך אכילתו, דאם דרכו ליאכל חי אזי חשיבתו הוא בכך ומברכים אז ברכתו הראויה, משא"כ כשהדרך לאוכלו מבושל אזי כשהוא חי עדיין לא נחשב כפרי).

תפוחי אדמה, קישואים, חומוס, סלק - האוכלם חי מברך שהכל, והאוכלם מבושל מברך אדמה.

מיני קטניות [בוטנים, גרעינים וכדו'] - כשאוכלם חי ברכתם שהכל וכשאוכלם קלוי ברכתו אדמה (במחבר סי' ר"ה ס"א) כתב כיון דטובים חיים ומבושלים מברך עליהם בכל ענין ברכתם הראויה, אולם במשנ"ב שם סק"ב כתב בשם האחרונים דזהו דווקא כשאוכלם בעודם לחים, אבל קטניות ופולים יבשים אין הדרך לאוכלם אלא מבושלים לפיכך האוכלם חיים מברך שהכל עיי"ש. ובזמנינו רוב מיני הקטניות אין הדרך לאוכלם חיים).

ערמונים [קעסטן] - כשאוכלם חי ברכתם שהכל וכשאוכלם קלוי או מבושל ברכתו העץ

(ס' ברכת הבית (שער ב' סעי' ל"ט), אולם בכף החיים (סי' ר"ב סקפ"ח) כתב דאף כשהם חיים ברכתם העץ, אלא בזמנינו אין הדרך לאוכלם חיים כלל ולכן דינם ככל).

זיתים - כשאוכלם חי ברכתם שהכל וכשאוכלם כבוש ברכתו העץ כיון שהדרך לאוכלו כבוש (כף החיים סי' ר"ב סקל"ה).

חבושים - האוכלם חי ברכתו שהכל דאין הדרך לאכלו כך, והאוכלם מבושל ברכתו העץ (שו"ת שבה"ל ח"א סי' ר"ה).

אתרוגים - האוכלם חי מברך שהכל דאין דרך אכילתו כן, וכשהוא מבושל ומרוקח מברך העץ שכן דרך אכילתו, ובאתרוגים תימניים שראויים הם לאכילה אף כשהם חיים יש מצדדים לומר דברכתם העץ (דאתרוגים שלט שמוכרים למצות ד' מינים הם אתרוגים שקטפו אותם מהאילן טרם גמר בישולן כשהם עדיין בגדר בוטר, והם אינם ראויים לאכילה אלא ע"י בישולן וכדו', אבל אתרוגים שקטפו אותם לאחר גמר בישולן על העץ, הם ראויים לאכילה וטעמם טוב, ובטעם הדבר דאתרוג מבושל שלט ברכתו העץ אף דבוטר הוא שאינו ראוי לאכילה אלא ע"י בישול נכתוב א"ה בגליונות הבאים)

בשו"ע (סי' ר"ב סעי' י"ב, סי' ר"ה ס"א) מבואר דפירות וירקות יש מהם שנאכלים חיים [אינם מבושלים], ויש מהם הנאכלים מבושלים, ויש מהם הנאכלים בין חיים ובין מבושלים, וברכתם תלוי כפי דרך אכילתו, דכשהם נאכלים כדרך שרגילים לאוכלם, מברכין עליהם ברכתם הראויה, וכשנאכלים שלא כדרך אכילתן הם מאבדים ברכתם ומברכים עליהם שהכל.

פירות וירקות הנאכלים חיים ומבושלים

פירות וירקות שהדרך לאוכלם בין חיים ובין מבושלים, מברכים עליהם ברכתם הראויה, בין כשאוכלם חיים ובין כשאוכלם מבושלים, והוא הדין כשהדרך לאוכלם בין חיים ובין כבושים או אפויים, בכל ענין מברכים עליהם ברכתם הראויה.

תפוחים, אפרסקים, משמש, שיזפים וכדו' ממיני פירות שנאכלים כמות שהן וגם הדרך לבשלם או לאפותם - מברכים עליהם תמיד בורא פרי העץ.

גזר [מייערן] - ברכתם בורא פרי אדמה, בין כשאוכלם חי ובין מבושל, דכהיום הדרך לאכלו אף כשהוא חי, (דמחבר סי' ר"ה סעי' ה' כתב דלפת כשהוא חי ברכתו שהכל דהוא טוב יותר מבושל מחי, ולפת היינו מייערן, ובמשנ"ב שם ס"ק י"ח הביא בשם' חיי אדם כתב דתלוי אם דרך בני אדם באותו מקום לאוכלם חיים, ולכן כהיום דנשתנו טבע בני אדם והרבה אוכלים גזר כשהוא חי ברכתו אדמה, כ"כ בקובץ מבית לוי (חט"ו) בשם הגאון בעל שבה"ל שליט"א, וכן באג"מ ח"א סי' ס"ו).

אננס, מלפפון - ברכתם בורא פרי אדמה בין חיים ובין כבושים [מלפפון חמוץ, אננס בשימורים].

אגוזים, שקדים - ברכתם בורא פרי העץ, בין כשאוכלם חי ובין כשאוכלם קלויים.

תפוח גרנד [תפוחים המוצצים המיועדים לבישול] - מנהג העולם לברך עליהם בורא פרי העץ אף כשאוכלם חיים (במשנ"ב סי' ר"ב ס"ק ס"ב) כתב דיש מיני תפוחים שהם תמוצים ואינם ראויים לאכול לרוב בני אדם כשהם חיים רק ע"י בישול דמברך שהכל כשאוכלם חיים, אולם בתפוחים חמוצים המצוי כהיום המנהג לברך העץ, וע"כ צריך לומר או שהתפוחים המצויים היום אינם אותן התפוחים שבמשנ"ב, או שנשתנה המציאות וכהיום הרבה אנשים אוכלים אותם חיים).

ענבים מבושלים [בקומפוט, קוקטייל פירות] - יש להסתפק בברכתם, (כיון דעפ"י רוב אין דרך בני אדם לבשל ענבים אלא לאוכלם חיים, וגם בדרך כלל ענבים מבושלים אין טעמם מושבח דיש לצדד אז דברכתם שהכל ויש לעיין בזה).

תולדותיהם של צדיקים ומעשיהם הטובים של בעלי ההילולא אשר בשמותם נקובים

הילולא רצדיקאי

חובה מוטלת עלינו להבהיר בראש מאמרנו כי אין אנו מתיימרים ח"ו לתאר קדושתו ולהעריך גדולתו של התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי זיעעב"א, כי מי יתנה ומי ימלל, ומי האיש אשר יהיו זאת, הלא כבר אמר התנא רבי שמעון בן גמליאל לבנו רבינו הקדוש [זוה"ק ח"ב טו.]. עליו נאמר אריה שאג מי לא יירא וגו' ומה עולמות עליונים מזדעזעין ממנו, אנו על אחת כמה וכמה, ולא באנו כי אם ללקט נפזרים כמלקט שיבולים מדברי הגמרא ומדרשי חז"ל אודות סדר תולדותיו ותקופתו, הזוהר הקדוש ובני החברייא קדישא, לדבר בהם לרגל האי יומא רבא, יומא דהילוליה, ככל אשר תכיל יריעתנו וכפי שידנו יד כחה מגעת.

ברוך הוא מפי עליון קדוש הוא מהריון

אשר נשען עליו יוחאי, ויברכהו, ואז ראה יוחאי כי שרתה הברכה באותם מעט מים חיים טהורים, וגאו מאוד ויכסו כל סביבות האילן שעליו נשען, ואז תיכף נשא האילן פרי, תפוחים גדולים ויקרים, וסביבם מלא עלים רעננים, ויגדל האילן עד מאוד בסעיפים ופאורות ועלים ופירות נותנים ריח חזק למרחוק, וישמח יוחאי מאוד על המראה שראה בחלומו, ויקץ משנתו מתוך שמחה, ובכן דובב הפסוק "מושיבי עקרת הבית אם הבנים שמחה, הללויה".

ויספר את חלומו לאשתו ויאמר לה: חלום חלמתי, ופתרנו לדעתי פשוט הוא, היער הוא העולם, והאילנות הן הנשים, מהן נותנות פירות, ומהן עקרות כאילנות היבשים, ובראש השנה נפקדות יש מהן להוליד, ויש מהן נשארות עקרות, ואת בתי היא האילן שהייתי נשען עליו והשקו אותי ממעין הברכה להוליד בנים צדיקים וחכמים, ואמנם דבר אחד נשאר לי להבין בפתרון חלומי: מדוע כל האילנות השקה אותם מהנאד, והאילן שהייתי נשען עליו השקה מהצלוחית ושפך עליו את כל הצלוחית, ולא השקה מאותה צלוחית לא קודם לכן ולא אחר כך שום אילן אחר, רק את כולה שפך על אותה אילן שהייתי נשען עליו, ותאמר לו אשתו: תמיהתך תמיהה, ובכן נלך אל רבי עקיבא להגיד לו את החלום, והוא יגיד לנו את פתרונו.

ויהי במוצאי ראש השנה הלכו שניהם יחדו אצל התנא רבי עקיבא, ויספר לו יוחאי את חלומו, ויפתור לו כאשר פתר יוחאי, ואמנם הודיעו סיבת השקאת אותו אילן רק מהצלוחית, ויאמר לו: דע יוחאי, כי חלומך הוא משל על

בר יוחאי אשרי יולדתך

התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי נולד לאביו יוחאי שה' משבט יהודה והיה מגדולי הדור, ורבי רחומאי כינהו בתואר הנכבד "חברינו" וכך התבטא: ליוחאי חברינו יש מרגלית טובה המאירה את כל העולם ואורה של המרגלית הנו כאור השמש היוצאת מנרתיקה, כמו כן ה' יוחאי עשיר ונכבד וקורב למלכות, וחיבה יתירה נודעת לו בבית הקיסר אנדרינוס, ואשתו של יוחאי היה שמה שרה, מזרע הנשיאים, מזרעו של הלל הזקן, ותהי שרה עקרה ולא נפקדה בבנים, וכשראה שעברו הרבה שנים ועדיין אין לה ولد, עלה בדעתו של יוחאי הצדיק לגרשה ולישא אשה אחרת, ויצו לשדכן אחד שיחפש עבורו אשה הגונה ובת טובים, לאחר זמן נודע הדבר לשרה אשתו, שיוחאי בעלה רוצה לגרשה, ולא אמרה לו דבר, רק שהיתה מרבה לצום ולתת צדקה ומתפללת יום יום בהיותה לבדה, ותבך בכי גדול לפני ה' בלב נשבר, להצילה מגירושין ע"י שתלד בן.

והיה לביל ראש השנה, וירא יוחאי בחלומו והנה הוא עומד ביער גדול מלא אילנות לאלפים ולרבבות מהם רעננים הנותנים פירות, ומהם יבשים, והוא יוחאי נשען על אילן יבש, וישא עיניו וירא והנה איש מדה, מראהו נורא מאוד, ועל שכמו נאד אחד מלא מים, ויעבור בכל היער וישקה כמה מהאילנות היבשים, וכמה מהאילנות עבר עליהם והניחם כמו שהם יבשים ולא השקה אותם, ויגיע עד האילן אשר נשען עליו יוחאי, ויוציא מחיקו צלוחית אחת קטנה מלאה מים חיים טהורים, וישקה את האילן

ומסתמא ביום זה נולד גם כן, כי הקב"ה יושב וממלא שנותיהם של צדיקים מיום ליום, עכ"ל, וכמו"כ לגבי שנת לידתו יש אומרים שנולד עוד בזמן הבית שני, ו"א שנולד כחמישים שנה לאחר חורבן הבית).

איש אלוקים קדוש הוא

נשמת רשב"י היתה קדושה מאוד וידוע בשם האריז"ל שרשב"י ה' ניצוץ מנשמת משה רבינו ע"ה, וכמה דברים שאירע למשה אירע לו, (מרע"ה ברח מחרב פרעה ורשב"י ברח מפני הגזירה, כמו"כ רשב"י סידר וערך את "ספרא דצינועא" בחמשה פרקים כנגד ה"משה חומשי תורה" שעשה מרע"ה, ועוד), ומשמיה דהחיד"א מתאמרא: עלית למרום שבית שבי"ה הם אותיות ש'מעון ב'ן י'וחאי שכשעלה משה למרום לקבל את התורה לקח עמו נשמת רשב"י, (לפלא לציין שבספר שער יששכר להגה"ק בעל מנחת אלעזר זצ"ל מובא של"ג בעומר בגימטריא "משה רבינו", וכמו"כ ידוע שלעולם יחול ל"ג בעומר ביום שחל בו ז' אדר יומא דהילולא של מרע"ה). דורשי רשימות היו אומרים: ע"ר ו'קדיש מ'ן ש'מא נ'חית, ר'ת שמעון, הרה"ק ר' אהרן מקארלין אמר: מבשרי אחזה אלוקי, מבשרי אותיות רשב"י שממנו נוכל לראות ולהשיג אלוקותו ית', הרה"ק העטרת צבי מזיטשטוב ז"ע אמר: ידיד נפש אב הרחמן, בגימטריא רבי שמעון בן יוחאי.

הנשים היולדות והעקרות, ואשתך שרה היא מהעקרות שאי אפשר לה להוליד בשום אופן, ורק ע"י תפילותיה ורוב דמעותיה אשר שפכה לפני ה', הן הם שזיכו אותה ונהפכה מעקרה ליולדת, והצלוחית שראית היא צלוחית של דמעותיה שנאספו, ומהן השקוה להוליד לך בנים, ולכן לא השקו מאותה הצלוחית שום אילן אחר, רק אותו אילן שאתה נשענת עליו הרומז לאשתך, ויאמר רבי עקיבא אל שרה: הן בזאת השנה הרה ויולדת בן שיאיר לישראל בתורתו הבהיר, וישמחו יוחאי ושרה אשתו מאוד מדברי רבי עקיבא וילכו לביתם לשלום.

ואכן כאשר פתר להם כן ה' ותלד בן ביום חג השבועות שבו נתנה תורה לישראל והבית נתמלא אורה מההוד וההדר שהיה חופף עליו, וידעו כל רואיו כי ברכה בו ויאיר לישראל אור גדול, וישמחו הוריו בו מאוד ויהללו את ה' ויחלקו צדקות ויעשו סעודה ומשתה גדול ביום מילתו, ויקרא את שמו שמעון, כי שמע ה' לקול תפילת אמו ולקול בכיותיה. (אכן, לגבי יום לידתו כותב "הבני יששכר" שנולד בל"ג בעומר ולא בחג השבועות כ"ל, וז"ל: "הנה יום הזה ל"ג בעומר, יומא דהילולא דרבי שמעון בר יוחאי, בו ביום עלה לשמי מרומים,

הלא המה יורוך מורריך

בצל רבותיו

שם שהה ברציפות שלש עשרה שנה ולמד תורה מפי רבי עקיבא, יחד עם רבי חנינא בן חכינאי, כל אותן שנים לא נסע רשב"י לביתו כלל רק לפעמים ה' שולח שליחים להודיעו משלום בני משפחתו.

לאחר מכן פתח רשב"י עצמו ישיבה בצידין, וגם אז היה נוסע מדי פעם אל רבו לבני ברק לדלות ממנו תורה, ואפילו בעת שרבי עקיבא היה חבוש בבית האסורים, מסר את נפשו עד שהצליח להיכנס אליו כדי ללמוד ממנו תורה, (אך רבי עקיבא סירב בדבר מכיון שחס על חיי תלמידו הצעיר שלא יתפס ויחרצו משפטו כמורו, אמר לו רשב"י: אם אין אתה מלמדינו תורה, הרינו אומרים ליוחאי אבא ומוסרך למלכות, אמר לו ר"ע: בני, יותר ממה שהעגל רוצה לניקוז הפרה רוצה להניק, אלא שהדבר כרוך בסכנת נפשות, השיבו רשב"י: הלא כבר נתפסת, וחשש הסכנה היא רק עלי בלבד, ואני מגלה דעתי שהנני מוכן למסור נפשי כדי ללמוד עוד תורה ממך, כשראה רבו עז רצונו וחפצו ללמוד עמו, נתרצה לו ולימדו באותו מעמד חמשה דברים).

החיבה והאהבה ששררו בין הרב לתלמידו רשב"י היו מיוחדות, ומגודל חביבותו קרא לו רבי עקיבא "בני", ופע"א הושיב רבי עקיבא את רבי מאיר בעל הנס לפני רבי שמעון בר יוחאי, והדבר ציער מאוד את רשב"י בחשבו שאינו חשוב כל כך בעיני רבו, וכשהרגיש רבי עקיבא בכך אמר לו "דיק שאני ובוראך מכירין כוחך", רואים אנו עד כמה העריך רבי עקיבא את גדלותו של רשב"י תלמידו, ורבי עקיבא אף הכתירו וסמכו להיות מורה הוראה בישראל.

כמו כן היה רשב"י מכבד ומוקיר את רבו, ושנים רבות לאחר פטירת רבו היה מזהיר ומבקש את תלמידיו ואומר להם: "בני, שנו מידותי שמידותי תרומות מתרומות מידותיו של רבי עקיבא", והי' רשב"י מעיד על עצמו שאת כל כוחו קיבל מרבו.

מהיום שהוא נתנו הוריו עיניהם עליו לשמרו ולגדלו בקדושה ובטהרה, ומעת החל לדבר הרגילוהו רק בדברים שבקדושה פסוקים ומאמרים, ובהיותו בן חמש שנים מסרוהו לבתי אולפנא שהעמיד רבן גמליאל בירושלים, ויהי כמעין המתגבר, ובהיותו ילד קטן כבר ה' שואל שאלות בדיני התורה התנאים הגדולים רבן גמליאל נשיא הסנהדרין, ורבי יהושע בן חנניה ראש אב בית דין, כמו כן קיבל רבי שמעון תורה גם מרבי אלעזר בן יהודה איש כפר בריתותא, כך הוסמך רשב"י על ידי התנא רבי יהודה בן בבא אשר סמך את ידו עליו בהחבא בין שני הרים שבין אושא לשפרעם, ועל כך נתפס אז רבי יהודה על ידי שלטון הרומיים שהרגוהו על קדושה'.

ברם, רבו המובהק של רשב"י היה רבי עקיבא וממנו ינק את עיקרי חכמתו, רבי שמעון היה אחד מחמשת התלמידים להם העביר רבי עקיבא את מסורת התורה, לאחר שעשרים וארבעה אלף תלמידיו מתו במגיפה בימים שבין פסחא לעצרתא.

האיש מקדש ומתקדש

בהגיע עתו עת דודים נשא את בתו של התנא רבי פנחס בן יאיר, (כן משמע בזוה"ק (ח"ג רמ); אמנם בגמ' (שבת לג:): א"י שרבי פנחס בן יאיר ה' חתניה, ובהגה' מלא העומר עמ"ס שבת מצין לפ"ז דיש לגרס בגמרא רבי פנחס בן יאיר "חותניה").

עוד בימי משתה חופתו אמר רבי חנינא בן חכינאי לרבי שמעון, שיוצא הוא ללמוד תורה בבית רבו, רשב"י הפציר בו שימתין לו עד שיכלו שבעת ימי המשתה וילכו שניהם יחדיו, אך רבי חנינא סירב ויצא לדרכ בגפו, בגמר ימי המשתה נטל רבי שמעון רשות מאשתו ויצא לבני ברק,

ראה פניו מאירים בשבתו עם חברים

ארי שבחבורה

הם היו הדור הרביעי שאחר חורבן בית שני, וגם ראשוני האמוראים למדו בישיבתו של רשב"י, וביניהם האמורא הגדול "רב" שאף נחשב הוא בגמרא כאחד התנאים.

לאחר מכן קבע משכן ללימוד התורה בכפר מירון, ורבים באו ליצוק מים על ידיו, ורבים מהם היו בני עליה, ומתוכם בחר רבי שמעון תשעה תלמידים ללמוד עמם את פנימיות התורה, והיה מכנה אותם "חבריא", ואלו הם: בנו רבי אלעזר, רבי אבא, רבי יהודה, רבי יוסי בר יעקב, רבי יצחק, רבי חזקיה בר רב, רבי חייא, רבי יוסי, ורבי ייסא, ואתם עשה וחבר את "האדרא רבא קדישא".

לא כל הרוצה ליטול את השם בא ונטל, את רזי וסתר התורה גילה כאמור רק להחברים בעלי מדריגה, ובכדי לקבל מושג כלשהו על אופן קבלת החברים נוכל לראות מהתנא רבי חייא אשר למד סודות התורה אצל רבי אלעזר "ב שנה, ובא אל רשב"י להתקבל כאחד מן החבריא.

כשהגיע רבי חייא לבית רשב"י ראה מחיצה של אש שהיה מפסיק וחוצץ בין רשב"י והחבריא לשאר בני הבית, אמר רבי חייא אעמוד מאחורי הפרגוד ואשמע תורה מפי רשב"י, שמע שדרש על הפסוק "ברח דודי ודמה לך לצבי או לעופר האילים", אמר רבי חייא: ווי לי, שקדושי עליון עוסקים בתורה מבפנים ואני יושב מבחוץ, והתחיל בוכה, כששמע רשב"י את קול הבכי, וראה השראת השכינה על רבי חייא, אמר ודאי השכינה היא בחוץ, מי יצא דרך הפרגוד ויכניסנו, אמר רבי אלעזר בנו: אני יצא, כי לא ארגיש אם אכווה מאש הפרגוד, אך לפתע שמע קול משמים שאמר: עוד לא נתקנו השערים בפרגוד האש שיוכל לעבור דרכם, ישב רבי חייא ובכה ונאנח והתפלל, עד שניתן הרמז מן השמים שהגיע העת, ורק אז הוכנס להיות נמנה על החבריא קדישא.

חבריו שלמדו עמו היו: רבי יוסי, רבי יהודה, רבי מאיר בעל הנס, רבי אלעזר בן צדוק, רבי יוחנן בן ברוקה, רבי מתיה בן חרש, רבי חנינא בן חכיןאי, רבי אליעזר בן יעקב, רבי שמעון בן גמליאל, איסי בן יהודה, ועוד, ביניהם שררה אחוה וחביבה יתירה, וכיבדוהו מאוד.

ונציין כאן כמה מהשבחים שאמרו עליו: רבי יהודה קרא לרשב"י "שבת" מה שבת לה' קודש, אף רשב"י שבת לה' קודש, רבי יוסי אמר עליו: "שפתיים ישק משיב דברים נכוחים", רבי יוחנן אמר עליו: "כדאי רבי שמעון לסמוך עליו בפניו ושלא בפניו", רב אדא בר אבהה אמר: "ינוחו לו על רבי שמעון ברכות על ראשו".

גם רשב"י היה מכבדם, ואף במקום שהיה חולק עליהם, היה תמיד מביא ומסביר את דברי חבריו ואת שיטותיהם, מדוע הם סוברים כך, ורק אחר כך היה הוא אומר את השגותיו והסבריו מדוע הוא חולק עליהם, וכן לאחרים היה אומר לפסוק כרבים דווקא ולא כיחיד, ומעשה ה' כשיצא מהמערה בה הסתתר, בדרכו לשוב לביתו עבר בבקעת נטופה וראה אדם עומד בשדה ומלקט ספיחי שביעית (שלדעת חכמים הם אסורים באכילה, ולדעת רשב"י הם מותרים באכילה), שאלו רשב"י הלא ספיחי שביעית הם ומדוע אתה לוקטם, השיבוהו האיש: הרי אתה הוא שהתרתם וכך שנינו במשנה שאתה מתיר את הספיחים, אמר לו רבי שמעון: והלא חברי חולקים עלי, ועוד אמר לו פרצת גדרן של חכמים, "ופורץ גדר ישכנו נחש" הדבר יצא מפי רבי שמעון, ובא נחש והכישו.

תלמידיו - החבריא קדישא

לאחר פטירת רבו רבי עקיבא פתח רשב"י ישיבה בעיר תקוע אשר בגליל, ואותה ישיבה העמידה הרבה תלמידים,

הוחבא בתוך מערה מפני הגזירה

זה המרגיז ממלכות

אילעי, רבי יוסי, ורבי שמעון בר יוחאי, וישב אתם גם יהודה בן גרים, פתח רבי יהודה ואמר: כמה נאים מעשיהם של אומה זו תיקנו שווקים, תיקנו גשרים, תיקנו מרחצאות, רבי יוסי שתק ולא ענה מאומה, נענה רשב"י ואמר: כל מה שתיקנו לא תיקנו אלא לצורך עצמם, תיקנו שווקים להנאתם ולטובתם, תיקנו מרחצאות לעדן בהם עצמם, תקנו גשרים ליטול בהם מכס, הלך יהודה בן גרים וסיפר את הדברים לקרוביו וידידיו, ובתוך כך נודע הדבר גם למלכות, יצא דבר המלכות וגזירתם כדלהלן: רבי יהודה ששיבח את הרומאים יתעלה ויהיה ראש המדברים בכל מקום, רבי יוסי ששתק יגלה לציפורי, רשב"י שגינה ייהרג.

יום נסת יום אשר ברחת

כאשר נודע הדבר לרבי שמעון, ברח הוא ובנו ר"א מביתם והתחבאו בביהמ"ד, וכל יום היתה אשתו מביאה להם לביהמ"ד פת לחם וכד של מים לסעוד את לבם,

עד לאותם הימים בהם חי ופעל רשב"י היתה תקופה קשה ביותר לעם ישראל, הרומאים ובראשם הקיסר אנדרינוס, רדפו את היהודים בכל מקום שהיו, רדיפות אלו נמשכו מאז חורבן הבית ועד לתקופה זו של רשב"י, במיוחד רצו הרומאים לגזור על היהודים שימירו את דתם, והכל ע"י גזירות קשות, ודור זה ה' נקרא בפי חז"ל "דורו של שמד", כי זה היה עיקר מטרותם - השמדה ורחנית של כלל ישראל, וכידוע שהם הוציאו להורג את עשרת הרוגי מלכות, אשר ביניהם נמנו גם רבותיו של רשב"י, אך לאחר מכן כשעלה על כס המלוכה אנטונינוס פיאוס, הוקל מעט עולם של הרומאים, אולם לא כן היה גורלו של רשב"י הוא עצמו נרדף ע"י המלכות ואף הוציאו עליו גזר דין מות, מסיבת היותו מנהיג ישראל, וגופא דעובדא הכי הוה: באותה עת ישבו יחד חכמי ישראל והם: רבי יהודה בר

ידעו היכן הוא נמצא, בא אליהו ועמד על פתח המערה ואמר: מי יודיע לבן יוחאי שהמלך מת וגזירותיו נתבטלו, שמעו זאת רשב"י ובנו ויצאו מן המערה.

בצאתם מן המערה ראו בני אדם כשהם חורשים וזורעים, התפלא רשב"י על העולם שנוהג כמנהגו, ואמר: כיצד מניחין הללו חיי עולם ועוסקים בחיי שעה, כל מקום שנתנו בו עיניהם מיד נשרף, יצאה בת קול ואמרה להם: האם יצאתם מן המערה כדי להחריב את עולמי, חזרו למערכתכם, הלכו וחזרו למערתם וישבו שם י"ב חודש, לאחר מכן אמר רשב"י: משפט רשעים בגיהנום הוא י"ב חודש וא"כ כבר נוכל לצאת, יצאה בת קול ואמרה: "צאו ממערכתכם".

אחר שיצאו מהמערה היו רשב"י ובנו תשושי כח וכל גופם העלה חבורות ופצעים, כששמע חותנו רבי פנחס בן יאיר, שכבר יצאו מן המערה, הלך לקראתם לקבל את פניהם, והביאם לטבריה כדי לרוחץ שם בחמי טבריה, הכניסם לבית המרחץ והיה סך ורוחץ את גופם במים ובשמן, ראה רבי פנחס שכל גופם מלא סדקים ובקעים מחמת החול שישבו בו במשך שלש עשרה שנים, התחיל רבי פנחס לבכות מרוב צער, ונשרו הדמעות על הפצעים של רשב"י והכאיבו לו מאוד, אמר לו רבי פנחס: אוי לי שראיתי אותך בכך, אמר לו רשב"י: אשריך שראיתי בכך, שאלמלא ראית אותי כן לא היית מוצא בי כל כך הרבה תורה, שלפני כן כאשר הי' מקשה איזה קושיא היה רבי פנחס מתרץ לו ועונה שנים עשר תירוצים, ועכשיו לאחר שיצא מן המערה כשהיה רבי פנחס מקשה קושיא היה רשב"י מתרץ לו עשרים וארבעה תירוצים על קושייתו.

כאשר גברו החיפושים אחריו חשש רשב"י שמא יתגלה מחבואם, ואמר לבנו: נשים דעתן קלה, שמא יצערו אותה אנשי המלכות והיא עלולה לגלות את מקום מחבואם.

במערת צורים שעמדת

יצאו רבי שמעון ובנו מבית המדרש וברחו אל מחוץ לעיר והתחבאו במערה במדבר לוד, בכפר פקיעין אשר בגליל העליון, בזמן ששהו במערה היו פושטים את בגדיהם כדי שלא יתבלו, והיו יושבים עד צוארם מכוסים בחול, כשהם לומדים ועוסקים בתורה, רק בשעת התפילה לבשו את בגדיהם והיו מתפללים בהם, ולאחר מכן שוב היו פושטים את בגדיהם, מתכסים בחול וממשיכים ללמוד.

שם קניית הודר וזהיר

בי"ג השנים בהם שהה רשב"י יחד עם בנו רבי אלעזר נתעלו ונדרכו עד כי זכו להתקדש בקדושה של מעלה ולהשיג מדריגות נעלות ונשגבות בהשגות התורה, ופעמיים בכל יום היה אליהו הנביא בא לבקדם ולמד עמם סתרי תורה ורזין דרזין, ואחר שיצאו מהמערה גילה אותם רשב"י לבני החבריא קדישא.

ושם נברא מעין לו וחרוב למאכלו

כשישבו במערה נעשה להם נס ונברא להם עץ של חרובים ומעין של מים, ומהם אכלו ושתו כל ימי היותם במערה, היה זה נס בתוך נס מאחר שעץ החרוב אינו טוען פירות אלא לאחר שבעים שנה, ואילו כאן הוציא פירות בו במקום, ועוד מנפלאות העץ, שאע"פ שהיה עץ של חרובים היה נהפך בכל ערב שבת לאילן של תמרים.

לאחר שעברו שנים עשרה שנה, מת המלך והגזירה נתבטלה, אלא שלא היה מי שיודע לרשב"י, מאחר שלא

טיהר את עיר טבריה עשה אותה נקיה

נס שהמתים שהיו קבורים במקום צפו מתחת לפני האדמה, ועפר מקום קבורתם התפורר והתרכך, ועל פי זה קבע רשב"י שכל מקום שעפרו נותר קשה טהור הוא, וכל חלקת האדמה שעפרה נמצא רפוי ציינו אותם כמקום קבר כדי שידעו הכהנים להזהר ולעמוד סביבו.

עליונים למטה ותחתונים למעלה

לאחר שהתפרסם הנס שנעשה על ידי רשב"י קם כותי אחד שונא ישראל שלא היה יכול לסבול את הכבוד הרב שנגרם לרשב"י בטהרו את טבריה, ואמר לעצמו: אלך ללעוג באותו זקן של יהודים, לילה אחד הלך לבית הקברות הוציא ארון עם גופת מת מתוך אחד הקברים והטמין את המת באותו מקום אשר טיהר רשב"י, למחרת אסף אנשים רבים ואמר להם: הלא אמרתם כי בר יוחאי טיהר את טבריה, בואו וראו גופת מת הקבור במקום זה שטיהר רשב"י, לאחר מכן הלך לרשב"י עצמו ואמר לו:

צפה רשב"י ברוח קדשו שהכותי עוול מעשה נפשע זה, הכריז ואמר: גוזרני על העליון שירד ועל התחתון שיעלה, וכך הוה, הכותי הרשע נמשך בכח אל מקום החפירה ומת כעונש על מעשהו, והמת ננער ממקומו וקם לתחייה, תחת העליון והצער שנגרם לו.

אמר רשב"י: הואיל ונעשה לי נס שניצלתי מגזירת הקיסר אלך ואתקן דבר מה לצורך ולהנאת אחרים, ומכיון שהעיר טבריה עשתה לו טובה גדולה שמצא רפואה במעינותיה לכן אמר לבנו: הבה נתקן דבר מה בעיר טבריה, פנה רשב"י לפרנסי עיר טבריה ושאל אותם אם יש דבר בעיר שצריך לתקנו, אמרו לו: יש בעיר שוק המשמש מעבר לרבים שיש בו ספק טומאה, שמא מתים קבורים בו, ולכן נמנעים הכהנים מלהכנס לאותה שוק מחמת טומאת מת, ונאלצים הם להקיף דרך אחרת ארוכה יותר הגורמת להם צער וטריחה מרובה.

שאל אותם רשב"י האם יש אדם היודע שבעבר התיחסו למקום זה כמקום טהור שלא קבורים בו מתים, (כוונתו הי' אם שימש המקום כבית הקברות גמור שאז אסור לפנות את המתים, או שמא הוחזק בעבר בטהרה, אלא שמאוחר יותר נקברו בו מתים באקראי שאז מותר לפנותם), אמרו לו זקן אחד: כאן שתל רבי יוחנן בן זכאי תורמסין של תרומה, וכיון שעמד כאן רבי יוחנן בן זכאי שהי' כהן, וגם שתל כאן משל תרומה אשר חיבים לשמרה בטהרה, מוכח שהמקום הוחזק בעבר למקום טהור. עמד רשב"י וקצץ תורמסין והשליכם באותו מקום, כדי לעורר בזה זכותו של רבי יוחנן בן זכאי, ונעשה

שלום רב על משכבו

נחמד מאוד למעלה

ה"אדרא" יבואו לכאן, יצאו כולם ונשארו רק רבי אלעזר ורבי אבא ורבי יהודה ורבי יוסי ורבי חיא.

גילה מדרש הנעלם

אמר להם רשב"י: הרי עתה שעת רצון היא, ואני רוצה להכנס לעולם הבא בלי בושה, והרי דברים קדושים שלא גליתים עד עתה ברצוני לגלותם כעת, שלא יאמרו כי בחסרון הסתלקתי מן העולם, וכך אסדר אתכם: רבי אבא יכתוב, ורבי אלעזר בני ישנן ויחזור הדברים, ושאר החברים יהגו בלבם.

עמד רבי אבא מאחורי כתפיו, ורבי אלעזר בנו לפניו, אמר לו רשב"י: "קום בני, שהרי אחר יושב באותו מקום", קם רבי אלעזר, ורשב"י ממשיך ואומר: כמה שונה שעה זו מה' אדרא רבא' שבאדרא הזדמן הקב"ה ומרכבותיו, ועתה בא הקב"ה בלויית הצדיקים שבגן עדן, הרי רב המנוגא סבא כאן, וסביב לו שבעים צדיקים מעוטרים בעטרות מבהיקות, שבאים לשמוע בחדוה דברים אלו שאני אומר.

בעוד רבי שמעון יושב אמר: "הרי נשמת רבי פנחס בן יאיר כאן, הכינו לו את מקומו", נזדעזעו החברים ועמדו ממקומם וישבו בירכתי הבית, ורבי אלעזר בנו ורבי אבא נשארו על מקומם לפני רשב"י.

פתח רשב"י ואמר "אני לדודי ועלי תשוקתו" כל הימים שהייתי קשור לעוה"ז לא נתקשרתי אלא בהקב"ה, ולפיכך עכשיו "ועלי תשוקתו", שהוא וכל פמליא דילי' באו לשמוע בשמחה דברים סתומים.

פתח את פיו בחכמה הוציא אור תעלומה

כאן התחיל רשב"י לגלות סודות התורה ורזין דרזין, בתוך דבריו אמר רשב"י: "עד עכשיו היו דברים אלו שיגלית כאן מכוסים ונסתרים, ורציתי להסתירם לעולם הבא משום ששם שואלים אותנו שאלות בחכמה כמו שכתוב 'והיה אמונת עתיך חוסן ישועות חכמה ודעת' אבל עתה אני רואה שרצון הקב"ה שאגלה את הסודות, כדי שאכנס בלא בושה לפני ארמונותיו".

ואח"כ אמר: עד עכשיו הייתי ירא לגלותם, וכעת הם נתגלו, גלוי וידוע לפני קוב"ה שלא לכבודי ולא לכבוד בית אבא עשיתי זאת, אלא כדי שלא אכנס בבושה לפניו, זאת ועוד מפני שראיתי שהקב"ה וכל אלו צדיקי אמת הנמצאים כאן כולם הסכימו על ידי לגלותם וראיתי שהכל שמחים בשמחה זו".

כאשר סיים רשב"י לומר דבר זה, הרים את ידיו, בכה ואח"כ שמח, ושוב רצה לגלות איזה דבר, אלא שמיד אמר: כל ימי נצטערתי בדבר זה לגלותו ועכשיו אין נותנים לי רשות, התחזק רשב"י וישב ושפתותיו דובבות, אח"כ השתחוה שלש פעמים, ואיש לא יכול היה להסתכל במקומו ובפרט להביט בפניו, אח"כ אמר: "פה, פה, שזכית לכל אלה ולא יבשו מעיינותיך, עליך אנו קוראים 'ונהר יוצא מעדן' וכמאמר הכתוב 'וכמוצא מים אשר לא יכזבו מימיו' כעת אני מעיד על עצמי שכל הימים שעמדתי בעולם משתוקק הייתי לראות את היום הזה שאוכל לגלות

כשחלה רשב"י נכנסו אליו שלשה תלמידיו רבי פנחס ורבי חיא ורבי אבא, אמרו לו: מי שהוא עמוד העולם נוטה למות, אמר להם: אין בית דין של מעלה מעיינים בדיני, שהרי אני רואה שאיני נמסר למלאך ולדן של מעלה, אלא הקב"ה בעצמו דן את דיני, ואני אכנס לעולם הבא דרך שלשה עשר פתחים, שלא עברו בהם אלא האבות, ולא יהיה מי שיעכב בידי, הוסיף רשב"י ואמר דבר מה, וראו תלמידיו הנמצאים בבית שבאו לבקר, שאיננו נמצא שם, תמהו מאוד, ואף אחד מהם לא היה יכול להוציא הגה מפיו מרוב פחד שנפל עליהם.

דין ריח"א ובר ריח"א

בעודם יושבים שם, עלו באפם ריחות של בשמים רבים, וכל אחד ואחד מהם חזר והתאושש, עד שראו את רבי שמעון שנראה כמדבר עם אדם, אולם לא ראו אדם אחר מבלעדי, לאחר זמן מה שאל אותם רשב"י: האם ראיתם דבר מה, אמר לו רבי פנחס: לא, אלא שכולנו תמהים על שלא ראינו אותך על מיטתך זמן רב, וכשראינוק עלו באפינו ריחות בשמים של גן עדן, ושמענו את קולך מדבר ולא ידענו מי מדבר עמך, אמר להם רשב"י: ולא שמעתם דיבור אחר חוץ משלי, השיבו לו: לא, אמר להם: כנראה שאין אתם ראויים עדיין לראות פניו.

מקום בחר בשמיא עם הנביא אחיה

אחר כך אמר להם רשב"י: כעת שלחו אחרי מן השמים והראו לי את מקומם של הצדיקים בעולם הבא, ולא נשא חן בעיני מקומי המיועד, רק חפצתי במחיצתו של אחיה השילוני, ובחרתי מקומי שם וחזרתי, ובאו עמי שלש מאות נשמות צדיקים, ובראשם היה אדם הראשון, והוא אשר ישב לידי ודיבר עמי, לאחר מכן נתקרב אליו רבי אלעזר בנו ואמר לו: אבי, היכן מקומי שם, אמר לו רבי שמעון: אשרי חלקך, בני, זמן רב יעבור שלא תהיה קבור עמי, אבל בעולם הבא בחרתי מקום בשבילי ובשבילך.

אש דת השערה

באותו יום שרשב"י עמד להסתלק מן העולם התכנסו החברים לבית רבי שמעון והבית ה' מלא על כל גדותיו, זקף רשב"י את עיניו וראה שהבית נתמלא, בכה רבי שמעון ואמר: בפעם הקודמת כאשר הייתי חולה, היה רבי פנחס בן יאיר לפני, ועד שביררתי את מקומי בגן עדן המתינו לי, וכשחזרתי סבבה האש לפני, ומעולם לא פסק פרגוד של אש לפני, ולא נכנס אדם אלי אלא אם כן קיבל רשות, ותה רואה אני שפסק האש וכל הבית מלא.

בעוד שהיו יושבים, פתח רבי שמעון את עיניו, וראה מה שראה, ואש ירדה מן השמים והקיפה את הבית, הכל יצאו החוצה ונטתו רק רבי אלעזר בנו ורבי אבא ושאר החברים ישבו בחוץ.

אמר רשב"י לר"א בנו: היכן הם החברים, קם ר"א והכניס אותם וישבו לפניו, נשא רשב"י את ידיו והתפלל תפילה, והיה שמח ואמר: "אותם החברים שהיו בבית

נפל שלש פעמים ולא היה יכול לפתוח את פיו, אחר כך פתח ואמר: "אבי, אבי, שלשה היו חזרו להיות אחד", דהינו שלשה צדיקים היו בארץ: רבי פנחס בן יאיר, רשב"י, ורבי אלעזר, ועכשיו נשאר רק ר"א, מפני שאביו חזקו נסתלק לעולם שכולו טוב.

עמד רבי חי"א על רגליו ואמר: "עד עכשיו היה רשב"י משיג עליו, עכשיו הגיעה השעה להשתדל בכבודו", קמו רבי אלעזר ורבי אבא ולקחו את רשב"י על מיטה העשויה כסולם, כדי להעלותו על מיטתו, ולא התעסקו בו אלא רבי אלעזר ורבי אבא, וכל החברים עמדו במבוכתם כשליעניהם נצחו אראלים את המצוקים ונשבה ארון קודש הקדשים.

לגבי יום פטירתו כתב ה"בני יששכר" שביום ל"ג בעומר עלה לשמי מרומים, אך יש עוררין על כך ולדבריהם עיקר השמחה בל"ג בעומר הוא לכבוד הרשב"י שביום זה נסמך עם חבריו ע"י רבו רבי עקיבא אחרי מיתת כ"ד אלף תלמידי ר"ע, או מפני שביום זה יצא מן המערה, אמנם לפי המקובל מדורי דורות יום פטירתו היתה בל"ג בעומר, שנת פטירתו לבעל "סדר הדורות" בשנת ג' אלפים תתפ"א (ו"א שנפטר ג'א תתק"כ).

בו סודות התורה, ועכשיו מותר לי לגלות הדברים כדי שלא אכנס בבושה לעולם הבא", והמשיך רשב"י לגלות סודות התורה לפני החברים, עד שסיים דבריו בפסוק "כי שם ציוה ה' את הברכה חיים עד העולם".

אמר רבי אבא: לא סיים רשב"י לומר "חיים" עד שנשתתקו דבריו, ואני חשבתי בכתבי להמשיך ולכתוב ולא שמעתי יותר כלום, ולא הרימותי ראשי מפני שהאור היה כל כך גדול עד שלא יכולתי להסתכל, בתוך כך נזדעזעתי ושמעתי קול קורא ואומר: "כי אורך ימים ושנות חיים ושלוש יוסיפו לך", שוב שמעתי קול אחר: "חיים שאל ממך נתת לו".

כל אותו היום לא פסקה האש מן הבית ולא הי' מי שיתקרב אליו, שלא יכלו לגשת אליו, שהאור והאש היו סביבו, כל אותו היום שכבתי על הארץ וגעיתי בבכי, לאחר שנסתלקה האש ראיתי את רשב"י קודש הקדשים שנסתלק מן העולם כשהוא שוכב על ימינו מעוטף ופניו שוחקות, עמד רבי אלעזר בנו לקח את ידיו ונשקן, ואני לחכתי את העפר שתחת רגליו, ביקשו החברים להספידו ולא יכלו לדבר, התחילו החברים בוכים, ורבי אלעזר בנו

מאור גליל העליון

בעת חפירת היסודות סביב ציון רשב"י גילה אחד הפועלים את פתחה של המערה, ובו במקום כרע הלה ומת, בעקבת האסון צויה רבי אברהם גלאנטי לסתום לגמרי פתח המערה.

במשך הדורות נוספו נדבכים נוספים בצמוד לבנין אותו בנה רבי אברהם גלאנטי, החדרים שנבנו שמשו כאכסניא לעולים מירונה, הבני הורחב ושופץ וכיפה מיוחדת נבנתה מעלי.

בשנת תקל"ב פקד רעידת אדמה נורא את העיר צפת וסביבותיה, שהביא להריסות רוב בתיים ובתי הכנסיות שבה, ובמירון באו הישמעאלים שבאותו מקום אל מערת רשב"י, ולדאבונם היה השער סגור ונעול, בצר להם החלו לעוק בקול בוכים: "רבי שמעון, רבי שמעון, מאחר שאדם גדול אתה וחשוב בעולם, וגם שמענו מפי אבותינו מחשיבותך, אם כן אנא ממך פתח לנו פתחך", בו במקום נפתחה הדלת מאליה, ונכנסו כולם פנימה וניצלו הם ונשיהם ובניהם ורכושם.

כעבור כמה חדשים התחוללה רעידת אדמה נוספת, וברחו שוב למערת הרשב"י כמו בפעם הראשונה, בחשבם להציל את נפשם בזכות הצדיק, אבל בהתקרבם אל הציון ראו שהבנין כולו גבה ונשא עצמו למעלה וקפץ באויר כמו אדם מלמטה למעלה ומלמעלה למטה, והכיפה שבמרומי הבנין נחלקה לחצאין, בראות הנאספים נפלה חרדה עליהם, וצעקו: "רבי שמעון, רבי שמעון, אם לבנין שלך ארע כך, מה נאמר אנן", מחזה מרעיד זה נמשך כחצי שעה, ולאחר מכן שקטה הארץ והבנין כולו עמד על מקומו כבראשונה כשכיפתו מאוחדת ושלימה בלי נזק כלל.

עלי ניח צדיק את ראשו

כשהתפשטה השמועה על הסתלקותו של רשב"י הזדרזו ובאו אנשי חיל מכפר ציפורי, והפצירו בהם כי רצו שיקבר רשב"י במקומם, בני מירון צעקו בחבורה, כי חשבו שלא יטמן בגבולם, ויהי לאחר שיצאה המיטה עלתה המיטה כפורחת באויר, ואש היתה מלהטת לפניה, ושמעו קול: "עולו ואתי ואתכנסו להילולא דרבי שמעון", היכנסו ובואו והתקבצו להילולא של רשב"י, "יבוא שלום ינוחו על משכבותם".

כשהוכנס למערה שמעו קול מהמערה: "זה האיש מרעיש הארץ, מרגיז ממלכות, כמה קטרוגים ברקיע משתתקים ביום זה בגללך, רבי שמעון בר יוחאי, שריבוננו משתבח בו בכל יום, אשרי חלקו למעלה ולמטה, כמה אוצרות עליונים שמורים לו, עליו נאמר "ואתה לך לקץ ותנוח ותעמוד לגורלך לקץ הימין".

ציון המצויינת

מערת רשב"י נמצאת במרומי הררי מירון, מאז ומתמיד היתה סתומה וחתומה, וכך רגלו של בן אנוש לא דרכה בה, הקדמונים הציבו ציונים על גבי המערה כנגד מקום מנוחת רשב"י ור"א בנו, אולם במשך מאות שנים נותרו הציונים תחת כיפת השמים ללא בנין המסוכך עליהם.

הראשון שבנה החצר במירון היה הגאון רבי אברהם גלאנטי מגדולי תלמידי של המקובל רבי משה קורדובירו, אשר תורה וגדולה התאחדו על שולחנו, וממנו בנה את החצר ובסמוך לציון בנה בית מדרש קטן, כמו כן יסד חדר מסיב לציון רבי אלעזר, ומדרגות אבן הובילו מציון רשב"י אל ציון רבי אלעזר.

יהודים מצאו את מותם תחת עיי החרבות, ולעומתה מירון לא ניזוקה, כל המבנים נשארו בשלמותם, ונתערערה החומה החיצונה בלבד.

עשרות שנים לאחר מכן נעשו תיקונים אחדים במבנים אשר סביבות מערת רשב"י על ידי הרב שמואל אבו זצ"ל רבה הספרדי של העיר צפת, ובעזרתם של אנשי הקהילה הספרדית והאשכנזית בצפת, הם הגביהו את ציוני רשב"י ובנו ר"א וגדרו כל ציון במחיצות ברזל, כמו כן הרחיבו את האולם בו שכנו שני הציונים הקדושים.

ואמרתם כה לח"י

לישיבת רבי שמעון, בהכנסו קמו לכבודו רבי אלעזר ושאר הצדיקים שבמתיבתא, בושה עזה אחזה ברבי חיא, עד שהשמיט עצמו ונכנס להתיישב למרגלות רבי שמעון, יצא קול ואמר: "השפל עיניך, אל תזקוף ראשך, ואל תביט באורות הנפלאים המצויים בגן עדן, כי סוף סוף נשמתך מקושרת לגוף, ואע"פ שרבי חיא השפיל עיניו, מכל מקום הבחין באור גדול ועצום שזרח באור יקרות והאיר למרחקים, אחר כך ראה שרבי שמעון מתפלל עליו, שיאריכו לו את ימיו ושנותיו בעולם הזה, בצאת רבי חיא בכה ואמר: "אשרי חלקו של בר יוחאי, שזכה למעלות נוספות ונשגבות בעולם הבא".

אשרי מי שראה פניו בחלום

אחד מתלמידי רשב"י שכח את תלמודו והלך להשתטח על ציון רבו הק' ובכה שם בכי רב על צרתו, כשנרדם תוך כדי נתגלה אליו רבו רשב"י ואמר לו: "כשתזרוק בי שלשה צורות אבוא", כשהתעורר הלך התלמיד לפותר חלומות וביקשו שיפתור לו את חלומו, אמר לו ההוא "אם על כל מה שאתה לומד תחזור שלש פעמים ישאר לימודך בידך ולא תשכחנה עוד", נהג התלמיד כך ולימודו נשאר בידו, כפי שרמז לו רבו בחלומו.

תורתו מגן לנו היא מאירת עינינו

ואשרי העומדים על סודך

אך ביחוד נודע לנו ספרו "הזוהר הקדוש" שמקובלים אנו מדור דור שרבי שמעון בר יוחאי חיברו יחד עם החבראי קדישא - תלמידיו, לאחר שהותו שלש שנה במערה, ובשעה שחיברוהו הסכימו עמם מן השמים על כך, כמו כן הוסיף רשב"י חיבור "רעיא מהימנא" ומפוזרים הם בספר הזוהר, ו"ספרא דצניעותא" חמשה פרקים כנגד חמשה חומשי תורה, גם הוסיף רשב"י לעשות "תיקוני הזוהר" ובו גילה סוד ה' ליראיו שבעים אנפין בתיבת "בראשית", גם "האדרא רבא" עשו רשב"י ותלמידיו.

דברי ספר הזוהר נתקבלו מפי רבי שמעון בר יוחאי בעל פה ומכוסים, וכן נמסרו לבנו ותלמידיו, וכל זמן שרשב"י היה חי וישיבתו היתה קיימת לא נכתבו הדברים על ספר כלל, ורק כדי שלא תשתכח תורת הסוד מישראל

בשנת תקפ"ה ירדו גשמי זעף בגליל העליון ומטרות עוז הצליחו למוטט בתים שלמים על יושיבהם, ורבים נותרו ללא קורת גג, הגשמים הכבדים לא פסחו על מירון, וגם בה נפגעו בתים רבים לרבות מערת רשב"י, תושביה הדוים קצרה ידם מלשאת בהוצאות המרובות של שיפוץ הציון, אי לכך נשלחו שליחים לתפוצות הגולה להרים את תרומתם, ובאותה שנה מלבד מה שתיקנו את הבנין, בנו והוסיפו אכסדרות חדשות במזרח החצר. בשנת תקצ"ז פקדה שוב רעידת אדמה קשה את צפת וסביבותיה, אלפי

צדיקים במיתתן קרויין חיים

רבי חייא ורבי יוסי הלכו בדוך, בהגיעם לשדה נחו קמעא ועסקו בתורה, בסוד תיבת "בראשית", בלימוד זה גילה רבי יוסי סוד אותו שמע מרבי שמעון, לשמע הדברים השתטח רבי חיא על הארץ, נשק את העפר ובכה ואמר: "עפרא עפרא, אור קדוש שהאיר פני תבל, בזכותו מתקיים העולם, אור המאיר זיו העולם מתבלי כד", הוסיף רבי חייא ואמר: "רבי שמעון מורי ורבי, אע"פ שנסתלקת לבית עולמך אתה נקרא חי כי ע"י תלמידך הלומדים את מאמריך שפתותיך דובבות בקבר".

אשרי עין ראתהו

רבי חייא ה' ממרר בבכי תמוררים על הסתלקותו של רבי שמעון, ועינה את נפשו בארבעים תעניות, כדי לזכות לראות את רשב"י בהקיץ או בחלום, בתום ארבעים יום אמר לו מן השמים: עדיין אינך ראוי לראותו, הוסיף רבי חיא והתענה ארבעים יום אחרים, או אז ריחמו עליו מן השמים והראוהו במראה חזיון את רשב"י ובנו רבי אלעזר ניצבים ליד קברם, פתח רבי שמעון ואמר: יכנס רבי חיא בגן עדן, ויראה בכמה אורות עתיד הקב"ה לחדש פניהם של הצדיקים לעתיד לבוא, ראה רבי חיא שמכניסים אותו

אשרי העם הם לומדיך

מאמרי רשב"י נזכרו שלש מאות עשרים ושלש פעמים בש"ס, וסתם רבי שמעון המוזכר במשנה ובתלמוד הוא רבי שמעון בר יוחאי, וידוע בשם רביה"ק זי"ע דבזמניו אין הלכה כרשב"י מפני שתורתו ה' למעלה מהשגתו, אכן לעת"ל יהיה הלכה כמותו (ומתאמר משמ' דהרה"ק מקאמינקא שבכל מקום שנזכר רק בשם "רבי שמעון" הוי קודם כניסתו למערה, ובכל מקום שנזכר "רבי שמעון בר יוחאי", הוי אחר צאתו מן המערה, ובכל מה שאמר אחר צאתו מן המערה נקטין הלכה כוותיה).

וכאן המקום לציין מאמר רשב"י (שבת קלח:): תניא רבי שמעון בר יוחאי אומר חס ושלוש תשתכח תורה מישראל שנאמר כי לא תשכח מפי זרעו, וידוע כי הס'ת של כ"י לא תשכח מפי זרעו, הם יוחאי, שמזרעו יצא רשב"י שעשה שלא תשתכח תורה מישראל.

שבספרד, שם מצויים חכמים מפורסמים בתורה, משלחת כבודה מאת המלך העבירה את הכתבים לידי חכמי ספרד, והללו בעינם בם אורו עיניהם בגלותם סודות טמירים ונעלמים מתורתו של רשב"י, וכאות הוקרה למלך על העברת הכתבים, שיגרו לו חכמי ספרד מתנות רבות ויקרות, וכתבי הזוהר נשארו בידם.

אמנם מצויה מסורת אחרת שהרמב"ן מצא את ספר הזוהר בארץ ישראל ושלחו לקטלונא שבספרד, ונתגלגל לידו של תלמידו רבי משה דליאון, ואחר מותו מצאו הספר, ואז יצא לאור עולם.

עם הופעתו יצאו על הספר אנשים שערערו על מקורו, אך אין לנו אלא עדותם של רבותינו חכמי הדורות, רבינו בחיי, שה' תלמיד הרשב"א גדול תלמידו של הרמב"ן, ואחריו כל גאוני ישראל מזמן הראשונים ועד האחרונים אשר קבעו שספר הזוהר הוא ממדרשו של רשב"י, ורבינו בחיי מביא בשם רבו הרשב"א שהוא ראה ספר הזוהר, וכן מביא מלשון ספר הזוהר ומכנהו בשם "מדרשו של רשב"י".

בקודש הקדשים

עד לאחרונה ניתן היה לשמוע עדיות מרטיטות על העליה הקדומה למירון מפייהם של זקנים שלשה שבועות תמימות ארכה הנסיעה למירון בתקופה ההיא, ועל פרדות וחמורים הטלטלו שיירות הנוסעים שיצאו למירון לחגוג את יום ל"ג בעומר, היו אלו שכבר יצאו בדרכם באמצע ימי החורף וערכו את ימי חג הפסח הם ונשיהם וכל משפחותיהם על אם הדרך, והכל כדי שיגיעו ביום ל"ג בעומר באת"ק מירון, כדים גדולים של מים נזקקו הנוסעים לאגור לקראת הדרך הארוכה למירון, ולא אחת חרבו הכדים מהחום הגדול ולא נותר בהם רק מעט מים שה' ראויים בקושי לשתיה, אך מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה שה' להם להגיע לציון המצויינת, העריביים שדרו בכפרים הסמוכים לא פעם תקפו את שיירות הנוסעים, אך ככלות הכל כשהגיעו ליום המיוחל ל"ג בעומר ראו שה' כדאי כל התלאה אשר מצאתם בדרך, כדי לזכות להשתטח על ציון הקודש.

אמנם ההתעוררות הנשגבה לעלות ברננה למירון לא נס ליחה ולא קתה עינה זה מאות בשנים ועד עצם הזה עולים ישראל בהמוניהם ותאין ומתכנשין להילולא דבר יוחאי, וכבר העיד הגה"ק בעל בני יששכר ז"ע: "נתאמת לנו מאנשי אמת, אשר השמחה ביום הזה על ציון רשב"י, היא שלא כדרך הטבע, דכתיב, אור צדיקים ישמח".

עיני בני ישראל נשואות אל התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי זיעועכ"א שאמר כי "יכול לפטור את העולם מן הדין", ובודאי גדול כוחו דרשב"י להגן על כל הבאים לצל קורתו, וכדמתאמר משמ' דהארי"ל אשר ביום ל"ג בעומר עומד התנא האלקי הרשב"י על ציונו הקדוש ומברך לכל אחד ואחד הבאים מירונה לכבוד שם קדשו לשמוח שם בשמחת הילוליה.

החליט רשב"י להעלות על כתב את רזי התורה, ועל כך מינה את רבי אבא שהיה סופר מהיר מגדולי תלמידיו לכתבו, במקורו היה ספר הזוהר על כל עשרים וארבעה ספרי התנ"ך, והי' משקלו כמשא גמל, ולדאבונינו לא נותר לנו רק על חמשה חומשי תורה.

ענין גילה סוד נסתרים

לאחר פטירת רשב"י ותלמידיו סובבה ההשגחה העליונה שחכמת הקבלה נסתרה והוצפנה מעיני הדורות הבאים, כתבי הזוהר נעלמו ואיש לא ידע את מקום המצאם, עד שהשי"ת העיר את לבו של אחד ממלכי המזרח אשר פקד על עבדיו לחפור במקום פלוני כדי לגלות מטמון יקר ערך, ובמהלך החפירות נתגלה תיבה ובה כתבי הזוהר, הכתבים העתיקים הועברו לידי המלך, והוא נתנם לעיון חכמי המוסלמים והנוצרים, ברם הללו לא השכילו לפענח את הכתובים, והדפים הקדושים הועברו ליהודים, תשובת היהודים היתה, שהדברים עמוקים ונסתרים ואינם בגדר השגתם, והמליצו לשלוח את הכתבים לחכמי טולטילה

מעת פטירתו נהגו ישראל מעת לעת ומפקידה לפקידה לעלות לאתרא קדישא מירון, שם חלקת מחוקק ספון התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי זיעועכ"א, ובפרט בהגיע יום הגדול ל"ג בעומר יומא דהילולא רבא נעשה המקום "ליל תלפיות" שכל פיות אליו פונות, הן המה אלפי רבבות בני ישראל העולים לשפוך צקון לחשם על ציון הקודש במירון.

מנהג קדמון זה יסודתו בהררי קודש ויסוד המנהג הוא מדברי הזוה"ק: "שמעו קלא עולו ואתו ואתכנשו להילולא דרבי שמעון", ומתאמר משמ' דצדיקי קדמאי דהד קול עליון הזה שיצא אז בעוד שנות אלף הרביעי בפטירת רשב"י, קול זה נתעורר עוד היום ונכנס ומעורר לבות רבבות אלפי ישראל מדי שנה להיות עולין ותאין ומתכנשין בל"ג בעומר במירון לשמוח שם בשמחת פני האדון ה'.

רבו הם העדיות על אודות המנהג הקדוש הזה, רבינו עובדיה מברסטרוא ז"ע הוא הראשון שמתאר את הנהגיה ההמונית לציון הרשב"י ביום ל"ג בעומר, וכך כותב: "ב"ח באייר באים מכל הסביבות ומדליקים אבוקות גדולות, מלבד מה שמדליקין עליה נר תמיד שהרבה עקרות נפקדו, וחולים נתרפאו בנדר ונדבה שהתנדבו למקום ההוא".

כן ידוע כי האר"י הק' ז"ע היה נוהג בעצמו לעלות ולהשתטח על ציון הרשב"י בל"ג בעומר, וכפי שכותב תלמידו הגדול רבי חיים וויטאל ז"ל: "אני ראיתי למורי ז"ל שהלך לשם פעם אחת ביום ל"ג בעומר הוא וכל אנשי ביתו, וישב שם שלשת ימים ראשונות של השבוע ההוא".

ומודעת זאת שהאוה"ח הק' היה פעיל בהילולת רשב"י בעיה"ק צפת ת"ו, ובעלותו למירון כשהגיע לתחתית ההר ירד מהחמור והיה עולה על ידו ועל רגליו וכל הדרך געה וצעק איך אני השפל נכנס למקום אש שלהבת, קוב"ה וכל פמליא של מעלה כאן, וכל נשמות הצדיקים שמה.

ב"ה

תורה יורה ברת של תורה

בלב מלא התרגשות עצומה, ומעומק נפשי ההומה, אביע בשפה ברורה ונעימה, ברכת התורה לבבית וחמה, לכבוד ידידי המיוש"ב הבחור החשוב, על כולם אהוב וחביב, ראה פניו מאירי"ם בשבתו באהלה של תורה יומם ולילה, נחמד למטה ואהוב למעלה, ה"ה

במרדוד מאיר יאקאב ני"ו

אשר אחרי שעות ארוכות לילות כימים של גיעה עצומה והתמדה מרובה בעזוה"ש"ת עלה והצליח

לעמוד בכור המבחן בעל-פה

על כל שו"ע יורה דעה

אצל כ"ק מרן רבינו הגח"ק שליט"א

וצרופה בזה ברכותי המרובות, שכשם שזכית ללמוד ולהבחן בהלכתא רבתא זו כן תזכה ללמוד ולדעת עוד הלכות רבות, ותתעלה מעלה על במתי התורה, לחן לכבוד ולתפארה, והשו"ת יסייע בידך, להמשיך בלימוד התורה כל ימי חיך, כאוות נפשיך.

המאחל בלון"ח מריחוק מקום וקירוב לב ידיך עוז

יואל ברוך פרידמאן

דבר בעתו

לקט אמרי קודש מפי צדיקי וקדושי עליון
בגודל קדושת הימים הבעל"ט וסגולתו

ל"ג בעומר

נמשך ביום הזה רפואה וארוכה לכל חולי ישראל הנצרכים
לישועות ורפואות והיא בכלל הברכה. (צבי לצדיק)

רואים בחוש התעוררות הנפלה הנכנסת מדי שנה בשנה
בלבות רבבות אלפי ישראל לעלות למירון ביום ל"ג
בעומר ממש שהוא היא אתערותא עלאית כמ"ש בזה"ק
(ח"ג דף רצ"ו) וז"ל בתר שמעון קלא עולו ואתנכשו
להילולא דרבי שמעון הנה הוה קול עליון הזה שיצא אז
בערך שנת אלף הרביעי לפטירת רשב"י קול זה מתעורר
עוד היום ונכנס ומעורר לבות רבבות אלפי ישראל מיד
שנה להיות עולין ותאין ומתכנשין ביום ל"ג בעומר במירון
למקום מנוחת קדשו דרשב"י, ולשמוח שם בשמחת פני
האדון ה'.

(לשון הראי"ז מרגליות ז"ל בספרו הילולא דרשב"י)

מצוה לילך על קבר של רשב"י ובנו ר"א בל"ג בעומר.
(סידור האריז"ל ר' שבת)

ואמר חזקיה אמר ר' ירמיה משום רשב"י יכול אני לפטור
כל העולם כולו מן הדין כן מידי שנה יום הילולא דרבי
אומר כן בשמים על ידי הקב"ה נתן לבני ארץ ישראל
ויוכלו להתקבל התפילות ולכן המנהג לשמוח.

(שפתי צדיק)

הרה"ק רבינו עובדיה מברטנורא זלה"ה במכתבו לאחיו
(בשנת רמ"ט) כתב בזה"ל: בי"ח אייר יום מיתתו דרשב"י
באים מכל הסביבות ומדליקים אבוקות גדולות מלבד מה
שמדלקין עליה נר תמיד וכו' שהרבה עקרות נפקדו
וחולים נתרפאו בנדר ונדבה שהתנדבו למקום ההוא.
(דרכי ציון)

אומרים משמי' דהאריז"ל שביום ל"ג בעומר עומד התנא
האלקי הרשב"י על ציונו הקדוש ומברך לכל אחד ואחד
הבאים שמה למירון לכבוד שם קדשו לשמוח שם בשמחת
הילולא רבתי שלו.

כל ימי הספירה אנו מיחלים ומצפים ליום ל"ג בעומר שבו
הרחמים גוברים.

(עבודת ישראל בשם המגיד הק' ממעורטש זי"ע)

מל"ג בעומר מתחיל ההארה של מעמד הר סיני שהיא
קבלת התורה וכבר כתבנו שההארה של יציאת מצרים
היה הכנה למתן תורה והניסים והנפלאות היה כדי
שנתאוה למתן תורה ע"י הניסים, ועד ל"ג בעומר היה
ההארה של יציאת מצרים ומל"ג בעומר מאיר ההארה של
קבלת התורה שמרומז במלת ע"ד שרומז על התורה.

(קדושת לוי פר' ויצא)

פ"א דיבר הרה"ק רב שר שלום מבעלזא זי"ע מענין גדולת
יום ל"ג בעומר ואמר ל"ג בעומר הוא יום גדול מאוד ואמר
בנו הק' ר' זנדל "טאטע איך ווייס!" ושאלו אביו: וואס
ווייסט? ואמר: "אזוי ווי יום כיפור" אמר לו אביו הקדוש:
"אמת, האסט צוגעטראפן".

(הרה"ק ר' איציקל מפשעווארסק זי"ע)

טו"ב ימים קודם קבלת התורה היינו ביום ל"ג בעומר בו
ביום מתחיל להתנוצץ אור הגנוז בתורה אור כי טוב ע"כ
מנהג ישראל שמדליקין בו נרות.

(בני יששכר, ל"ג בעומר)

בל"ג בעומר יכולין לזכות ליראת ה'
(שפת אמת אמור בשם החידושי הרי"ם)

וכל שנה כשבא יום זה יכול כל אדם לזכות לפי כחו
להשיג קבלת הדת' שירד ביום זה בתושבע"פ ולכן
קבעוהו למועד. (פרי צדיק)

בל"ג בעומר הזמן להמשיך פרנסה. (עטרת ישועה)

וראו ל כל איש הירא וחרד לשום אל לבו היום ההוא
לשוב בתשובה כי זכות רשב"י מסייע לטהר. (יערות דבש)

לענין הרה"ה

ר' שמואל שרגא פייבל וואנהאצקער ז"ל
בן ר' שמואל אהרן ז"ל
גלב"ע י"ב אייר

לעילוי נשמת

הרה"ה ר' אלטער דוב איצקאוויטש ז"ל
בן ר' יוסף ז"ל
גלב"ע י"א אייר

ישועת הרשב"י

בהנהלת הרב ב. מ. פינקלשטיין ♦ ת.ד. 485 בני ברק, טל: 03-5707936

ח"י ראטל

ספעציעל צו ישועת הרשב"י ווען איר זענט מנדב פאר אונזער ארגאניזאציע וועלן היימישע אינגעלייט יר"ש דערמאנען אייערע נעמען, טיילן לחיים און צינדן ליכט לזכותכם יעדן ער"ח, ימי השוכבים, ימי הסליחות, חושענא רבה, וכו' ביים הייליגן ציון אין מירון

לייגן א קוויטל ביזא דהילולא ליג בעומר ביים הייליגן ציון סוף התנא האלוקי ר' שטען בר יוחאי זי"ע	לייגן א קוויטל און זיך משתתף זיין מיטן טיילן טרינקען און "לחיים" אין ל"ג בעומר ביים הייליגן ציון	אויף ליינען א קוויטל ל"ג בעומר און טיילן "ח"י ראטל" (וואס ווערט אינגאנצן פארטיילט אויף אייער נאמען) ביים הייליגן ציון	אויף ליינען א קוויטל ליג בעומר און טיילן "ח"י ראטל" און זיך משתתף זיין אין א סעודה "סעודי ואושענא" ביים הייליגן ציון	אויף ליינען א קוויטל און טיילן "ח"י ראטל" און טיילן "לחיים" און צינדן ליכט יעדן ערב ראש חודש און עשרת און "חושענא רבה"
\$ 18	\$ 36	\$ 54	\$ 72	\$ 100

רופט אונזער ספעציעלע האט ליין ביז די שפעטערדיגע שעות פון ל"ג בעומר וואס די עסקנים וועלן שטיין גרייט אין מירון צו טיילן טרינקען און מזכיר זיין די קוויטלעך און בקשות.

הר"ר אלטער משה קליין הי"ו

845-662-7193

לחיים ולברכה

רבבות אלפי ישראל מברכים אותך
על הציון הק' ביום ההילולא

משולחן מלכים

שיחות קודש שנשמעו מפי כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

פנימי — סח — בלתי מוגה

יום ג' פרשת תצוה תשס"ט לפ"ק

ביקור בבית כ"ק הגה"צ רבי משה יודא שנעעבאלג שליט"א

אדמו"ר מטשערנאוויטץ

דעמאלטס איז מיט געווען א גרויסער עולם, האט דער פרייץ פון די געגענט געלאזט רופן דעם רב – הגה"צ רבי מנחם בראדי זצ"ל – און ער האט איהם געפרעגט וואס גייט דא פאר, האט ער איהם געזאגט "א גרויסער ראבינער איז דא געקומען", האט דער פרייץ געזאגט "לאזט איהם רופן ער זאל אריבער קומען דא", דער קאלובער רב איז געווען זייער דערשראקן פון דעם (כי הפריץ היה מפורסם לרשע ערין).

איז דער קאלובער רב אריבער געקומען זאגן פאר'ן זיידן אז דער פרייץ לאזט איהם רופן, דער זיידע איז ארויף געגאנגען צו איהם, פרעגט איהם דער פרייץ פארוואס איז

רבינו: קודם וויל איך איבער געבן א גרוס פון דעם ווען איך בארא פארק (הרה"ג ר' יוסף דוד שליט"א ראש כולל דברי יואל), ער האט דארט זייער א שיינער כולל, און אויך פון די בני בנים הקרויים בנים.

*

ונסתובבה השיחה מעניין יומא דהילולא של הרה"ק מקאלוב ז"ע (ז' אדר) שחל באותו יום

האדמו"ר מטשערנאוויטץ: די זיידעס פלעגן צו פארן ז' אדר קיין קאלוב?

רבינו: אויפן קדושת יום טוב האב איך נישט געהערט, אבער דער זיידע דער עצי חיים איז אמאל געווען דארטן אויף א שבת.

כזוים נישט אויב ס'איז געווען אין דער טאג פונעם יארצייט.¹

אראפ", ורצו לורקם מחלון מסילת הברזל באמצע הנסיעה, אשר בתחילה מסוכנת זו רצחו הרבה יהודים בימים ההם ה"ד, וכשרבינו עם אחות מרעיו מיאנו לקפוץ מן החלון, התחילו להכותם מכות אכזריות לדוחפם אל עבר החלון, פתאום נתגלה אפיצ"ר צעיר לימים, וכראותו את החיילים ההם שאלם למעשיהם, אמרו לו שרוצים לסדר את היהודים האלו, ויאמר להם האפיציר לנו לכם לדרככם, ואני כבר אתעסק עמכם, בינתיים הגיעה מסילת הברזל לדעברעצין, רבינו שלא האמין לנפשו שכבר ניצול מידי הרוצחים, ירד בפחד ממסילת הברזל, ופגש שם את ש"ב ואשת גיסו הרבנית הצדיקת מרת ח' רויזא ע"ה בת מרן רבינו הק' בעל דברי יואל ז"ע, והיא הלכה לבדוק אם החיילים עדיין אורבים לנפשו, היא באה בחזרה ואמרה כי אין לו עוד ממה לפחד, כי נראה שלחו מן השמים את האפיציר הצעיר הלוח להציל ממות נפשו.

וכיים רבינו ואמר, כי אז ראה והבין פירוש מאמרים ז"ל (פסחים ח.) שלוחי מצוה אינם ניזוקין לא בהליכתן ולא בחזירתן, ומכיון שהיה בדרכו חזרה מן הציון הקדוש בקאלוב, וכותו הגדול היא שעמודה לו להנצל ממות לחיים.

¹ ידוע כי ביום ז' אדר היה בעיר קאלוב יומא דהילולא, ונתאספו אלפים מכל המדינה להשתטח על ציון קדשו.

ומענין לענין מן הראוי לציון מה שכתב בס' אלה מסעי (עמ' קנ"א) מה שסיפר רבינו בעל ברך משה ז"ע מעשה פלא שאירע לו בעת נסעו להשתטח על ציון הרה"ק מקאלוב ביומא דהילולא, היה זה ביום ז' אדר שנת תש"ג, ובמדינת אונגארין כבר רחף באויר רוח האנטיסמיטז"ם, ורבינו נסע מעיר זענטא לקאלוב, ובדרכו חזרה נכנס לראצפערט לבקר את זקינו הקדוש הרה"ק רבי שלום אליעזר ז"ע, גם נסע לסאטמאר לבקר את דודו הקדוש מרן רבינו בעל דברי יואל ז"ע, והיה באמצע הדרך עלו על מסילת הברזל חיילים מזוינים, ובראותם שם את רבינו יושב עם עוד כמה יהודים, התחילו החיילים לצעוק עליהם "אידין

כל מיני השפעות טובות

קופט איר זיך איין דורכן שטיצן מוסדות יטב לב

הוצאת מיט אכ"ס

\$250

אפצוראטעווען די מוסדות

נעמט אהיים

א סל מלא ברכות!

ג' במדבר • כ"ה אייר
באולם קאנטינענטאל

מוסדות
יטב לב
באר"ה ק

דארטן קליינע קינדער אין וויגעלעך, רופט זיך דער קדושת לוי אן "לויף נאר, לויף נאר, דעם איז שוין נישט דאס..."³ די קינדער זענען שוין געווען חסידים.

ס'איז אויך ידוע אז דער פאטער פונעם תניא - רבי ברוך - איז געווען אין סעליש, און ער איז נפטר געווארן אין סעליש, מ'האט איהם געפרעגט פאר וועמען זאל מען מוידע זיין (מפסירתו), האט ער געזאגט אז ער האט צוויי קינדער, איינעם דארף מען מוידע זיין, און דער אנדערער (ה"ה בעל התניא ז"ל) וועט שוין אליין וויסן.

האדמו"ר מטשערנאוויטין: אויפן קדושת לוי ווייסט מען נאך עפעס אז ער איז געווען אין אונגארין אויסער קראלי?

רבינו: אויסער קראלי האב איך נישט געהערט, כ'זויס אז ער איז געווען אין קראלי פון די מעשה.

א' הנרכחים: דער רבי ר' משה לייב סאסובער איז אויך געווען אין אונגארין, ער האט דאך געטראפן רבי אייזיקל קאלובער.

רבינו: רבי לייב שרה'ס האט איהם געטראפן און איהם געטראגן צום רבי'ן ר' שמעלקא (הרה"ק מניקלשבורג ז"ע), דער קאלובער רב איז געווען א יתום, אזוי האט ער איהם גענומען צום רבי'ן ר' שמעלקא.

דער רבי ר' שמעלקא האט געהאט אסאך עגמות נפש אין ניקלשבורג פון די שטאט מענטשן, איז דער רבי ר' אלימלך (הרה"ק בעל טעם אלימלך מליזענסק ז"ע) אמאל געקומען פון ליזענסק קיין ניקלשבורג איהם צו העלפן.

ער געקומען דא, זאגט איהם דער עצי חיים "אידן האבן פארשידענע בקשות, בין איך געקומען בעטן אויף זיין", האט זיך דער פריץ אפגעריעדט אז ס'איז א גרויסע טרוקעניש, ס'איז נישטא קיין רעגן, זאל דער רב בעטן ס'זאל קומען רעגן.

אפאר טאג שפעטער איז געקומען רעגן, און דורך דעם וואס ער האט אזאנעם צוגעזעהן איז ער נהפך געווארן לאיש אחר.

האדמו"ר מטשערנאוויטין: דער קאלובער איז געווען דער איינציגסטער רבי אין אונגארין.

רבינו: ער איז געווען דער ערשטער רבי וואס האט געוואוינט אין אונגארין.

האדמו"ר מטשערנאוויטין: מ'זאגט אז דער בארדיטשובער רב (הרה"ק בעל קדושת לוי ז"ע) איז געווען אין ראצפערט, און מ'דערציילט אז א פענסטער האט זיך צובראכן.

רבינו: אין קראלי איז ער געווען, און דארט איז געווען א באלעמער וואס האט זיך צובראכן.

די מעשה איז געווען אז ער איז געווען פורים אין קראלי און ער האט געליינט די מגילה, און ער איז ארויף געשפרינגען אויפן באלעמער (מגדל התלכות).²

האדמו"ר מטשערנאוויטין: און דער באלעמער איז נאך געווען?

רבינו: יא, כ'האב דאס געהערט פון אידן פון קראלי, אזוי האבן די אידן פון קראלי געזאגט, אז מ'האט געוואוסט אז דער קדושת לוי איז דארטן געווען.

ווען ער איז געווען דארטן איז ער געגאנגען באזוכן דעם רב, דער רב איז געווען א גרויסער מתנגד, האט ער זיך נישט געוואלט טרעפן מיט איהם, ווען ער איז צוגעקומען צו דער טיהרה, איז דער רב ארויסגעקראכן פון פענסטער, ווען דער קדושת לוי איז אריינגעקומען צו איהם, זעהט ער ווי אזוי ער אנטלויפט פון פענסטער, ער האט געהאט

3 עי' בס' תפארת בית לוי שרה"ק מנאדיטשוב ז"ע היה במדינת אונגארין והיה גם בקראלי, ואז היה הגאון רבי משה ארי' עסטרייכער ז"ל המרא דאתרא, והרה"ק נכנס לבית מדרשו כדי להכיר, והרב הנ"ל היה מתנגד גדול לחסידות ופחד שהוא כת חדשה, ע"כ לא רצה להתקרב אליו וברח מביתו.

ובס' גדולת יהושע מסופר שדרב הנ"ל אמר שדרך החסידות הוא כעין מאגנע"ט ואבן שואבת שמושך אליו, ע"כ היה מתיירא וברח משם כדי לא לראות את הרה"ק, אמנם הרה"ק המתין לו שם ג' ימים וכשראה שאינו חוזר, אמר שיותר מזה אין צריך להמתין והלך לדרכו

ומסופר שם שכשנכנס לביתו של הרב הנ"ל מצא את בנו הילד יונתן בנימין ובירכו שיהיה חסיד, ואבן אח"כ נתגדל ונתקרב מאוד לחסידות ה"ה הגה"ק רבי יונתן בנימין עסטרייכער זצ"ל אבד"ק טשענער.

2 בס' ישמח ישראל (פ' בהעלתך) הביא מהרה"ק מהר"י מווארקא זללה"ה לפרש דברי רש"י ל' להגיד שבחו של אהרן שלא שינה, שלא הי' ניכר עליו שום שינוי התפעלות בשעת הדלקת הנרות ואמר בצחות לשונו, אילו היה מצוה הקב"ה מצוה זו להרב הצדיק הקדוש מנאדיטשוב הי' משבר המגורה ושושן השמן זית למדל התלכות מהמצוה רבה הלז, אבל אהרן לא שינה, שלא היה ניכר בו שום שינוי, עכדה"ק.

פזמון נחוצה

מיר האבן דעם כבוד אייך איינצולאדענען צום מעמד

חינוך הטהור

דינער השנתי לטובת מוסדותינו הק'

יטב לב

ירושלים-בני ברק

וואס וועט אי"ה פארקומען

אין קאנטינענטל זאל

75 Rutledge Street

דינסטאג פרשת במדבר

כ"ה אייר, מ' למב"י • (למספרם 17 May)

בשעה 8:30 בדיוק

• נואם הכבוד •

אורחינו הדגול כבוד הגה"צ חו"פ

רבי משה טייטלבוים שליט"א

דומ"ץ דקהלתינו הק' בירושלים עיה"ק

כ"ק מרן אדמו"ר עט"ר שליט"א

וועט ערשייען און אויפטרעטן מיט דברות קודש

הנהלת המוסדות

באגלייט און נאכגעלאפן, מ'זאל זעהן זיכער אז ער גייט זיך אוועק פון שטאט.

ווען דער רבי ר' אלימלך איז אוועק געפארן פון ניקלשבורג, האט ער געהערט א כרוז, "ווייל ער האט מוהנה געווען דעם רבי ר' שמעלקא, איז וועמען ער וועט בענטשן אין דעם טאג וועט מקיים ווערן די ברכה...", אזא מתנה טובה האט ער באקומען...

דער רבי ר' אלימלך איז דאך געגאנגען אונטער וועגנס, האט ער געזוכט איינעם צו בענטשן, אבער קיינער איז נישטא, ער גייט און ער גייט אבער ער זעהט נישט קיינעם, באלד איז שוין עבוד כי פנה יום... ענדליך זעהט ער שוין פונדערווייטנס א אידענע, האט ער זיך זייער געפריידט אז ער קען שוין איינעם בענטשן, איז ער צוגעגאנגען צו איר, און ווען זי האט דאס געזען, האט זי זיך זייער דערשראקן, און האט אנגעהויבן צו גיין ווייטער, און ער האט זיך צוגעאיילט און ער איז איר נאכגעגאנגען, צום סוף האט ער איר דערגרייכט, און ער האט איר געבענטשט מיט עשירות, ס'איז איבעריג צו זאגן אז די ברכה איז מקיים געווארן און זי איז געווארן זייער רייך, איר מאן האט נישט געוואוסט ווער ס'האט זיי געגעבן די ברכה.

דער רבי ר' אלימלך איז אהיים געפארן קיין ליווענסק, און לימים איז דער רבי ר' אלימלך ארום געפארן, האט מען איהם געזאגט אז ס'איז דא א איד א גרויסער עושר וואס טיילט אסאך צדקה, איז ער אריבער געפארן אהין - יעצט איז שוין געקומען דער רבי ר' אלימלך ווען ער איז געווען באוואוסט - דער איד האט איהם אויפגענומען און מכבד געווען, אינמיטן איז די באלעבאסטע אריינגעקומען לכבוד רבי ר' אלימלך, האט זי אנגעקוקט דעם רבי ר' אלימלך און זי האט איהם דערקענט אז דאס איז דער מענטש וואס האט איר דעמאלטס געבענטשט, האט זי זיך דערשראקן, זי האט מורא געהאט אז ער איז צוריק געקומען אוועק נעמען די ברכה...

האט דער רבי ר' אלימלך געזאגט, אז ער האט זיי געבענטשט מיט עשירות, און ער זעהט אז ס'איז מקיים געווארן די ברכה, און ער איז עס נישט געקומען אוועק נעמען, אבער זיי זאלן ווייטער טיילן צדקה.

א' הנוכחים: דער רבי האט אמאל פארציילט אז א אידענע אין ניקלשבורג האט אמאל געזאגט אז רבי מרדכי

האט דער רבי ר' אלימלך דערציילט פאר'ן רבי ר' שמעלקא א מעשה, דער קייסער איז אמאל געפארן - און אז דער קייסער פארט נעמט ער מיט א גאנצע פמליא, און אויך דעם קייסער'ס דאקטער איז מיטגעפארן צוזאמען מיט זיי - אונטערוועגנס זענען זיי דורך געפארן עפעס א דארף, און זיי האבן זיך אפגעשטעלט זיך אפצורוהען.

דארט איז געווען איינער וואס איז נישט געווען געווען, האט איינער זיך אנגערופן, אז דער קייסער איז דא דורך געפארן האט ער דאך מיט זיך זיין דאקטער, זאל מען בעטן אז דער קייסער'ס דאקטער זאל איהם היילן, "דער קייסער'ס דאקטער איז דאך א גוטער דאקטער", איז מען אריבער געגאנגען צום קייסער פרעגן אויב מ'קען נעמען דעם דאקטער, זאגט ער יא, זייער גערן, כ'מוז דאך במילא ווארטן ביז מ'גייט צו עסן פאר די פערד.

דער דאקטער איז געגאנגען און באהאנדלט דעם חולה און פארשריבן א רעצעפט פאר א מעדעצין, דער חולה האט גענומען די מעדעצין און ס'האט נישט געהיילט, האט מען אנגעהויבן צו זאגן אז דעם קייסער'ס דאקטער טויג נישט, ער גיט א רעצעפט און ס'היילט נישט, האט איינער געזאגט, דעם קייסער'ס דאקטער טויג גאנץ גוט, נאר די זאך איז אז ער איז צוגעוואוינט צו היילן איידעלע מענטשן וואס עסן נארמאלע מאכלים, אבער די פויערן וואס עסן אנדערש און שלאפן אנדערש, אוודאי אז זיינע רעצעפטן העלפן נישט פאר זיי.

האט ער געזאגט, ווי קען זיין אז רבי ר' שמעלקא איז דא און ער זאגט און ער בעט און ס'טוהט נישט אויף, וועט מען זאגן אז דעם קייסער'ס דאקטער טויג נישט, זאגט ער ניין, דאס זענען פראסטע מענטשן איז אוודאי אז דער קייסער'ס רעצעפטן טויגן נישט פאר זיי, אזוי האט דער רבי ר' אלימלך געזאגט (הסביר הדבר בדרך משל שלפי גודל מדרגותיו וקדושתו של הרה"ק הרבי ר' שמעלקא ז"ע אינו יכול לרפאות ברפואת הנפש את בני עירו מגודל שפלותם).

ווען דער רבי ר' אלימלך איז געווען דארט אין ניקלשבורג האט ער געזאגט א דרשה, און ער האט זייער שארף גערעדט אז ס'טויג נישט זייער וועג, און צום סוף האט ער אויסגעפירט "איך שמעק א ריח פון עבירה", די מענטשן פון די שטאט האבן זיך זייער שטארק באליידיגט, האט מען איהם ארויס געווארפן פון שטאט, און נישט נאר אז מ'האט איהם ארויס געווארפן, נאר מ'האט איהם נאך ארום

פון די איינציגסטע וואס דער תנאי ברענט אין ליקוטי תורה פון די תלמידים פונעם רבי'ן רבי בער מיט זייער נאמען, איז דער רבי ר' שמעלקא און דער בעל ההפלאה. **רבינו:** ס'איז א חידוש אז דער הפלאה איז געווען אין פראנקפורט און ער האט נישט פארשפרייט חסידות, ס'איז א חידוש, אלע תלמידים פונעם בעל שם טוב הקדוש וואו זיי זענען געקומען האבן זיי אלע מפני געווען.

די וועלט פארציילט אז דער רבי ר' אלימלך און דער רבי ר' זושא זענען געגאנגען, און זיי זענען אנגעקומען ביז ביאלא און ביליץ (במדינת פולין, על גבול מדינת דייטשלאנד) און זיי האבן געוואלט גיין ווייטער, איז דער ס"מ געקומען און ער האט זיי געשטערט צו גיין – זיי האבן געוואלט גיין ווייטער קיין דייטשלאנד – אזוי האבן זיי זיך אומגעקערט, ס'איז געווען דארט צוויי שמעטלעך, ביז וואו זיי זענען געגאנגען איז געווארן חסידיש, און אביסל ווייטער שוין נישט.⁵

אבער קיין דייטשלאנד האט מען זיי נישט אריין געלאזט.

האדמו"ר מטשערנאוויטץ: כ'מיון אז ס'איז געווען איין שטאט מיט א וואסער אינמיטן, ביז צום וואסער איז מען געגאנגען שטריימלעך, און נאכ'ן וואסער שוין נישט.

א' הנוכחים: אין פנים יפות איז געווען אסאך צוגעברענגט פונעם מגיד פון מעזריטש, נאר מ'האט דאס שפעטער ארויס גענומען.

רבינו: אזוי איז דא אזא מימרא, די וועלט זאגט אזא מימרא... ס'איז דא היינט דער כתב יד.

בנעט'ס תלמידים זענען נישט אזוי גוט ווי דעם רבי ר' שמעלקא'ס תלמידים.

רבינו: רבי מרדכי בנעט איז געווען רב אין ניקלשבורג נאכ'ן רבי ר' שמעלקא, האט זי זיך באקלאגט אז די היינטיגע בחורים זענען נישט דאס ווי די אמאליגע בחורים זענען געווען, אמאליגע בחורים ווען מ'האט זיך אויפגעהויבן פון טיש אנצוטוהן דער מאנטל, האט מען בשעת'ן אנטוהן דעם מאנטל געחור'ט אויסנווייניג, היינטיגע בחורים ווען מ'טוט אן דאס מאנטל לערנט מען נישט, ס'איז נישט דעם פון אמאל.

ס'איז געווען א גרויסע התמדה ביי איהם, ער אליינס איז געווען א גרויסער מתמיד, ער האט זיך נישט געלייגט שלאפן... דער רבי ר' שמעלקא האט געזאגט אז מ'האט נאך כח צו גיין ביז צום בעט צו נעמען דעם קישן דארף מען נאך לערנען...

האדמו"ר מטשערנאוויטץ: מ'זאגט אז דער רבי ר' אלימלך האט איהם דעמאלטס (בחות בנקלשבורג כמסופר לעיל) געבעטן ער זאל זיך אביסל צושפארן (היינו שלך לישון).

רבינו: ער האט איהם טאקע געפאלגט, און אינדערפרי ביים דאווענען איז ער ארויס פון די כלים פון גרויס התרגשות. דער רבי ר' אלימלך האט געזאגט אז דאס איז געקומען ווייל ער האט געפאלגט, האט דער רבי ר' שמעלקא געזאגט, אמת, דאס דאווענען איז געווען... אבער ס'לוינט זיך נישט, ער האט נישט געוואלט נאכאמאל זיך לייגן אין א בעט.⁴

האדמו"ר מטשערנאוויטץ: מ'זאגט דאך אז דער רבי ר' בער (המגיד הק' ממעזריטש) האט געהייסן פאר'ן רבי ר' שמעלקא ער זאל איבערקוקן דעם שולחן ערוך הרב (מהרה"ק הבעל התניא ז"ע).

5

ע"י ב"ג אורות (ח"ב עמ' ס"ב) שכשהגיעו האחים הקדושים לעיר ביאלא ורצו לעבור את הגשר המוביל לביליץ, ואמר להם הבעל דבר שאם ילכו הלאה, יעזוב את כל העולם ויתגרה עמהם, אחד מהם רצה להמשיך וללכת הלאה, והשני לא רצה, ולכן לא המשיכו בדרכם.

והנה פלא כי הנהר בין ביאלא לביליץ היה רחב רק כשלשה או ארבעה מעטער, ואף על פי כן היה נראה הבהל גדול, כי אנשי ביאלא היו יראים ושלמים ואנשים חסידים, ובביליץ כבר שלטה רוח המתחששים, ואמרו שזה בא מחמת שהרה"ק הר"א ואחיו הר"ז לא דרכו כף רגלם בביליץ, עיי"ש.

ע"י בס' דברי אלימלך פ' נח ד"ה ונראה לבאר, וז"ל: "כאשר שמענו ונדעם, ואבותינו סיפרו לנו כי זה היה מידות של צדיק זה [הה"ק הרבי ר' זושא זצ"ל] ושל אחיו אא"ו הה"ק מו"ה אלימלך זצ"ל, אשר היו נוסעים ממקום למקום להבנים ההדורים תשובה בלב כל אחד אשר ראו ברוח קדשם עוונותיהם וכו' עיי"ש.

4

ע"י בס' דרכי הישר והטוב, (את ל"ה) וז"ל: קבלנו מנא"ז הר"ה ק [מליסקא] זצ"ל, שהר"ר שמעלקא מניקלשבורג זצ"ל לא שכב מעולם על המיטה, רק על כסא, וכשהיה שם הרבי ר' אלימלך [מליזענסק] זצ"ל תיקן הוא בעצמו לו את המיטה, ובתחבולות גדולות השכיב את הרבי ר' שמעלקא על המיטה, וישן עליה בלילה ההוא, והיה למחרת בדעת צלולה כל כך עד שבשעת שאמר שיהיה הרים את בגדיו, כי היה נדמה לו שעובר בתוך הים, ואף על פי כן לא שכב על המיטה גם מאז והלאה. ובוה פירש הפסוק, ובני ישראל הלכו ביבשה בתוך הים, והיינו שהיו בהתלהבות גדול, עד שאפילו כשהיו ביבשה, היו סוברים כי הם הולכים בתוך הים.

אונזער ציל !

אויסצוצאלן די כלי קודש דעם געהאלט
פון אריבער 4 חדשים!

צײַט אַרײַן

מוז ביים היי-יעריגן דינער געשאפן ווערן לכה"פ

א האלב מיליאן דאלער!

ביזנעס מיט אכ"פ

\$250

צײַט אַרײַן חינוך הטהור

ווייל ווי אזוי קענען מיר זיין רואיג בעת אחים לדעה
בארה"ק מוטשען זיך אזוי שטארק?

מוסדות
יטב לב
בארה"ק

ג' במדבר
כ"ה אייר
קאנטינענטאל

שפעטער נאכ'ן חתם סופר'ס צייטן איז גאנץ דייטשלאנד זייער געפאלן אין אידישקייט.

האדמו"ר ממשערנאוויטץ: אין דרשות חתם סופר איז דא א דרשה וואס ער האט געזאגט ווען דאס מינות האט זיך אנגעהויבן מתנצ'ן צו זיין אין פרעשבורג, ס'איז געווען א שארפע דרשה.⁷

שיקל המשרה על שכמו לעמוד על המשמר משמרת הקודש ליצא ולבוא לפניו, ולא היה הדבר רחוק שישגו מבוקשתם כאשר נראה ממוכתב החת"ס אשר כתב להם.

ו"ל בעה"י מש"ק ח"י שבט תקפ"א לפ"ק פ"ב יע"א: שוב"ט לידיד נפשי וידיד נפש כל חי ה"ה איש חי רב פעלים הרב המאוה"ל חריף ובעל פפיות תל תלפיות המפורסם כבוד מו"ה וואלאף האמבורג נ"י, ראש המדברים בק"ק פיורדא יע"א... קראוני קריאה של חיבה תורה להשיבני מושב יחידים על גפי מרומי קרית עוז קהלא קדישא המפוארה לשם ולתהלה ולתפארת פיורדא יע"א... תל"ת אני יושב פה בקהל עדת ישראל אשר רובם כשרים ויראי ה' ויש בהם מופלגי תורה רבים ואני בתוכם באהבה ואחזה ורעות ובכבוד בקהלה ומדינה, ואם כי יש קצת פסולות תוך האוכל המרובה, לא אפונה שימצא עתה בעה"י בשום קהלה בוסמין בלא הלכה - והנה כל מגמת חפצי מעודי ללמוד עם אחרים המעט אשר חנני השי"ת... אך בעה"י המקום דחוק מאוד לתלמיד, כי פרנסתם דחוקה מאוד בעוני ורעבון אשר צר לי ונכמרו רחמי עליהם, אשר רק על כן אמרתיו ה' חפץ למען צדקו להגדיל תורה ולהאדירה כמפורסם מאנשים שבקהלתם אלופים מסורבלים על שכמם עול הישיבה מעולם... אם היה בזה הרמת קרן התורה והישיבה ואם לא אתבלל מלימודי מרוב טרדות הגבור.

ותחום כל העיר פרעשבורג על שצדיק יצא מן העיר על כן נמנו וגמרו לשלוח נכבדי וגדולי העיר לפני רבם לבקש ולהתחנן בעד נפשם ונפש זרעם אשר כאב את בנם הדרכים שלא יניח אותם ולא ילך מאתם, אבל עם כל טענותיהם וסברותיהם לא מצאום חזקות כל כך שיניעו אותו להשליך רבנות דק"ק פיורדא מאחוריו, ושם נמצא הנגיד מה"י הירש יפה ז"ל ואמר, רבינו כי בערך הגדול אשר יתקן והחזיר עמדה ליושנה לפיורדא ועמה כל המדינה אשר תעלה מעלה מעלה לתורה ולתעודה, כן בערך הזה עירנו פרעשבורג ועמה כל מדינת אונגארן ירד מטה מטה בתורה ויראה כאשר ישום רבינו לדרך פעמיו חוצה לה, וא"כ מה חזית דמא דהאי סמיק טפי דילמא דמא דידן סמיק טפי (כלשון הגמ' פסחים כה) הכי עדיף לעשות מגוים יהודים ועל ידי זה יעשו מיהודים גוים, ויהי כשמוע החת"ס דברים אלו אמר יפה דברת ובמנו דברת ונחמתני בני נחמתני, ואכן נשאר החת"ס כפרעשבורג.

עי' בדרשות חתם סופר (ח"א עמ' ק"ב) וז"ל: "דרוש ממרן הגאון זצוק"ל משנת תקע"א בעת שהתחיל המינות להתנוצץ בקהלתו".

וע"ע שם למטה בהג"ה: "הדרשה הנפלאה הזאת זכה להדפיסה בראשונה [מכ"ק של רבינו שאין תח"י] תלמיד של מורן ז"ע ה"ה הגאון מוה"ר חוקיה פייבל פלוט זצ"ל אבדק"ק שיראן בספרו ליקוטי חבר בן חיים חלק שני בפ' בשלח. ובקדמתו שם מספר הגע' ז"ל

האדמו"ר ממשערנאוויטץ: ס'איז גארנישט דא אין כתב יד מער פונעם ספר.

ונסתובבה השיחה אודות העיר פראנקפורט ורבינה

רבינו: רבי אביש'ל פראנקפורטער זצ"ל איז געווען רב אין פראנקפורט פאר'ן הפלאה, ער איז געווען א גאון אדיר בדורו.

ביי איהם איז דאך געווען די מעשה מיטן גט (גט המפורסם בעיר קליווא) אז דער הפלאה האט געשריבן א תשובה אקעגן איהם, און ס'האט זיך אויסגעגאסן די טינט (ולכן לא שלח התשובה). שפעטער (כשנסתלק המרא דאתרא רבי אביש'ל זצ"ל) האבן די קהילה געזאגט אז ווער ס'האט געשריבן אקעגן רבי אביש'ל קען נישט זיין רב ביי זיי אין די קהילה, און אזוי ווי דער הפלאה האט נישט געהאט געשיקט די תשובה אקעגן רבי אביש'ל האט ער געקענט ווערן דארט רב.

ווען דער חתם סופר איז געבוירן געווארן איז דעמאלטס רבי אביש'ל געווען דארט רב.

דער חתם סופר איז געבוירן פרייטיג צונאכטס, האט די מוטער פונעם חתם סופר הצדיקת ריזל ע"ה געבעטן מיזאל נאכנישט מקבל שבת זיין (כמנהג בני אשכנז שמקבלים עליהם שבת כביה"כ באמירת מזמור שיר ליום השבת), כדי זי זאל נישט מוחלל שבת זיין, האט ער געבעטן קהל מיזאל ווארטן מיטן קבלת שבת, און ער האט געזאגט "אז ס'קומט אראפ א נשמה קדושה א אור גדול ונורא..."

וואו איז געווען אין דייטשלאנד אזא זאך אז גאנץ קהל זאל ווארטן...

שפעטער ווען דער חתם סופר איז געווען א קינד, האט איהם רבי אביש'ל פראנקפורטער גענומען שמחת תורה און איהם אויפגעהויבן און האט געזאגט אז ער טאנצט מיט א ספר תורה... דאס איז געווען ווען דער חתם סופר איז נאך געווען א אינגל...

אין די צייטן פונעם חתם סופר איז נאך דייטשלאנד געווען זייער אידיש, דעם חתם סופר האט מען דאך אויך געוואלט פון פרעשבורג אויפגעמען אלס רב קיין דייטשלאנד.⁶

7

6

בספר חוט המשולש מסופר דבר זה באריכות. שבשנת תק"פ נסתלק הגאון בעל שו"ת מגיד כהונה אב"ד פיורדא שבמדינת דייטשלאנד, ושמו עיניהם בהחת"ס וכתבו ראשי העדה וגדולה מכתב פיתוחי חותם

רבינו: בימיו פון חתם סופר האט ער אויך געדארפט לוחם זיין דארטן מיט די שטאט מענטשן.

ס'איז געווען אמאל אין פרעשבורג א תערובות'דיגע חתונה ל"ע, איז מען געקומען דערציילן פארן חתם סופר אז ס'איז דא אזא חתונה אין די שטאט, האט דער חתם סופר געשיקט זאגן אז מ'זאל דאס מבטל זיין, אבער זיי האבן זיך נישט וויסנדיג געמאכט, האט דער חתם סופר געשיקט זיין זוהן רבי שמעון סופר, ער איז נאך געווען א קינד, און ער האט אים געזאגט "גיי אחין און זאג אין מיין נאמען אז איך האב דאס געהייסן מבטל זיין", ער איז טאקע געגאנגען און איבערגעגעבן בשליחות פונעם טאטן, זיי האבן אים פארזאגט פון דארטן, איז ער צוריק געגאנגען צום טאטן און דערציילט וואס עס איז געווען.

האט דער חתם סופר געהייסן אז ער זאל נאכאמאל צוריק גיין און זיי זאגן אז ער ווארנט זיי, אז זיי זאלן שוין אויפהערן. ער איז נאכאמאל געגאנגען, און ער האט איבערגעזאגט פארן חתן דעם טאטנס התראה. יענער האט אים אנגעשריגן אז ער זאל ארויסגיין פון דא, אז נישט וועט ער אים אנקלאפן די ביינער. איז ער צוריק געקומען און דערציילט פארן טאטן.

האט אים דער חתם סופר געהייסן צוריק גיין "גיי זאג זיי אין מיין נאמען אז איך ווארן זיי". האט ר' שמעון געזאגט "זיי האבן געזאגט אז זיי וועלן מיך שלאגן". האט אים דער חתם סופר געזאגט "אויב זיי וועלן דיך שלאגן, זאג איך דיר א שם, און אז מ'שלאגט דיר זאלסטו מכוון זיין דעם שם".

ער איז נאכאמאל געגאנגען און ער האט איבערגעגעבן די שטרענגע התראה פונעם טאטן, דער חתן האט מקיים

מהמאורע לדרשה הוא ו"ל שם בתולדות רבו הח"ס אחרי שסתב מהופעת אורו של מרן כפ"ב בשנת תקס"ו לפ"ק ומקביעות חבורות חבורות של תורה ע"י מרן מיד ערב כפ" השבוע משניות וכו' וכל ההמון נקשרה בנפשו כ' אח"כ: אבל בשנת תקע"א ארבע שנים אחרי בואו לפ"ב בא אליו לערב נגדו יו"ד שבט פ' בשלח א' מאנשי הזמן להודיע כי הסכימו ביניהם לתקן להם בית ספר בו ילמדו שאר חכמות ומדעים וגם דברי תורה היו נספלים שם לשאר חכמות, והשיב לו רבינו כי זה לא יצלח ולא תקום ולא תהיה והיהו גברא העיז פניו מול רבינו ואמר לו אתה תראה דבר מי יקום, ויהי בבוקר שלח רבינו לכל בתי כנסיות או בפרעסבורג להכריז כי היום יהיה החסד על הרב הנפטר באויסטערליץ במדינת מעהרן וכו' וההמון נלכשו מולם וראתו ה' ואהבת התורה מדרשה זאת עד שכמעט נעשה רושם בתוך הפרצים, עכ"ל

פסק געווען, ער האט אויפגעהויבן די האנט צו שלאגן, האט רבי שמעון מכוון געווען דעם 'שם' און דער חתן האט זיך אויסגעצויגן אויפן פלאץ... פארשטייט זיך אז קיין חתונה איז מער נישט געווען, און ס'האט זיך געענדיגט. **האדמו"ר מטשערנאווויטין:** און ווען רבי שמעון סופר איז געווארן רב אין קראקא האט ער נאך געדענקט דעם שם.

רבינו: יא, ער האט דאס פארציילט ווען ער איז געווארן רב אין קראקא, ער האט געהאט דארטן א גרויסע התנגדות, עס איז געווען אן איבערקערעניש אין שטאט. קראקא איז געווען א גרויסע שטאט מיט חסידים פון מערערע רבי'ס, אז איינער איז געפארן צו עפעס א רבי'ן האבן די נישט געוואלט, און אז איינער איז געפארן צו א אנדערע רבי'ן האבן די אנדערע נישט געוואלט, האבן זיי זיך נישט געקענט אויסגלייכן אויף קיין שום רב, האבן זיי אויסגעוועלט א אשכנזישן רב וואס איז צו קיינעם נישט געפארן, און דעם חתם סופר'ס א זוהן, אזוי אז ס'האט זייער גוט אויסגעזען, אזוי איז ער אריבער געקומען קיין קראקא.

ווען ער איז אנגעקומען אין שטאט איז ער געגאנגען זאגן די ערשטע דרשה, די לומדים אין שטאט האבן זיך אנגעגרייט מיט שמארקע קשיות אים צו קענען אפווענדן. זיי האבן זיך אראפגעזעצט אין די ערשטע שורה, און זיי האבן אים געוואלט אפווענדן במשך די גאנצע דרשה. ווען רבי שמעון סופר איז אריינגעקומען אין ביהמ"ד און ער האט זיך אומגעקוקט האט ער באלד געזעהן וואס דא קומט פאר, האט ער געזאגט אז ער וויל דערציילן א מעשה.

האט ער דעמאלטס דערציילט די מעשה פון די תערובות'דיגע חתונה וואס איז געווען אין פרעשבורג, און זיין טאטע דער חתם סופר האט איהם דעמאלטס איבערגעגעבן א שם וואס מיט דעם האט ער מבטל געווען די חתונה.

האט רבי שמעון סופר אויסגעפירט "מורי ורבותי, איך געדענק נאך דעם שם..."

עס האט דעם עולם אנגעכאפט אזא פחד, אז די לומדים וואס האבן איהם געוואלט אפווענדן האבן זיך אויפגעהויבן און זיי זענען ארויסגעלאפן פון שוהל.

כניין!

מיר געדענקן ליידער "נישט" נאך אזא צייט
ווען אונזער גשמיות'דיגער מצב איז געווען
אין אזא שרעקליכער צושטאנד!

יא!

אז נאר מיט אייער נתינה פון לכה"פ

אז נאר מיט אייער נתינה פון לכה"פ

\$250

ביים מעמד

חינוך הטהור

וועלן מיר בעזהשי"ת אפראטעווען
דעם עקזיסטענץ פון אונזערע הייליגע מוסדות

האלט דאס נישט פאר אייט!

מוסדות
יטב לב
בארה"ק

ג' במדבר • כ"ה אייר
באולם קאנטינענטאל

רבינו: די משפחת ראפאפארט זענען גרויסע מיוחסים, כהנים מיוחסים.

האדמו"ר מטשערנאוויטץ: מ'האט געזאגט אז ס'איז דא דריי משפחות מיוחסות (מובא בספד"ק בני יששכר - האראוויטץ, ראפאפארט, שפירא).

רבינו: דער ייטב לב האט געהאט א שוואגער וואס האט געהייסן רבי ישראל חכהן ראפאפארט.

האדמו"ר מטשערנאוויטץ: ווי אזוי איז ער געווען דעם ייטב לב'ס שוואגער?

רבינו: ער האט חתונה געהאט מיט דעם ייטב לב'ס שוועסטער.

מיט די שוועסטער ס'איז געווען א פלאדיגע מעשה, זייער מוטער (הרבנית ריזא בלומא ר"ח) איז געווען אין לובלין, האט זי געשריבן א קוויטל צום רבי'ן פון לובלין, דער רבי פון לובלין האט געליינט דעם נאמען פון ייטב לב - ער איז נאך געווען דעמאלטס א קינד - האט ער געזאגט "ער שיינט ער שיינט".

שפעטער האט ער געליינט איר נאמען - זי איז געווען יונגער פונעם ייטב לב - האט ער געזאגט "נעבעך נעבעך".

שפעטער האט זי חתונה געהאט מיט דעם רבי ישראל (אבד"ק מאראנא ומח"ס שו"ת מהר"ך), זי איז נעבעך אומגעקומען אין א שריפה רח"ל און זי האט נישט איבערגעלאזט קיין קינדער.

דער רבי פון לובלין האט דאס שוין דעמאלטס געזעהן, און האט דאס מרגיש געווען, און דאס האט ער געמיינט ווען ער האט געזאגט "נעבעך נעבעך".

האדמו"ר מטשערנאוויטץ: כ'געדענקט אז מ'האט אמאל פארציילט, אז מ'האט געבעטן דעם רבי'ן פון לובלין אז ער זאל איבער ליינען דעם קוויטל, מ'האט איהם געקענט אמאל בעטן אז ער זאל איבער ליינען, ער זאל מאכן א המתקה.

רבינו: א פלא איז די הסכמה פון רבי'ן פון לובלין אויפן ספר "צאן קדשים" אויף מסכת זבחים, ער שרייבט דארט אז ער האט אליין געוואלט מאכן א ספר אויף סדר קדשים, נאר ער האט דאס נישט געמאכט ווייל ער איז געווארן א

מ'זעהט פון די מעשה אז רבי שמעון סופר האט געהאט עגמות נפש אין קראקא...

איינער איז אריינגעקומען צו רבי שמעון סופר, און האט געזעהן אז ער איז צוגעלייגט, האט ער איהם געפרעגט וואס איז? איז ער צוגעגאנגען צום לעדל און ארויסגענומען א צעטל וואס איז געווען געציילט קעגן אים, און ער ווייזט אים דעם צעטל. האט יענער געפרעגט "דער רבי מאכט זיך צומון פון שרייבער'ס פון פאשקעווילן?".

האט איהם רבי שמעון סופר געזאגט "ס'איז נישט אזוי פשוט, די חסידים האבן זייער א גוטע נאז, אז זיי שרייבן אויף איינעם אז עס מיינט נישט, מייג ער נישט, כ'האב זייער מורא דערפון".

האדמו"ר מטשערנאוויטץ: אפילו ס'איז געווען אויף זיך אליין האט ער אזוי געזאגט, אז וועגן דעם איז ער צוגעלייגט?

רבינו: ווען רבי שמעון סופר איז אנגעקומען אין קראקא, איז אנגעקומען דער תפארת שלמה - דער ראדאמסקער רבי - קיין קראקא, האט איהם דער תפארת שלמה געזאגט "קראקער רב, איר מיינט אז ס'איז נישט געווען דא וועמען צו פרעגן א שאלה אין קראקא? ס'איז געווען וועמען צו פרעגן, ס'איז דא מורי הוראות אין שטאט, ס'איז דא ווער ס'זאל אכטונג געבן אויפן שוואם, ס'איז דא ווער ס'זאל פארלערנען שיעורים, נאר אויף וואס האט מען געברענגט א רב? נאר אויף צו משפיע זיין פרנסה פאר אידן".

האדמו"ר מטשערנאוויטץ: א נייע ארבעט פאר א רב... **רבינו:** אזוי האט ער איהם געזאגט, א רב דארף משפיע זיין פרנסה.

וכיבודו רבינו לברך על חייו

ובירכו רבינו: לחיים, לחיים טובים ולשלום, הצלחה און סייעתא דשמיא, דער אויבערשטער זאל העלפן ס'זאל זיין א פרייליכער חודש - מ'האט היינט מחדש געווען די לבנה - ס'זאל זיין מרבין בשמחה.

האדמו"ר מטשערנאוויטץ הציג לפני רבינו את הרה"ח ר' משה דוד ראפאפארט ה"ו שלקח על עצמו על החזקת הכולל

אזעלכע וואס האבן איהם געבעטן אז ער זאל דאס ארויס
נעמען. (במקומו של החפץ חיים היו מתנגדים לתלמידי בעשטה"ק)
רבינו: די הסכמה איז א חידוש, ס'איז א חידוש גדול ונורא,
זיין מידת ההשתוות.
האדמו"ר מטשערנאווויטין: מ'זעהט אז ביי חסידים האט
מען אויך שוין געוואלט לערנען קדשים, אונז האבן מיר
אויך אויך געמאכט אין כולל אז מ'לערנט יעדן טאג צוויי
משניות פון קדשים.

ונפרד רבינו ממנו לשלום

פועל ישועות, ער זעהט אז אידן קומען און ער פועלט
ישועות.⁷
האדמו"ר מטשערנאווויטין: ער האט געזעהן אז מ'פירט
איהם אזוי פון הימל איז א סימן אז דאס איז זיין עבודה...
יעדע הסכמה פון רבי'ן פון לובלין האט זיין סארט חידוש,
אויפן אור פני משה...⁸
דער חפץ חיים האט איבער געדרוקט דעם צאן קדשים אין
ספר אסיפת זקנים מיט די הסכמה, אפילו ס'איז געווען

וילש"ק בהסכמתו לס' צאן קדשים: "הנה הגם שאין דרכי להתנהג בנפלאות ובגדולות ממנו ליתן הסכמה, כי איני לא רב ולא מגיד... היות שנהירא כד
הוינא מליא היה לי תשוקה לעשות ספר פירוש על סדר קדשים, מפני שידוע גודל המצוה לעסוק בהלכות קדשים... ואח"כ כשבא לי הרבה מירדא
דציבורא צרכי בני' המרוכים הן ליעץ והן לתפילות ובקשות, ואני הייתי מתירא לדחות אותם כיון שהשי"ת עזר לי לפעול טובת ישראל...," עיי"ש.

וילש"ק בהסכמתו לס' אור פני משה: "הגם שאין דרכי להתנהג בגדולות ליתן הסכמה על איזה ספר יצאתי ממנהגי בזה כי ידעתי את הרב האלקי בוצינא
קדישא וכו' שהניח אחריו ברכה והיה בהצנע לכת עד שלא נודע שהיה למדן ואני ידעתי כי כשהייתי בילדותי הייתי סר למשמעתו ושתיתי מימיו
הנאמנים וידעתי שכל עניניו היו רק לשם שמים ולעשות נחת רוח לפניו ית"ש והי' לו מדרגה שהרב הגאון המנוח מוהר"ר משה אלשיך ז"ל היה מתגלה
אליו זה היה מנעוריו ומה גם שמעתי ממנו בעצמו כמה דברים נעימים...," עיי"ש.

**אויסצוליידיגן די היים פושקע
ביטע רופט**

718.938.9461

הבד המבדלים בלוח'ת המצוות הקדושים
פח בריבאל דמלסא מתחבטת הקדושה
תורה ויוזא דרבי' דסאטמאר

יוסף אבנעלענער, יוסף מרדכי אבנעלענער, ישראל
ברוך אונגאר קלמן אליעזר אטלסאן, יוזא אקער, שמואל
אבא אשכנזי, יעקב מרדכי אולשטיין, יוסף וואלף
נוטמאן, משה מנחם גליק אברהם מאיר דוב, נפתלי אלי
שטערן וויזנעפלד, אפרים וויזנעפלד, אפרים פישל וויזנע
יואל איז' ליב וויזנע, עקיבא שמואל וועלף, ברוך מרדכי
ווערטהיימער, יוסף ישראל וועלשטיין, יוסף מאיר קליין
יוסף ליב כהנא, יוזא לאנדא, אלימלך לאנדא, יצחק וואל
ליכטנשטיין, יצחק בריי' לעבאוויטש, עקיב מאיר לעווין
אפרין יוסף מארקאוויטש, יואל שלום מארקאוויטש, יוסף
מאריקאוויטש, חיים צבי מיטטעלמאן, שלום מיטטעלמאן,
שלום שמוע' מיטטעלמאן, חיים דוב יעקב יונקאן, שלמה
נישטארד, יוסף מאיר טאטל, עקיב מאיר טראג, משה
ליב עפשטיין, ישראל בריי' עפשטיין, יוסף שמואל
עקענטש, יצחק אלמן ליב פרידמאן, דוד פאלקאוויטש, אלי
בצלאל פרידמאן, חיים מנחם פרידמאן, מנחם מענדל
פרידמאן, ליב פרידמאן, משה פרידמאן, אפרין אלעזר
שמוע' קאקאן, יואל קארנבל, יואל בריי' קליין, מנחם יוזא
רפאל קליין, יוזא קדיש, אלי ראטה, יואל שרגא פיוול
ראזענאוויטש, דובי' יוסף לופא שווארץ, שמוע' שווארץ,
יוזא שטיערן, יואל שטיערן, שלמה אלעזר בריי' שטיערן,
יעשי' בער לעווין, מרדכי מנחם גריין, יוסף הערשקאוויטש
גדול השנה יותר מן המעבר
יוחאקל טראג הירש, ישראל ברוך,
אברהם וויזנע, מנחם מענדל עקשטיין
ש"ס: אברהם וויזנע שווארץ, אלימלך שמוע' שווארץ
המולדש: יוסף וויזנע, אבנעלענער, חיים דייטש
גם אנו דייורי ארצא קדישא,
העולם אתך לעולם תורה מעשרים
ברוך נחמן הערשקאוויטש, עקיב מארקאוויטש,
יואל וואל איזעק, יואל שטיערן, עמרם ראטער,
מנחם מענדל ראבן ראטה
שנותק שנותק, המולדים אתך בצוואת דודא
יואל אב נפתלי עייזאן, פנחס שווארץ
גם אנו מעשרים נבריה,
המגיד שיעור השמים בהצלחתך
הרב אפרין קאקאן, הרב יוסף ליב קאקאן, הרב יוסף דוד לעווין,
הרב נפתלי צבי קאקאן, הרב חיים יוחאקל בערשקאוויטש,
הרב מרדכי אהרן ואנשי, הרב אברהם יעקב אלטר יאסאב

שיר המעלות לדו"ד

דו' אילו ימו, לא נוכל להביע את רגשי לבבנו, מול מע"כ יודינו, וידיד נפש כל חי'
ויהי דו"ד בכל דרכיו משיכיל, אנו מלאים ברגש וגיל, כשהצליח חד מן חבריו זה שמחתנו
דברי תורה נשמעים מפי בכל עת מצוא, כשמו כן הוא על הארץ מאיר
מלמד עצום בתורת ה' תמימה, זה חלקו מכל עמל לטובה, וגם לרבות יראת ה' טהורה
איש אשר רוח בו, יודעו ומכירו יהללו שמו, בחור מרום מעם מוצאת את דו"ד
ראתו קודמת לחכמתו וחכמתו מתקיימת, נח לשמים ולבריות, פאר המדות והמעלות, מלא מדע
רב שעות עוסק בתורה, חשיכה כאורה, ראי הוא להתעטר ב'ורה יורה

ה"ה הבה"ח המופלג בתו"ש ובמידות טובות וישרות, מעוטר במעלות
ובמידות שמונו חכמים, ידיו רב לו בתורה וחסידיה, כבוד שמו תפארתו, ה"ה

כמור דוד מאיר יאקאב נ"ו

ממוציני חבורת לשון דעת, בישיבה גדולה ת"י דרבי' דסאטמאר

בן הרה"ג רבי אליהו זאב שליט"א

רב דרמת אליהו - ראשון לציון י"ו

ונכד הרה"ח המפורסם מוה"ר משה חיים ווייס שליט"א

מנהל מסודותיו הק' בבני ברק י"א

המוזיל"ח הרה"ח המפורסם מוה"ר שמואל זאנוויל פויגעל שליט"א

מנהל כולל ממוציני ויואל משה דסאטמאר בירושלים עיה"ק תוב"א

לרגל אשר זכה ונתעטר בכתר תורה
ומוצא פרי בעמלו לטובה, ועמד לנסיון על

כל יורה דעה ח"א
אצל הרבנים הגאונים שליט"א

ובראשם אצל מאלופינו ומדריכנו נזר תפארתינו
הוד כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

ראש ישיבתנו הק'

וע"כ הוד והדר נשוה לו לשום לראשו עטרת פז ונעטרנו בשם

יורה יורה כדת של תורה

יעזר ה' יתברך, שתוכה לילך מעלות רמות בדרך התורה שהוא קיים וקאי
וכשם שזכות ליים מקצועו של הלכה, כן יעזר השם להלאה להצלחה בתורתנו
רב ברבות ושובע שמחות י"ל בביתך, שלום ושלחה בארמנותיך, עד אין שיעור
השפעות רוחניות בגשמיות וברוחניות במלוא חפניים, עדי נוכח כולנו לעלות לציון ברינה

DESIGN & PRINT 845.782.3382

לימוד פרקי אבות ע"י

כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

שב"ק פרשת תזריע מצורע תשס"ט לפ"ק בוויילאמסבורג

פרק ב' משנה ט"ז

הוא היה אומר, לא עליך המלאכה לגמור, ולא אתה בן חורין לבטל ממנה. אם למדת תורה הרבה, נותנים לך שכר הרבה. ונאמן הוא בעל מלאכתך שישלם לך שכר פעולתך, ודע מתן שכרן של צדיקים לעתיד לבא.

עם כל זה לא עלי"ך לבדך המלאכה לגמור"ר קיום כל התרי"ג מצות, ואין מן ההכרח שיבא האדם בגלגול עד שיקיים כל המצוות, כי יכול אתה לקיימם בצירוף אחרים, על ידי שיתאחד ויצטרף עם כללות ישראל המקיימים המצוות בשם כל ישראל.

*

עוד יתבאר בהקדם מה דאיתא במדרש (שהש"ר פ"ה ס"ג) אמר הקב"ה לישראל בני פתחו לי פתח אחד של תשובה כחודה של מחט, ואני פותח לכם פתחים שיהיו עגלות וקרונות נכנסות בו. ויש להבין הא בקרא כתיב (דברים ל"ז) כי תשוב אל ה' אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך, דמשמע תשובה שלימה בכל לב ונפש, ואיך אמר המדרש שהקב"ה מבקש רק פתח כחודו של מחט.

אך ביאור הענין כי באמת פליגי בזה אי כל משמע כולו, או רק כל דהוא משמע, דאיתא במס' סנהדרין (דף עח.) תנו רבנן, הכוהו עשרה בני אדם בעשרה מקלות ומת בין בבת אחת בין בזה אחר זה פטורין, רבי יהודה בן בתירא אומר בזה אחר זה האחרון חייב מפני שקירב את מיתתו, אמר רבי יוחנן ושניהם מקרא אחד דרשו (ויקרא כ"ז) ואיש כי יכה כל נפש אדם, רבנן סברי כל נפש עד דאיכא כל נפש, ורבי יהודה בן בתירא סבר כל נפש כל דהוא נפש, עי"ש. נמצא מזה דיש שני פנים בפירוש תיבת כל, לרבנן הוא רק כולו משמע, ולרבי יהודה בן בתירא

לא עליך המלאכה לגמור. יתבאר על פי מה שכתב בבית שמואל אחרון (פ' שמות) לפרש מה דאיתא בגמרא (שבת לא.) מעשה בנכרי אחד שבא לפני שמאי, אמר לו גייירני על מנת שתלמדני כל התורה כולה כשאני עומד על רגל אחת, דחפו באמת הבנין שבידו, בא לפני הלל, גייריה, אמר לו דעלך סני לחברך לא תעביד, זו היא כל התורה כולה, ואידך פירושה הוא זיל גמור. ביאור הענין דהנה כל אדם צריך לקיים כל התרי"ג מצוות, ואם אין מקיים כל התרי"ג מצוות צריך לבוא בגלגול עוד הפעם, אמנם יש כמה מצוות אשר אין כל אדם יכול לקיימו כגון מצות יבום וחליצה וכדומה, ואם כן איך ניצול מגלגול, אך אם מקיים מצות ואהבת לרעך כמוך, אזי כל ישראל נחשבין כגוף אחד, ומי שאינו מקיים המצוה יוצא במה שמקיים חבירו. והנה הגר הזה היה ירא שלא יתחייב בגלגול עוד, ורגל הוא לשון פעם כמו (במדבר כ"ב) שלש רגלים, ואמר לו להלל גייירני על מנת שתלמדני כל התורה על רגל אחת, פירוש שאקיים בפעם אחד כל התורה ולא אתחייב בגלגול, אמר לו מה דעלך סני לחברך לא תעביד, ובזה תוכל לקיים כל התורה בפעם אחת, דאף אם אתה לא תקיים כולה, מכל מקום תוכל לצאת במה שיקיים חבירך המצוה, עכ"ד.

וזה שאמר התנא לא עליך המלאכה לגמור, היינו אף שיש חיוב על כל אדם לקיים כל התרי"ג מצוות,

דעדיף מדבר שלא בא לעולם, ודאי מקנה לבנו, והלכך זכו בני ישראל בתורה הקדושה ובשכר לעולם הבא, אף שאין להם גבול וקצבה, מטעם שהם בנים למקום, ובבנו גמר ומקני אף בדבר שלא בא לעולם ואין לה קצבה, עכ"ד.

ובכן י"ל שבאם האדם משתדל לעסוק בתורה הרבה, והוא מוסיף אומץ להרבות בשיעורי תורה בתורה שבכתב ובתורה שבעל פה, ובכל זמן פנאי שיש לו הוא ממלא ההזדמנות לעסוק בתורה, בפסוק חומש או משנה או בגמרא, אין חילוק באיזה מקצוע, בעיקר שהוא עוסק בתורה הרבה, הרי התורה הקדושה הוא אצלו דבר שאינו קצוב, שאין לו שום שיעור וקצבה כמה הוא לומד בכל יום ויום, כי הוא טורח לבוא בביהמ"ד שחרית וערבית אם שעולה לו בקישוי ובטורח גדול, וגם הוא ממלא כל עיתותיו הפנויים ללימוד התורה, לכן כיון שהוא סובר שהיה יכול לקנות התורה הקדושה אף בלי קצבה וערך, נותנין לו שכר הרב"ה, היינו שכר לעולם הבא שהוא דבר שאינו קצוב, דכיון שעוסק בתורה בלי קצבה, נותנין לו שכר בלי קצבה וערך.

ויל"פ ביותר על פי מה שכתב בנועם אלימלך (פ' ויחי) כי במה שהאדם מקיים התורה ואינו עובר על מצוותיו, אינו רק במדרגת עבד שאינו עובר על מצות אדוניו, אבל להיות נקרא בן למקום, צריך לעשות לעצמו גדרים וסייגים ולהוסיף בעבודה לפי שכלו הזך ממדריגה למדריגה, וזהו ויקרא לבנ"י, פי' מי הוא בנו, ליורש, פי' מי שמוסיף תמיד, עכ"ד. וזה שאמר אם למדת תורה הרבה, היינו בבחינת הוספה וזוכה למדריגת בן, אז נותנין לו שכר הרבה, דבר שאין לו גבול וקצבה, דהא לבנו גמר ומקני גם דבר שאינו קצוב.

ויל"פ בזה מאמר המדרש (ויק"ר פ"ד ס"א) אשה כי תזריע וגו' וביום השמיני ימול בשר ערלתו, הה"ד (תהלים קלט ה) אחור וקדם צרתני, אמר רבי יוחנן אם זכה אדם נוחל שני עולמות, הזה והבא, ואם לאו בא ליתן דין וחשבון. דהנה מבואר בתיקוני הזוה"ק (הקדמה דף ב.) שבשמירת אות ברית מילה עבדין עובדא דבנין. ולזה כאשר הזכיר התורה מצות מילה,

היינו אף כל דהוא משמע. והרמב"ם (הלכות הוצח פ"ד ה"ו) פסק כרבנן דכולן פטורין, אך כתב באור החיים הקדוש (פ' וישב) דבדיני שמים הן חייבין. ומשמע מזה דבדיני שמים כל משמע כל דהוא. ואם כן אתי שפיר מה שהקב"ה אומר לישראל בני פתחו לי פתח כחודו של מחט, כי בדיני שמים הלכה כרבי יהודה בן בתירה דכל משמע כל דהו, ומשום הכי סגי התשובה אף בכל שהוא, והקב"ה יפתח לנו פתח שיהיו עגלות וקרונות נכנסות בו.

וזה שאמר לא עליך המלאכה לגמור, כי האדם אינו צריך רק לפתוח פתח כחודו של מחט, ולהתחיל בכל שהוא, ואח"כ יסייע הקב"ה בידו לפתוח לו פתח אשר עגלות וקרונות נכנסות בו.

*

אם למדת תורה הרבה נותנים לך שכר הרבה, ונאמן הוא בעל מלאכתך שישלם לך שכר פעולתך, ודע מתן שכרן של צדיקים לעתיד לבא.

אפ"ל על פי מה דאיתא בגמרא (ברכות ה.) תניא רבי שמעון בן יוחאי אומר שלש מתנות נתן הקדוש ברוך הוא לישראל, וכולן לא נתנן אלא על ידי יסורין, אלו הן תורה וארץ ישראל והעולם הבא. ולכאורה קשה כיצד הקנה הקב"ה מתנות אלו לישראל, הא פסק הרמב"ם (הל' מכירה פ"א ה"ז) חייב עצמו בדבר שאינו קצוב כו' אע"פ שקנו מידו לא נשתעבד, ואם כן כיון שהתורה הוא ארוכה מארץ מדה (איוב יא ט) ואין לו קצבה כלל, וגם מתנת עולם הבא הוא דבר שאין לו קצבה (שזה מגיע לאדם לפי פעולותיו, ואין לזה שיעור וערך), איך קנו ישראל אותם.

וביאר האלגאזי בשארית יעקב (פ' שלח) דעד כאן לא קאמר הרמב"ם דאין קנין בדבר שאינו קצוב אלא באינש דעלמא, אבל אב לגבי בריה משתעבד, כמו דקי"ל (בבא בתרא קמב.) המזכה לעובר לא קנה ומכל מקום בבנו קנה, דדעתו של אדם קרובה אצל בנו, וכתב בשו"ת מבי"ט (ח"ב סימן קל"ו) דהגם דאין אדם מקנה דבר שלא בא לעולם, מכל מקום לבנו מקנה, מהאי טעמא גופיה דדעתו של אדם קרובה אצל בנו, עי"ש. אם כן מכל שכן דבר שאינו קצוב

אחד דומה לשל חבירו, כי פלס ומאזני משפט לה', ואחד היה פנוי וחבירו הגיח מלאכתו, אחד עשה בזריזות יותר וחבירו יותר, וכן אחד עשה ולא בשמחה וחבירו בשמחה, על כן כל אחד יקבל לבדו לפי שיעור עבודתו, וזה שאמר ולך ה' חסד, מה שאינו למלך בשר ודם, כי אתה תשלם לאיש כמעשהו בפרטיות, ולא יהיה השכר בשוה לכל אדם, ולא כבשר ודם שמשלם בשוה, עכ"ד. והוסיף א"ז זללה"ה בייטב לב (פ' בא) שלפי זה צריך שהקב"ה בעצמו ישלם שכר המצוות, שהוא היודע מחשבות בני אדם, מה שאין כן אם יהיה השכר על ידי שליח, לא ידע השליח לחלק בין אחד לחבירו, מה שאין כן העונש הוי על פי בית דין, כיון שאינו מעניש רק על המעשה, עכ"ד.

וזה שאמר ונאמן הוא בעל מלאכתך שישלם היינו בעצמו ישלם לך שכר פעולתך, ולא על ידי שליח, כי הוא יודע מחשבות אדם ותחבולותיו ובאיזה שמחה וחשק קיים האדם המצוה, ומזה תדע מתן שכרן של צדיקים לעתיד לבא, דלפום עבדתיה עבידן מטללתא.

*

ונאמן הוא בעל מלאכתך שישלם לך שכר פעולתך, ודע מתן שכרן של צדיקים לעתיד לבא.

ויתבאר על פי מה שכתב בחובות הלבבות (שער הבטחון פ"ד) כי המעשה הטוב מתחלק לשני חלקים, ממנו נסתר, אין משקיף עליו זולת הבורא, כחובות הלבבות והדומה להם, וממנו נראה על האברים, איננו נסתר מן הברואים, והם המצוות הנראות על האברים, והבורא יתברך גומל על המעשה הנראה על האברים בגמול נראה בעולם הזה, וגומל על המעשה הצפון והנסתר בגמול נסתר, והוא גמול העולם הבא, וזה שאמר (תהלים לא כ) מה רב טובך אשר צפנת ליראיך וגו'. וכן דרך העונש הנראה והנסתר כדרך הגמול, על העבירות הנראות הגלויות, עונש נראה מהר בעולם הזה, והעבודות והעבירות הצפונות בלב, דין גמולם על הבורא יתברך בעולם הזה ובעולם הבא, עכ"ד.

הסמך המדרש ודרש אחור וקדם צרתני, זכה נוחל שני עולמות עולם הזה ועולם הבא, שבשכר מצות מילה זוכה לנחול עולם הבא, הגם שהוא דבר שאינו קצוב, כי על ידי מצות מילה יש לנו דין בנים למקום, ובבנו גמר ומקנה אף דבר שאינו קצוב.

אמנם כשאני לעצמי אמרתי בביאור הענין איך זוכין ישראל לשכר לעולם הבא, הא הוי דבר שאינו קצוב, על פי מה שחידש בקצות החושן (סי' ס' סק"ג) דשכר פעולה נקנה בדיבור, ולכן בפועל צריך ליתן דמים שנתחייב הן בדבר שלא בא לעולם, והן בדבר שאין לו קצבה. וביאר בזה (סימן של"ב סק"ו) איך קנה יעקב הצאן מן לבן נקודים ועקודים, אף דהווי ליה ולדות דבר שלא בא לעולם, משום דזה הוי בשכר פעולה, ושכירות נקנה בדיבור, עכ"ד. (ועי' בתומים סי' ס' סק"ה). והכי נמי י"ל דשכר לעולם הבא נקנה אף בדבר שאינו קצוב, משום דהוי שכר פעולה לעושי מצוה, ושכירות נקנה בדיבור ומתחייב בכל.

ובזה יתבאר דברי התנא, ונאמן הוא בעל מלאכתך שישלם לך שכר פעולתך, דהוי שכר פעולה, ומשום הכי נקנה גם בדבר שאינו קצוב.

ומהמת שני סיבות אלו, אם למדת תורה הרבה, דהיינו שלומד אף דבר שאינו קצוב, משום שסובר שהתורה נקנית לישראל אף בדבר שאינו קצוב דבבנו גמר ומקני, וגם מחמת ונאמן הוא בעל מלאכתך שישלם לך שכר פעולתך, דהוי שכר פעולה דנקנה אף בדבר שאינו קצוב, לכן ודע מתן שכרן של צדיקים לעתיד לבא, שיזכו לשכר לעולם הבא שהוא דבר שאין לו גבול וקצבה מדה כנגד מדה.

*

ונאמן הוא בעל מלאכתך שישלם לך שכר פעולתך.

ויתבאר על פי מה שכתב האלשיך הקדוש על הכתוב (תהלים סב יג) ולך ה' חסד כי אתה תשלם לאיש כמעשהו, כי הקב"ה אינו כמלך מבני אדם, שאם מאה יעשו לו עבודה אחת ויתן להם אלף דינרים בשכרם, יחלק בשוה עשרה לאחד, אך הוא יתברך לא כן, שאם מאה יעשו מצוה אחת, אין שכר שום

לעתיד לבא, שהם יקבלו שכר גם על מה שגרמו שיכול הקב"ה להטיב עם בני אדם.

*

אמנם י"ל עוד בביאור המשנה אם למדת תורה הרבה נותנין לך שכר הרבה, עפי"מ"ש א"ז זללה"ה בישמוח משה (עמ"ס אבות) לפרש המשנה (פ"ד מ"ב) שכר מצוה מצוה, כי המשכיל די לו שכר בזה גופא שזוכה לעשות מצוותיו, ואם כן המצוה בעצמה היא השכר, עכ"ד. וזה שאמר אם למדת תורה הרב"ה נותנין לך שכר הרב"ה, שהרי עצם הלימוד הוא השכר, אם כן אם ירבה בלימודו ירבה שכרו.

וכן צריך האדם לדעת בכל עת ובכל זמן, שצריך שירגיש חשק ותאות נפש בכל מה שהוא לומד, שלא יעלה לו בקישוי, כי אם כל רגע ורגע כשכר מרובה יחשב לו, שאין שום דבר יקר בעולם ממה שהאדם זוכה להיות דבוק בתורה ה' ולקיים רצונו, אשר בחר בנו מכל עם ורוממנו מכל לשון וקדשנו במצותיו, הלא כמה רבי רבבות גוים שפלים ונבזים הם חיים חיי הבל תהו ובוהו, לא ידעו מתיקות החיים ונעימות המצות, אשרינו מה טוב חלקינו ומה נעים גורלינו שבראנו לכבודו והבדילנו מן התועים. זה איזה ימים שעבר עלינו חג הפסח, ועלינו להתבונן, כמה תענוג גדול הוא לראש המשפחה כאשר הוא זוכה להסב בליל הסדר ובני ונכדיו כשתילי זיתים סביב על שולחנו, הלא יש לו תענוג ועונג רוחני כל כך מזה, עד שאינו מצפה לשום תשלום גמול בעבור קיום מצות של ליל הסדר, ואם יתן איש את כל הון ביתו בזה יבוא לו, נגד השכר ותענוג הגדול שיש לו בזה עצמו שהוא מיסב על שולחנו ומקיים מצות החג, וכן באמת צריך להרגיש בכל מה שהוא לומד ועוסק בתורה, שהוא באמת התענוג הגדול בעולם מה שיכול האדם לעסוק בתורה ה', ויש לו הזכיה לדעת חוקי האלקים ואת תורותיו, וכזה באמת היו צריכים להרגיש בכל עמוד גמרא ובכל שיעור תורה. ויהי"ר שזוכה להיות דבוקים בתורה ובמצות בכל עת ובכל שעה, להרגיש נועם ה' ולקיים רצונו ית"ש, וזוכה להוושע בשפע ברכה והצלחה ובכל מילי דמיטב, ולביאת גואל צדק בב"א.

וזה ביאור המשנה ונאמן הוא בעל מלאכתך שישלם לך שכר פעולתיך, היינו בעולם הזה ישלם שכר הפעולה, אבל על שכר המחשבה הזכה, שזה עיקר החילוק והמובחן בין עבודת ההמון לעבודת הצדיקים, ודע מתן שכרן של צדיקים לעתיד לבא, כי הצדיקים אשר קיימו המצות במחשבה זכה וטהורה, הם יקבלו שכר על המחשבה לעתיד לבא בעולם הבא.

*

עוד יתבאר דברי המשנה על פי מה שכתב בבאר שבע לאא"ז מטאלטשווא זללה"ה (פ' חיי) בשם הקדמונים, דאף דקי"ל (קידושין לט:) שכר מצוה בהאי עלמא ליכא, מכל מקום על מצות כאלו שנתהפכו מזדונות לזכיות על ידי תשובה מאהבה, על זה איכא שכר בהאי עלמא, עכ"ד. והיינו דהא דאמרו דשכר מצוה בהאי עלמא ליכא, היינו רק על המצות שמקיים בזה ציווי הבורא, אבל המצוות שהאדם הביא אותן לידי זכיות, כגון מעשים אלו שהיו זדונות, והאדם הופכן מזדונות לזכיות, על זה משלמין שכר בעולם הזה.

וזה שאמר ונאמן הוא בעל מלאכתך שישלם לך שכר פעולתיך, היינו המצוות שהן פעולות האדם, כגון בעל תשובה מאהבה שהפך הזדונות לזכיות, על זה ישלם שכר בעולם הזה. ודע מתן שכרן של צדיקים לעתיד לבא, כי שכר של סתם צדיקים שאינם בעלי תשובה ומקיימים מצות הבורא ית"ש כל הימים, צפון להם לעתיד לבא.

*

עוד יתבאר על פי מה שכתב בפנים יפות (פ' וירא) על המשנה (אבות פ"ד מ"ב) שכר מצוה מצוה, ענינו, שמדת הקב"ה ברצונו להטיב לבריותיו, וקבלת השכר היא עצמה מצוה, שעושה נחת רוח לקונו בתיקון מדותיו של השי"ת להשפיע אליו טוב, וכן להיפוך ח"ו הרשע שמהפך מדת הרחמים למדת הדין, היא עצמה עבירה, שפוגם ממדת טובו של השי"ת, עכ"ד. וזה שאמר ונאמן הוא בעל מלאכתך שישלם לך שכר פעולתיך, ויש לו להקב"ה נחת רוח מזה שיכול לשלם לבריותיו שכר הפעולה ולהטיב להם, ולכן על זה עצמו ודע מתן שכרן של צדיקים

קדר עדר ועשייתו "ברך משה" דהסדר סאטמאר

ע"ש כ"ק רבינו הקוה"ט מרן משה בן הגה"ק רבי חיים צבי זיעוועבי"א

קרית יואל - בני ברק

המטרה: להמציא הלוואות גדולות בתשלומים נוחים ביותר לאנ"ש שהגיע זמן כלולות בניהם בשעת"מ

"נפש חיה"

ע"ש הרבנות הצדיקת
מרת ח' מייליש ע"ה
בת מרן רבינו משה ז"ע
נלב"ע ח' שבט תשנ"ג
☆☆☆

"חסדי מנחם משה"

ע"ש
ר' מנחם משה גאנץ
ז"ל
ב"ר דוב ז"ל
נלב"ע י"ג מנחם אב תשנ"ג
☆☆☆

"תהלה לדוד"

ע"ש ר' משה דוד
מעלער ז"ל
ב"ר יחזקאל משה ז"ל
נלב"ע י"א תשרי תשס"ח
☆☆☆

"אב"ן ישראל"

ע"ש ר' אברהם נתן
בערנאט ז"ל
ב"ר ישראל ז"ל
נלב"ע מ"ו חשוון תשס"ז
☆☆☆

"ציון לנפש חיה"

ע"ש ר' בן ציון בנעט
ז"ל ב"ר ישראל צבי ז"ל
נלב"ע מ' שבט תשנ"ג
והגתו מרת חיה ע"ה
ב"ר יהושע ז"ל
נלב"ע י"א סיון תשנ"ה
☆☆☆

"חסדי בא"ר"

ע"ש ר' אלכסנדר
בנעט ז"ל ב"ר עזרא ז"ל
נלב"ע כ"ג ניסן תשנ"ז
והגתו מרת רייזל ע"ה
ב"ר אפרים ז"ל שמעון
נלב"ע ה' מנחם תשנ"א
☆☆☆

"משא"ת חיים"

ע"ש ר' חיים גרין ז"ל
ב"ר מרדכי מנחם ז"ל
נלב"ע כ"א אדר א' תשס"ח
והגתו מרת א"מ
שוינדל ע"ה
ב"ר משה אליהו ז"ל
נלב"ע י"ב ניסן תשס"ג

"ברכת מזל טוב"

הגנו משגרים ברכת מוד"ט חמה ולבבית לאנ"ש החשובים כל אחד בשמו יבורך

הר"ר צבי האלצער שליט"א

ולאביו הרה"ח ר' יצחק אייזיק האלצער שליט"א

ולחותנו הרה"ח ר' אלימלך דאוידאוויטש שליט"א

להולדת בניו התאומים, נכדיהם - השלום זכר בבית מדרשינו בשיכון

הר"ר נח צבי לעזרי הי"ד

ולאביו הרב ר' חיים משה לעזרי שליט"א

מנה"ד דישיבה גדולה

ולזקינו הרה"ח ר' שלמה זלמן סאנדער שליט"א

להולדת בנו, נכדם - השלום זכר בבית מדרשינו בשיכון

הר"ר יואל ביקסנשפאן הי"ד

ולאביו הרה"ח ר' שלמה דוב ביקסנשפאן שליט"א

ולחותנו הרה"ח ר' מאיר יעקב ברעכער שליט"א

להולדת בתו, נכדתם - קידושא רבא בביהמ"ד טאלנא

"חסדי שלמה זלמן"

ע"ש ר' שלמה זלמן ז"ל
בן ר' מרדכי וורעבערנער ז"ל
נלב"ע ח' אדר תשנ"ז
☆☆☆

"חסדי ישראל יעקב"

ע"ש ר'
ישראל יעקב אייזנבערנער ז"ל
נלב"ע מ"ו אדר תשנ"ז
ואביו ר' נתן נטע ב"ר מנחם
מענדל ז"ל ב"ר סיון תשנ"ה
ואמו מרת דינה ע"ה
ב"ר יעקב ישראל הלוי ז"ל
נלב"ע כ"ס תמוז תשנ"ג
☆☆☆

"חסדי שמואל חנה"

ע"ש
ר' שמואל זאב לעווי ז"ל
ב"ר יעקב דוב ז"ל
נלב"ע ג' תשרי תשנ"ח
והגתו מרת חנה ע"ה
ב"ר חיים משה ז"ל
נלב"ע י"ב חשוון תשס"ז
☆☆☆

"אנשי חו"ל"

ע"ש
ר' אביגדור פרידמאן ז"ל
ב"ר נחמ"י ז"ל
נלב"ע ז' שבט תש"ג
והגתו מרת חנה לאה ע"ה
ב"ר יעקב פרענקל מבי"ח ז"ל
נלב"ע ב' אלול תשס"ג
☆☆☆

"צב"א מרו"ם"

ע"ש ר'
צבי אלימלך געלבמאן ז"ל
ב"ר אברהם ז"ל
נלב"ע ד' אלול תשנ"ט
והגתו מרת בריינדל ע"ה
בת ר' מרדכי מנחם ז"ל
נלב"ע כ"ה תמוז תשנ"ט
☆☆☆

"אפריון נמטו' לר'

שמעון"

ע"ש ר' שמעון דאנקא ז"ל
בן ר' שניאור זלמן ז"ל
נלב"ע ד' מנחם אב תשנ"ח
☆☆☆

"זכרון חיים צבי"

ע"ש ר' חיים צבי שווארץ ז"ל
ב"ר חוקי איתמר טובי ז"ל
נלב"ע י"ג כסלו תשנ"ה
☆☆☆

"ממכון שבתו"

השנה"